

Aktualno

Podravje • V gostinstvu nočejo več delati za vsako ceno

➔ Stran 2

Gospodarstvo

Slovenija • Milijardni zaslužki države zgolj na račun trošarin

➔ Stran 3

9 17715811625012

3 TOČKE
vrednost v
MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, petek, 11. marca 2022

Letnik LXXV • št. 19 • Odgovorna urednica: Simona Meznarič • ISSN 1581-6257 • Cena: 1,65 EUR

Slovenija, Podravje • Nerazumljiv skok cen pogonskih goriv na trgu

Cena sodčka nižja kot leta 2008, gorivo 50 odstotkov dražje

Lansko jesen se je dvignil draginjski cunami, ki so ga sprožili premiki na trgu energentov. Čeprav je cena sodčka nafte letos nihala oz. rasla od 80 do 120 evrov, se je maloprodajna cena goriv (bencina, dizelskega goriva) dvignila na rekordnih 1,56 oz. 1,67 evra. Za primerjavo: leta 2008 je bila cena sodčka nafte 140 evrov, maloprodajna cena obeh goriv pa 1,07 oz. 1,13 evra!

Več na strani 3

Gospodarstvo

Ptuj • Neuspešna dražba: »Rdeča šola« za kupce predraga

➔ Stran 5

V središču

Slovenija, Podravje • V treh mesecih 40 milijonov evrov samo za testiranja

➔ Strani 6 in 7

Ljudje in dogodki

Podravje • Opazen porast prošenj za izredno socialno pomoč

➔ Stran 9

Kronika

Podravje • Hrup Natovih letal povzroča nelagodje med ljudmi

➔ Stran 12

Stavka SVIZ •

Najnižje plačani stavke večinoma ne podpirajo

➔ Strani 6 in 7

Ptuj •

Novi lastnik bodočega mestnega hotela Beli križ

➔ Stran 5

petkova
izdaja

Organizator: Družba Radio-Tednik Ptuj, d. o. o.

Z GLASBO DO SRCA

Nedelja, 27. marca 2022, ob 16.00

Športna dvorana Ljudski vrt na Ptuj

Ptuj • Iščejo najemnika za lokal v Ljudskem vrtu

Mesečna najemnina najmanj 1.320 evrov

Ptujska občina z javnim zbiranjem ponudb išče najemnika za gostinski lokal v Ljudskem vrtu, ki je dokončan in pripravljen za začetek obratovanja. Rok za oddajo ponudb se izteče v ponedeljek, izbranim gostincem pa bo sklenjena petletna pogodba.

Ptujska občina je na podlagi cenitve določila najnižjo ponudbeno vrednost: 1.320 evrov neto.

Mestna občina Ptuj je lani zagotovila sredstva za postavitev dveh montažnih objektov v parku Ljudski vrt. V enem so uredili sanitarije, v drugem gostinski lokal s teraso. Izbrani gostinec bo upravljal oba objekta, ki sta neposredno ob igrišču in ribniku, nasproti OŠ Ljudski vrt. Eno najbolj priljubljenih ptujskih zbirališč bo tako dobilo dodatno ponudbo in prepotrebne sanitarije s pivjalnico. Izbrani gostinec bo na tej lokaciji moral delovati najmanj od 1. aprila do 30. septembra, po dogovoru tudi izven navedenega obdobja.

Obvezna izhodiščna minimalna višina ponujenega zneska mesečne najemnine znaša 1.320 evrov na mesec (brez davka). Zainteresirani ponudnik, ki bo ponudil znesek, nižji od navedenega, bo izločen iz nadaljnjega postopka. Izhodiščna vrednost je določena na podlagi opravljene cenitve, zahtevajo pa tudi plačilo varščine v višini 1.610 evrov bruto.

Največ bo vredna ponujena cena

Pri izboru najboljše ponudbe bosta pomembna dva dejavnika, prvi je ponujena cena (ta prinaša skoraj dve tretjini vseh točk), drugi je raznovrstnost ponudbe. Rok za oddajo ponudb se izteče v ponedeljek, 14. marca, odpiranje prispelih vlog bo tri dni kasneje.

Okolica objektov je urejena, tlakovana z leseno teraso. Za opremo letnega vrta (mize, stole ipd.) bo gostinec moral poskrbeti sam. Sama površina gostinskega objekta je precej majhna in znaša 18,8 m², enako sanitarije, 90 m² velika terasa pa ponuja ogromno možnosti.

Sanitarije namenjene vsem, ne le gostom lokala

»Park Ljudski vrt predstavlja velik potencial za gibanje in športno udejstvovanje vseh generacij, ki pa ga je bilo treba zaradi zagotavljanja vse potrebne spremljajoče infrastrukture, predvsem zagotovitve javnih sanitarij, ustrezno urediti. Gostinski objekt je zasnovan na način, da se navezuje na odprte površine Ljudskega vrta. Novi gostinski objekt bo tako namenjen uporabnikom bližnjih igrišč, sprehajalcem, turistom ter vsem drugim, ki si bodo zaželeli oddih in gostinsko ponudbo, ki jo bo ponujal izbrani ponudnik. Sanitarije so javne, namenjene vsem in ne samo najemniku oz. uporabnikom njegovih gostinskih storitev. Oblikovane so tako, da je zagotovljena uporaba tudi za gibalno ovirane osebe oz. invalide,« o tej investiciji, za katero so si prizadevali leta, pravijo na ptujski občini.

Tokrat so se dejansko odločili za enak sistem kot na Ranci: občina je lokal postavila in ga bo oddala v najem. Tako so si zagotovili več svobode pri upravljanju, kot če bi ga prodali oziroma izbrali varianto javno-zasebnega partnerstva. Kako sprejemljivi so občinski pogoji za zasebnike, bo znano naslednji teden. Na Ranci jim je uspelo najti stalnega partnerja, podjetje ZA-AZ, s katerim sodelujejo vse od leta 2017, ko so objekt predali namenu. Resnega in zanesljivega poslovnega partnerja si želijo tudi na novi lokaciji.

Dženana Kmetec

Na voljo mobilni aplikaciji
Radio Ptuj in Štajerski tednik
za iOS in Android naprave

www.tednik.si www.radio-ptuj.si

Spodnje Podravje • Akutno pomanjkanje kadra v gostinstvu

Za vsako ceno niso več pripravljene delati

Gostinci so se že pred epidemijo srečevali s pomanjkanjem kadra. Epidemiološki ukrepi, ki so omejevali dejavnost, so panogi zadali dodatni udarec. Številni natakarji in kuharji, ki so v gostinstvu začasno ostali brez dela, so si medtem poiskali zaposlitev v drugih dejavnostih, kjer so tudi pogoji dela ugodnejši.

Pravzaprav niti med mladimi ni prevelikega zanimanja za delo v gostinstvu, ne v strežbi in ne v kuhinji. Ravnatelj Srednje šole za gostinstvo in turizem (SŠGT) Maribor Dušan Erjavec je povedal, da se srečujejo s težavami pri vpisu. »Nimamo polnih programov, verjetno je razlog za to tudi (ne)cenjenost poklicev v gostinstvu. Težave z vpisom smo imeli že pred korona obdobjem. Seveda si prizadevamo, da bi šel trend navzgor. Računamo, da bodo štipendije za deficitarne poklice motivacija, ki bi mlade privabila v poklic.«

Na SŠGT jim je sicer uspelo pridobiti dva dodatna programa: dvoletnega za poklic pomočnik kuharja oz. natakarja ter poklicni tečaj za poklic gostinsko-turistični tehnik. Za podatke o letošnjem vpisu bo po besedah ravnatelja Erjavca treba počakati do začetka aprila, ko se konča rok za oddajo prijav. So pa na šoli po objavi informacije, da sta poklica kuhar in natakar priznana kot deficitarna in bodo zanju na voljo štipendije, med mladimi zaznali povečanje interesa za šolanje na tej smeri. »To bi država morala narediti že zdavnaj,« meni sogovornik. Da v dejavnosti ne bi prihajalo do tako kritičnega pomanjkanja kadra, kot se to dogaja sedaj, bi bilo po mnenju ravnatelja SŠGT treba več narediti na prepoznavnosti poklica in promociji pozitivnih plati tega dela, v panogi pa urediti delovne in plačilne pogoje.

Redki izšolani natakarji in kuharji ostanejo v poklicu

Četudi mladi za poklic izberejo področje gostinstva, pa sploh ni nujno, da v dejavnosti ostanejo. »Dejansko je to precejšnja težava. Mlad, usposobljen in perspektiven kader odhaja iz panoge in si poišče profesionalne izzive ter priložnosti drugje,« je poudaril direktor ptujske območne službe Zavoda RS za zaposlovanje (ZRSZ) Tomaž Žirovnik. Razlog za to so po njegovem mnenju pogoji dela. »Generacijam, ki vstopajo na trg dela ali so v začetnih letih svoje profesionalne poti, veliko pomenijo vrednote, kot so prosti čas, relativno urejeno delovno okolje z znanimi pričakovanji, spodbude in pohvale, urejeni odnosi na delovnem mestu in možnosti strokovnega napredka. Predvsem mora biti delo zanimivo in zmeraj znova v izziv, ki ga rešujejo ter se pri tem tudi zabavajo. Dejstvo je, da kjer je gostinski kader zadovoljen, so zadovoljni gostje. To se običajno pozna v blagajni.«

Zaposlitev so si poiskali v drugih dejavnostih

Medtem ko so se težave s kadri v gostinstvu pojavljale že pred epidemijo, jih je korona obdobje še poglobilo. »Gostinstvo in turizem sta med panogami, ki so v času

Foto: CG

Direktor ptujske območne službe ZRSZ Tomaž Žirovnik ocenjuje, da so pogoji dela v gostinstvu postali ključni za pridobitev, predvsem pa ohranitev kadra. »Tudi plačilo za delo je sicer pomemben dejavnik, a za ohranitev kadra so vse pomembnejši delovni čas, urejena organizacija dela in dobri odnosi v kolektivu.«

covid omejitve nosile največje breme. Nekaj časa je veljalo popolno zaprtje, nato pa strogi omejitveni ukrepi. Seveda to nosi s seboj posledice, ki jih panoga čuti v obdobjih začasnih sproščanj ukrepov, saj je treba zmeraj znova prilagajati poslovanje. Sedaj, ko so omejitveni ukrepi praktično že preteklost, se pozna trajni odliv usposobljenega kadra. Veliko gostinskega osebja (podobno velja tudi za turistično panogo) je našlo priložnosti v drugih dejavnostih. Nekateri zgolj začasno in se nameravajo ob ponovnem polnem zagonu gostinske dejavnosti vrniti v panogo, veliko

kadra bo trajneje ostalo v drugih panogah, saj imajo stabilnejše pogoje dela,« dogajanje na trgu dela za področje gostinskih dejavnosti komentira Žirovnik.

Primanjkuje izkušen in zanesljiv kader

Za gostinsko dejavnost je bilo v veliki večini značilno netrajnostno zaposlovanje, ogromno je bilo fleksibilnih oblik dela, kot so sezonske zaposlitve za določen čas ali delo preko študentskih napotnic. »Res je. Ker je dejavnost zelo dinamična in močno vezana na sezonska nihanja, je veliko fleksibilnega zaposlovanja. Zadnja leta je bilo izjemno popularno študentsko delo, ki ima sicer svoje pozitivne učinke, po drugi strani pa je ponekod skorajda izrinilo redno zaposlovanje, še zlasti za nedoločen čas. Delodajalcem sicer najbolj primanjkuje konstantnega, usposobljenega, izkušenega in zanesljivega kadra, ki poskrbi za profesionalni nivo storitev. Začasno in občasno delo študentk in študentov naj bi bilo namenjeno bolj občasnim, sezonskim nihanjem.«

Tujci ne morejo kar tako do dela

In kako je z zaposlovanjem tujcev? So zainteresirani za gostinsko delo? »Zaposlovanje tujcev v gostinski dejavnosti ni tako preprosto. Pogoj za delo v strežbi je znanje slovenskega jezika. Kadar gre za državljane iz držav EU, je to nekoliko preprosteje, saj ni potrebno dovoljenje za delo oziroma enotno dovoljenje za delo in bivanje. Državljeni držav izven EU potrebujejo za delo delovno dovoljenje, zaposlitev lahko dobijo le v primeru, če za ponujeno delo ni domačih kandidatov. Torej da v evidenci brezposelnih oseb ni resnično nikogar, ki bi opravljal ta dela, kar se zgodi le poredko,« je povedal direktor ptujske območne službe ZRSZ Tomaž Žirovnik. Pripomnil je še, da tudi v gostinstvu tuje delavce bolj kot Slovenija privlačijo države osrednje Evrope, denimo Avstrija, Nemčija, Švica.

Mojca Zemljarič

V prvem letu korona obdobja (2020) je na ptujsko-ormoškem območju brez dela v gostinstvu ostalo 570 ljudi, od tega okoli 400 natakarjev in 130 kuharjev. Toliko se jih je uradno prijavilo v evidenco brezposelnih ZRSZ.

V drugem koronskem letu (2021) je bil priliv prijav iz gostinstva za dobro polovico nižji. V evidenci brezposelnih na ptujski območni službi ZRSZ se je vpisalo 226 gostinskih delavcev, od tega 126 natakarjev in 75 kuharjev.

Prosta delovna mesta v gostinstvu

Delovno mesto	2019		2020		2021	
	Slovenija	OS Ptuj	Slovenija	OS Ptuj	Slovenija	OS Ptuj
Natakar	4.613	168	2.487	119	3.815	191
Kuhar	3.018	91	2.047	84	2.745	92
Kuharski pomočnik	2.567	54	1.354	29	1.945	34

Vir: ZRSZ, OS Ptuj

OS Ptuj vključuje območje občin v ptujsko-ormoški regiji.

Foto: CG

Za poklic kuharjev in natakarjev se na mariborski srednji šoli za gostinstvo in turizem trenutno izobražuje 121 dijakov.

Slovenija • Nerazumljiv skok cen goriv: cena sodčka nižja kot leta 2008, gorivo pa 50 odstotkov dražje

Strah pred apokalipso priročen poligon za špekulacije

Teden, ki je za nami, se je začel tako, kot da bi spremljali apokalipso v znanstveno-fantastičnem filmu. Ljudje so se drenjali na bencinskih črpalkah, gorivo pa polnili ne samo v rezervoarje avtomobilov, ampak so zaloge točili tudi v sode in cisterne. Pogled na bencinske črpalke je dajal vtis, da se ljudje pripravljajo na množično pomanjkanje.

Najbrž so verjeli, da bo v tork in naslednje dni goriva zmanjkalo ali pa bo tako drago, da denarnica nakupa ne bi prenesla. Na nekaterih bencinskih servisih so se rezervoarji z gorivom v ponedeljek do konca izpraznili. Koliko goriva več so prodali, prodajalci ne razkrivajo. So pa povedali, da je prodaja krepko preseгла običajno.

Maloprodajne cene pogonskih

goriv v Evropi so po začetku vojne v Ukrajini dobesedno ponorele, s tem pa ljudi potisnile v še večjo stisko. Da jih je strah, kaj bo prinesel naslednji dan, nedvomno kaže ponedeljkovo dogajanje na bencinskih servisih.

A vojna je očitno le priročen razlog, ki upravičuje borzno rast cen energentov, tem pa seveda sledi tudi rast maloprodajnih po-

trošniških cen. V Sloveniji so cene goriv ta teden dosegle rekordne vrednosti: 1,67 evra je stal liter dizelskega goriva in 1,56 evra liter 95-oktanskega bencina. Drži tudi, da se je dvignila cena za sodček surove nafte, zrasla je čez 120 dolarjev. A je treba spomniti na obdobja, ko je bila cena surove nafte relativno visoka, pa maloprodajne cene goriva niti približno niso dosegale današnjih vrednosti.

Leta 2008 sodček nafte 140 USD, liter bencina pa evro!

Ko sta Amerika in Evropa sredi leta 2008 drveli proti recesiji, ki je zamajala gospodarstvo in javne finance marsikatero od zahodnih držav, je sodček surove nafte stal 140 ameriških dolarjev (junij 2008). Do decembra 2008 je nato cena padla za več kot dve tretjini, na okoli 45 dolarjev za sodček. Kljub rekordno visoki ceni surove nafte je bila v letu 2008 povprečna cena za liter 95-oktanskega bencina 1,068 evra in cena litra dizelskega goriva 1,128 evra. Danes cena sodčka ne dosega 140 dolarjev, kot je to bilo leta 2008, pa je maloprodajna cena obeh goriv po litru višja za več kot pol evra.

Nabavne cene sodčka surove nafte in povprečne maloprodajne cene pogonskih goriv v Sloveniji

Leto	Sodček nafte (USD)	95-oktanski bencin (€/l)	Dizelsko gorivo (€/l)
2008	140	1,07	1,13
2011–14	100–120	1,3–1,5	1,2–1,4
2019	60–70	1,3	1,25
2021	60–80	1,2	1,27
2022 (jan–mar)	80–120	*1,56	*1,67

*marec 2022

Vir: MZI, tradingeconomics.com

Foto: Profimedia/M24

Lansko jesen se je dvignil draginski cunami, ki so ga sprožili premiki na trgu energentov. Čeprav je cena sodčka nafte letos nihala oz. rasla od 80 do 120 evrov, se je maloprodajna cena goriv (bencina, dizelskega goriva) dvignila na rekordnih 1,56 oz. 1,67 evra. Za primerjavo: leta 2008 je bila cena sodčka nafte 140 evrov, maloprodajna cena obeh goriv pa 1,07 oz. 1,13 evra!

Štiriletno obdobje visokih cen

V obdobju med letoma 2011 in 2014 so cene za sodček surove nafte vztrajale na ravni med 100 in 120 dolarji. Maloprodajne cene goriva v Sloveniji so se takrat v istem obdobju (realno) glede na nabavno ceno surove nafte dvignile. Za liter bencina je bilo treba odšteti od 1,3 do 1,45 evra, za liter dizelskega goriva med 1,2 in 1,35 evra.

Od leta 2015 je sledilo petletno obdobje umirjenega trgovanja. Cena sodčka nafte se je gibala med 40 in 80 evri, povprečne maloprodajne cene bencinskega goriva so

bile okoli 1,3 evra, dizelskega nekaj centov manj. Glede na bistveno nižje cene surove nafte bi lahko bila takrat cena za potrošnike še nižja.

Potem se je v začetku leta 2020 zgodila pandemija koronavirusa, ki je prinesla občuten padec cen pogonskih goriv. Slovenci smo gorivo točili za evro, sodček nafte je na borzi stal dobrih 20 evrov, do konca leta se je cena dvignila na okoli 50 evrov. A že v letu 2021 so se začele podražitve. Povprečna maloprodajna cena goriva je bila sicer dostopna še vsaki denarnici (1,2 oz. 1,3 evra), borzne cene nafte so se postopoma dvignile do 80 evrov za sodček.

Priložnost za distributerje, prodajalce in državo?

Čeprav je borzna cena nafte letos konstantno rasla, so maloprodajne cene po Evropi marca, po začetku vojne, dobesedno eksplodirale in so rekordno visoke. Zakaj, če je bila nafta predlani še rekordno poceni, lani je bila cena na ravni umirjenega predkoronskega obdobja, letos je res zrasla, vendar ne v tolikšnem deležu, da bi lahko razumeli zadnje enormne dvige maloprodajnih cen. Kdo v dobavni verigi si reže debelejši kos kruha? Posredniki, prodajalci, država ali vsak po malo? Potrošnike goriv so medtem obremenili s tako visokimi stroški, da so nekateri že krepko zaskrbljeni, kam se bodo sploh še lahko peljali in predvsem, koliko jih bo stala pot v službo. Zanimivo je tudi, da so cene dizelskega goriva višje od cen bencina. Morda zato, ker se ga porabi več in poganja celoten prevozniki sektor ter gradbeno in kmetijsko mehanizacijo?

Mojca Zemljarič

Foto: Profimedia / M24

Naftne družbe z ogromnimi dobički

Primerjava cen surove nafte nazorno kaže, da so trenutne cene res visoke, ne pa tudi rekordne, kot so danes rekordne maloprodajne cene na bencinskih servisih v Sloveniji in Evropi. Nikoli doslej ni bila cena za liter dizelskega goriva okoli 1,7 evra ali 95-oktanskega bencina evro in pol. Niti takrat, ko je sodček nafte stal 140 dolarjev, niti v obdobju, ko so cene vztrajale nad sto evri. Zato je še kako na mestu vprašanje, ali je maloprodajna cena goriva res tako brezpogojno odvisna le od cene sodčka surove nafte.

In še to: prodajalci goriv medtem, enako kot vsi drugi subjekti v energetiki, kujejo milijardne prihodke in dobičke. Petrol je predlani ustvaril dobre tri milijarde evrov prihodkov in 72 milijonov evrov dobička. Leto pred tem (2019) je dobiček družbe znašal sto milijonov evrov. Madžarski naftni mogotec Mol se je nedavno pohvalil, da je v lanskem letu na ravni celotne skupine ustvaril tri milijarde evrov dobička pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA). Še en evropski naftni velikan, OMV, načrtuje, da bi do leta 2025 na letni ravni ustvaril petmilijardni dobiček.

Slovenija, Podravje • Osnovna cena goriv brez dajatev polovico nižja od maloprodajne cene

Milijardni zaslužki države zgolj na račun trošarin pri gorivih

Povprečna osnovna prodajna cena bencina in dizelskega goriva za lansko leto je znašala slabo polovico maloprodajne cene za potrošnike na bencinskih črpalkah, ali povedano drugače – polovico zneska si je z najrazličnejšimi prispevki pri vsakem litru goriva vzela zase država. Zadnji mesec je sicer ta delež na račun znižane trošarine nekoliko nižji. Samo na račun trošarin od naftnih derivatov pa je v zadnjih desetih letih prejela skupno kar okoli 8,8 milijarde evrov.

Cena naftnih derivatov je sestavljena iz osnovne prodajne cene, CO₂ takse in drugih dodatkov ter trošarine in DDV.

Obračunane trošarine naftnih derivatov v 10 letih (v evrih)

Leta	Skupaj trošarine za vse vrste goriv
2012	521.853.451
2013	442.097.869
2014	778.499.682
2015	1.024.495.400
2016	1.073.322.818
2017	1.087.523.363
2018	1.053.996.819
2019	1.036.129.054
2020	840.600.770
2021	916.659.440

Vir: FURS

Vlada razpolaga z več kot 50 % cene goriv

Povprečna osnovna cena brez dajatev je v lanskem letu znašala manj kot pol drobnoprodajne cene, ki smo jo plačali na bencinskih črpalkah. Tako je za liter neosvinčenega 95-oktanskega motornega bencina končna cena za uporabnika znašala 1,217 evra, osnovna cena brez dajatev pa 0,564 evra, kar pomeni le 46 % maloprodajne cene. Za liter dizelskega goriva je preračun podoben; v maloprodajni ceni 1,271 evra je predstavljala osnovna cena goriva 0,589 evra (ali 44 % končne cene uporabnikom), vse ostalo je bil prihodek države.

Največji delež pri tem zajema trošarina (do februarja skoraj 40 %).

Ta je poleg davka na dodano vrednost največji vir državnega proračuna. Slednja je pri litru 95-oktanskega bencina lani povprečno znašala 0,377 evra, pri litru dizelskega goriva je bila še malenkost višja, in sicer 0,388 evra, najnižja pa pri litru kurilnega olja (0,158 evra). Davek na dodano vrednost je bil 0,220 evra pri 95-oktanskem bencinu oziroma 0,229 evra pri dizelskem gorivu.

Vlada je sicer konec februarja letos znižala trošarine goriv in plina. Z izdano uredbo se je tako trošarina za bencin znižala za 0,37701 na 0,35901 evra/liter. Ta ukrep velja do 30. aprila 2022. To pomeni, da gre, ko za liter neosvinčenega 95-oktanskega bencina odštejete 1,56 evra, 23 odstotkov tega zneska za trošarino, ali drugače reče-

no, v državni proračun. Če temu dodamo 18,03 odstotka DDV, je delež države pri vašem nakupu že 41-odstoten, k temu pa je treba dodati še manjše prispevke in takse.

V zadnjih desetih letih se je iz naslova trošarin na naftne derivate v državno blagajno steklo skupno približno 8,78 milijarde evrov davkoplačevalskega denarja, največ leta 2017, in sicer okoli 1,088 milijarde. Lani je bilo iz naslova trošarin pobranih dobrih 900.000 evrov, daleč največ od dizelskega goriva (več kot 700 milijonov evrov), od bencina je država pobrala 180 milijonov evrov.

Največji dvig lani

Poglejmo še, kako so se povprečne končne cene posameznih

Foto: dreamstime/M24

Za liter neosvinčenega 95-oktanskega motornega bencina je povprečna maloprodajna oz. končna cena lani znašala 1,217 evra, osnovna cena brez dajatev pa 0,564 evra. Razlika do končne cene je v rokah vlade, ki lahko vse vrste dajatev, od DDV do trošarine, krepko zniža.

naftnih derivatov gibale v zadnjih desetih letih (od 2012 do 2021). V analiziranem obdobju so bile cene za bencin in dizelsko gorivo najvišje leta 2013; takrat je bilo treba za liter 95-oktanskega bencina odšteti 1,487 evra, za 98-oktanskega 1,511 ter za dizelsko gorivo 1,379 evra. Povprečne cene se sicer od leta do leta razlikujejo, zanihale so tako navzgor kakor tudi navzdol.

Je pa do najvišjega dviga prišlo ravno v lanskem letu, ko so te narasle za okoli 14 odstotkov (in sicer za 0,148 evra za liter 95-oktanskega bencina, za 0,176 evra za 95-oktanskega ter za dizelsko gorivo za 0,207 evra na liter). Cene so sicer najnižjo raven dosegle v letu 2020, takrat je prišlo tudi do najvišjega znižanja.

Monika Horvat

Slovenska Bistrica • Ob občinskem prazniku

Sodelovanje, inovativnost in ustvarjalnost

Enakomeren razvoj mesta in podeželja, povezovanje gospodarstva, javnega sektorja in civilne družbe – to je ključ do razvoja občine in temelj za kakovostno življenje občanov in občank, je prepričan dolgoletni župan Slovenske Bistrice Ivan Žagar. Ta prepletenost se kaže v številnih že izvedenih projektih, tistih v izvajanju in onih, ki jih šele oblikujejo na papirju.

Eden izmed projektov, kjer gre za primer dobre prakse sodelovanja lokalne skupnosti in gospodarstva, je zahodna obvoznica. Prometnica, ki bo razbremenila mesto in omogočila dodatne energetske

zmogljivosti največjemu zaposlovalcu v občini in širše, Impolu, naj bi bila končana že prihodnji mesec. Gre seveda za projekt države, ki v tej občini načrtuje tudi nadgraditev železniškega vozlišča na Pragerskem. Hkrati tam gradijo podvoz pod železnico, kar bo krajanom precej olajšalo življenje. Skupaj z državo občina obnavlja objekt nekdanje osnovne šole v Vošnjakovi ulici, kamor naj bi se iz občinske stavbe v prihodnjih mesecih preselila upravna enota. Še letos naj bi bila končana nova športna dvorana, ki je nastala na temeljih dotrajane, in plezalni center. Le lučaj v stran od dvorane bo občina zgradila zelena parkirišča, ki bodo zmanjšala parkirno stisko Zdravstvenega doma Slovenska Bistrica. Prostorske izzive te zdravstvene ustanove bodo odpravljali tudi z že predvideno 4. fazo nadzidave. »Seveda, če bomo uspešni na državnem razpisu,« je

V obnovljeno stavbo v Vošnjakovi ulici v Slovenski Bistrici se seli upravna enota, tam bo urejena tudi večja sejna soba za potrebe občine.

dodal Žagar. Prav tako so na občini že pripravili dokumentacijo za dograditev doma starejših, ki predvideva 60 dodatnih postelj. Investicijo sedaj prevzema država.

Večmilijonske investicije občina izvaja tudi na področju komunalne infrastrukture. »Večji kanalizacijski sistem gradimo na Zgornji Polskavi, kanalizacijsko omrežje pa urejamo

tudi v mestu, kjer izvajamo investicije po posameznih ulicah.« Ob tem skrbijo tudi za ohranitev kulturnih spomenikov. »V skladu z razpoložljivimi sredstvi obnavljamo dvorec na Zgornji Polskavi, kjer so večja gradbena dela že končana, nadalje si prizadevamo, da bi grad Slovenska Bistrica z državnega lastništva prešel na občino, navsezadnje je občina tista, ki je ohranjala in ohranja grad pri življenju, načrtujemo pa tudi obnovo lovskega dvorca ob grajskem parku.«

Čeprav imajo na Bistriškem kopico kulturnih domov in objektov, v katerih domuje kulturna dejavnost, pa mestu manjka večja kulturna dvorana. »Ideja je, da bi preuredili zastarelo dvorano v stavbi poleg občinske, kjer je sedaj kino, in tako pridobili sodobno kulturno dvorano.« Da bi preprečili umiranje

mestnega jedra, so odkupili več stavb, namenili pa jih bodo bodisi poslovnim uporabnikom bodisi za reševanje stanovanjske problematike. V načrtih občine je še ureditev prepotrebne avtobusnega postajališča; prvi korak – odkup zemljišča – je že bil storjen.

Eden večjih (negradbenih) izzivov pa bo vrniti društveno dejavnost in družbeno udejstvovanje na raven pred epidemijo. Župan Ivan Žagar si tako želi, da bi po dveh letih vendarle lahko zaživel polno življenje brez omejitev, da se prebudi bogato društveno življenje ter da ustvarjalnost in inovativnost, ki ju občani in občanke kažejo že vrsto let, dobita nov zagon. »Sodelovanje vseh je namreč motor razvoja celotne občine, tako mesta kot podeželja.«

Moja Vtič

Videm • Spremenili cene varstva otrok

Pri mlajših cena dol, pri starejših gor

Cene varstva otrok v videmskih vrtcih so se februarja spremenile. Za prvo starostno obdobje so jih znižali, za kombinirane oddelke in drugo starostno obdobje pa zvišali.

Foto: MZ

Nova cena za prvo starostno obdobje znaša 489 evrov, za otroke iz videmske občine 454 evrov. Dosedanji ceni sta bili 516 in 479 evrov. Medtem ko bodo starši najmlajših otrok po novem plačevali nekoliko nižje zneske, se je pri kombiniranih oddelkih in za otroke drugega starostnega obdobja cena varstva dvignila. Pri kombiniranih oddelkih bo razlika med staro in novo ceno pet evrov, po novem veljata ceni 407 in 394 evrov. Nižja cena velja za otroke iz občine Videm, za katere lokalna skupnost namenja dodatno subvencijo. Cene varstva za drugo starostno skupino so se dvignile za okoli 20 evrov, po novem je to 372 evrov.

Vrtec Videm, ki ima tri enote, poleg matične videmske še enoti v Leskovcu in na Selih, obiskuje 12 skupin otrok. Največ (pet) jih je v drugem starostnem obdobju, v prvem so štiri, kombinirani oddelki so trije.

Sprememba cen gre predvsem na račun zvišanja stroškov dela, medtem ko se materialni stroški in stroški prehrane niso povečevali. V vrtcu je zaposlenih 12 vzgojiteljic in 14 pomočnic. Mesečni stroški dela vzgojiteljic znašajo 34.000 evrov, pomočnic 24.000 evrov in drugega tehničnega kadra (v administraciji, kuhinji, pri čiščenju in hišniških opravilih) 16.000 evrov. Za plačilo rednih materialnih stroškov letno namenijo dobrih 23 tisočakov, za nakup igrač, stroške strokovnih izobraževanj, pisarniško in računalniško opremo pa 68.000 evrov.

Novo cene za vrteško varstvo otrok so videmski svetniki potrdili brez pripomb.

MZ

Starše • Stanovanjska gradnja je v porastu

V dveh letih letih do 100 novih stanovanj

V občini Starše nadaljujejo z aktivnostmi za gradnjo doma starostnikov (100 postelj), objekta z varovanimi stanovanji ter komunalne infrastrukture v medgeneracijskem središču v Staršah. Občina je v lanskem letu s projektantskim podjetjem Doming iz Maribora podpisala pogodbo za izdelavo projektne dokumentacije in s tem pridobitev gradbenega dovoljenja.

Slednjega bi lahko po oceni župana Stanislava Greifonerja pridobili že konec avgusta letos: »Naš cilj je, da imamo čim prej v rokah vso potrebno dokumentacijo za gradnjo. V tem trenutku je že znana zunanja podoba objekta, s katero smo izjemno zadovoljni. Stavba bo nizka, umeščena na 1,4 hektarja velikem zemljišču nekoliko izven kraja.« V okviru naložbe med drugim planirajo vzpostaviti dnevni center aktivnosti in oddelek za demenco.

Če bi se pojavile dodatne potrebe po posteljah, bo mogoče objekt dodatno širiti.

Naslednji korak je iskanje investitorja in pridobitev koncesije za institucionalno varstvo starejših. Glede na to, da so pred vrati državnoborske volitve, bo treba po mnenju Greifonerja najprej počakati na to, kdo bo sploh prevzel pristojno ministrstvo, ki deli koncesije. »Zanimivo je, da so bila na razpisu uspešna tudi podjetja z enim zaposlenim in

7.500 evri kapitala,« je izpostavil sogovornik in dodal, da bodo imeli jeseni vse pogoje za prijavo na razpis, gradbeno dovoljenje pa prinaša še dodatne točke. »Moja želja je, da bi imeli srečno roko pri iskanju investitorja – v njegovi domeni bo tudi izdelava projektne dokumentacije za izvedbo gradnje (PZI).« Dom bi lahko stal do konca leta 2024; oцена investicije pa je v tem trenutku še preuranjena. Potrebe po institucionalnem bivanju starejših so po

besedah Greifonerja precejšnje, saj je zgolj v starški občini 720 občanov, ki si na stara leta želijo živeti v domu starostnikov.

100 novih stanovanjskih enot

V starški občini pa ne bodo poskrbeli samo za boljšo kvaliteto življenja starejših, ampak tudi mlajših občanov. V neposredni bližini bencinskega servisa v Staršah bo kmalu zrasel nov poslovno-stanovanjski objekt. Investitor, ki ga je občina že uspela najti, je začel s projektiranjem. V stavbi bo 25 novih stanovanj, v pritličju pa poslovni prostori in knjižnica. V Zlatoličju se predvideva gradnja dveh manjših blokov (22 stanovanj) in 14 samostojnih enot. Občina investitorja še išče, hkrati pa si prizadeva, da bodo cene novih domov dostopne mladim družinam. V roku dveh let naj bi bilo tako v starški občini na voljo okoli 100 novih stanovanjskih enot, kar je načeloma tudi toliko parov oz. družin. Prav tako je v občini v zadnjem obdobju velik porast individualne gradnje, predvsem v Marjeti in Brunšviku.

Estera Korošec

Foto: občina Starše

Projekcija doma starostnikov in varovanih stanovanj.

Ptuj • Norbi nepremičnine novi lastnik nekoč eminentne stavbe

Ptuj z novim mestnim hotelom Beli križ

Objekt gostilne Beli križ, ki je kar nekaj časa sameval, bo pod novim lastnikom, družbo Norbi nepremičnine, d. o. o., Ptuj, ki se ukvarja z gradbeništvom, nepremičninami in gostinstvom, dobil novo vsebino. Po dolgi, 24-letni denacionalizacijski zgodbi, ki se je šele leta 2019 končala z odškodnino v obveznicah Slovenskega državnega holdinga denacionalizacijski upravičenki, je objekt na Vinarskem trgu 10 (Trstenjakova 12) tudi uradno postal last Perutnine Ptuj oz. njenih novih lastnikov, ki so se odločili za njegovo prodajo. Ptuj bo tako dobil novi mestni hotel, ki bo posloval pod že uveljavljenim imenom – Beli križ.

Foto: Črtomir Goznik

Norbert Nikollaj, direktor družbe Nepremičnine, d. o. o., Ptuj

Na Ptuj je Norbert Nikollaj prišel kot begunec s Kosova leta 1998. Ptuj je bil prvo mesto, kamor je prišel v času vojne na Kosovu. V Mariboru je končal srednjo gradbeno šolo, nato se je vrnil na Kosovo. Leta 2008 se je vrnil na Ptuj, takrat se je tudi začela njegova podjetniška pot. Med letoma 2012 in 2017 je delal v Švici, kjer se je tudi ukvarjal z gradbeništvom, nepremičninami in gostinstvom. Leta 2018 se je ponovno vrnil na Ptuj, ker kot pravi, se počuti pravega Ptujčana, Ptuj je njegov dom. Vseh zaposlenih imajo trenutno okrog 250, vključno z družbo Norbi nepremičnine, ki razpolaga z več objekti, nekaj hišami, blokom v Pekrah, pisarnami oz. lokali v Trstenjakovi 5a in v Dominu centru, stanovanji na Minoritskem trgu in na Potrčevi, ki jih v celoti oddajajo. Večina njihovih zaposlenih je s Kosova. Zagotavljajo jim brezplačna stanovanja v njihovih štirih hišah.

Stavba je bila takoj po drugi svetovni vojni prepoznana kot ena najboljših slovenskih delavsko-nameščenskih restavracij s stalnimi 250 in 30 občasnimi abonenti.

Novi lastnik bo ohranil zunanjo podobo, ničesar ne bodo spremenjili, saj želijo, da objekt ostane takšen, kot je bil v preteklosti. Tudi sicer gre kulturni spomenik, ki je vrsto let vidno propadal, ker ni imel pravega lastnika in je bil vrsto let v upravljanju. Za ptujsko mestno podobo pa je bil impozantni vogalni objekt prej v sramoto kot ponos.

Direktor družbe Norbert Nikollaj je povedal, da bo ob prenočiščih gostom nudil zajtrke, malice, kosila in večerje ter jedila po naročilu. V novem hotelu pa želijo urediti tudi glasbeni kotiček, diskoteko, namenjeno starejšim obiskovalcem, ki trenutno na Ptujju nimajo kje zaplesati.

Odprtje že septembra

Novi hotel bodo predvidoma odprli že septembra letos. Z glasbenimi večeri bodo začeli tudi v Norbi baru. Družba Norbi nepre-

Foto: Črtomir Goznik

Beli križ ostaja gostinsko-turistični objekt. Po prenovi bo Ptuj dobil še en mestni hotel.

mičnine se želi vse bolj usmeriti v gostinstvo oz. turizem, gradbeni del pa postopoma opusti do leta 2024. Obdržati želijo le manjši del za vzdrževanje lastnih objektov. Že sedaj omogočajo svojim zaposlenim, da počasi prevzemajo del te dejavnosti kot samostojni podjetniki.

Pred kratkim so postali tudi novi lastniki Pizzerije Andiamo. Na Ptujju imajo vse pogoje za dober razvoj, od vsega začetka so bili dobro sprejeti, zato tudi želijo vidno

prispevati v njegov razvoj na področju nepremičnin ter gostinske in turistične dejavnosti. S kadrom, kot pove direktor, ne bo težav, saj bo plačilo dobro. »Ljudi moramo ceniti po njihovih sposobnostih in jih tako tudi nagradjevati. Če si dober plačnik, z zaposlenimi nimaš problemov,« poudarja novi lastnik.

Vse naložbe so izvedli z lastnim denarjem, brez kreditov. »Če želiš uspeti, moraš imeti srečo,« pravi Norbert Nikollaj, a treba je tudi veliko delati in se truditi. Sam še da-

nes dela po 16 ur na dan, od 6. ure zjutraj do 22. ure zvečer. Energijo mu dajejo zaposleni, sodelovanje, brez tega ni mogoče uspeti.

Novi hotel Beli križ bo obogatil ptujsko gostinsko-turistično ponudbo, nove prenočitvene zmogljivosti pa bodo omogočile, da bo lahko v najstarejšem slovenskem mestu prenočevalo še več turistov. Občasno, zlasti pa še ob večjih festivalnih dogodkih, na Ptujju močno primanjkuje turističnih postelj.

MG

Pragersko • Strelski center ponovno na dražbenih straneh, a že drugič zaman

Dražba Rakuševga strelskega centra spet preklicana

Strelski center Gaj Pragersko v lasti hajdinskega podjetnika Igorja Rakuše je bil ponovno predmet dražbe na slovenjebistriškem okrajnem sodišču. Kot že videno lani, je bila tudi sedanja dražba 2,7 milijona evrov vredne nepremičnine preklicana.

Zgodba ima širše ozadje. Hajdinski poslovnež je skoraj štiri leta bil bitko z radeško papirnico. Preko svojih družb (Strelski center Gaj s Pragerskega, Interexpo Skupina s Hajdine in Strelski klub Central s Pragerskega) je želel Igor Rakuša sprožiti postopek prisilne poravnave radeške papirnice, ki jo je tudi sam od aprila 2014 vodil dobro leto dni. Celjsko sodišče je predlog zavrnilo, tej odločitvi pa je sledilo tudi Višje sodišče v Ljubljani. Ni trajalo dolgo, ko so se vloge v sodniških dvoranah zamenjale. Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici je lani odredilo prodajo Strelskega centra Gaj s pripadajočimi zemljišči za

poplačilo upnikom, med katerimi je bila tudi družba Radeče Papir nova. Šlo naj bi za dolg družbe Interexpo v višini nekaj več kot 10.000 evrov ter z vsemi pripadki. Napoved Igorja Rakuše, da iz tega ne bo nič, se je uresničila in do dražbe ni prišlo.

Radeško-hajdinska saga pa s preklicem še ni dočakala svojega epiloga. Že letos se je Strelski center Pragersko ponovno znašel v sodnih spisih. Tokrat je Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici razpisala dražbo na pobudo upnika Muflon; gre za hčerinsko družbo radeške papirnice, ki je je zahtevala slabih 40.000 evrov s pripadki. Tudi ta dražba je bila preklicana. Za več in-

formacij smo se obrnili na radeško papirnico in družbo Muflon, a odgovor je bil skop. »Spori z Igorjem Rakušo in z njim povezanimi družbami se rešujejo od dne njegove razrešitve z mesta direktorja v papirnici Radeče in hčerinski družbi Muflon. Podrobnosti postopkov žal ne moremo komentirati.«

Sicer pa naj bi bila tržna vrednost nepremičnin Turistično rekreacijskega centra Gaj Pragersko ocenjena na 2,7 milijona evrov. Strelski center je največji tovrstni v Sloveniji in pomemben tudi v svetovnem merilu. Zgrajen je bil pred dvema desetletjema.

Mojca Vtič

Foto: Mojca Vtič

Strelski center Pragersko leži v neposredni bližini odlagališča Cero Pragersko.

Ptuj • Še ena neuspešna dražba

»Rdeča šola« za kupce predraga

Ta teden se je iztekel rok za vplačilo varščine za udeležbo na dražbi za stavbo na Raičevi 2 na Ptujju. Gre za nekdanjo »rdečo šolo«, ki jo občina vrsto let skuša prodati. Kljub pomembnim novostim v primerjavi z dosedanjimi dražbami je tudi zadnji poskus spodletel.

Potencialni udeleženci dražbe, ki so jo nameravali razpisati ta teden, bi morali varščino vplačati do 7. marca. Čeprav je imela Mestna občina Ptuj tokrat v rokah statično poročilo, s katerim so ovrgli vse sume o neustreznosti in nevarnosti objekta, zraven tega pa so v kompletu ponudili še sosednjo parcelo, interesa med potencialnimi kupci ni bilo. Objekt je prazen vse od leta 2016, v tem času pa so ga na dražbi skušali za različne, tako nižje kot višje zneske, prodati že 12-krat. Vsakič neuspešno.

432.000 evrov je očitno še vedno previsoka cena za stavbo, pa čeprav je v samem središču mesta. To je pravzaprav razumljivo glede na nakup nekdanjega gostišča Beli križ, za katerega je novi lastnik odštél krepko manj denarja.

Med najverjetnejšimi kupci se je tokrat omenjala Finančna uprava RS, ki naj bi se nameravala seliti iz prostorov na Trstenjakovi ulici. A glede na to, da varščine niso vplačali, se tudi dražbe ne bodo udeležili. Neuradna informacija je, da so jim odkup, najbrž po nižji ceni, ponudili lastniki objekta, v katerem delujejo.

Stavba na Raičevi ulici pa tako še naprej ostaja prazna. Vse dok-

Foto: CG

Za objekt na Raičevi 2 ni bila vplačana niti ena varščina.

ler se vodstvo občine in Komisija za razpolaganje s stvarnim premoženjem ne odločita, kaj z njo storiti in čemu jo nameniti. Ena izmed možnosti je, da bodo ceno znižali, kar jim omogoča zakon in tako v kratkem ponovno skušali najti novega lastnika. Druga možnost bi bila obnova za ureditev stanovanj ali za potrebe katerega javnega zavoda. Kar nekaj časa je bila aktualna ideja, da se tja pre-

seli Glasbena šola Karola Pahorja, a so jo opustili. Odločili so se za novogradnjo, a tudi ta načrt je po neuspelem javnem pozivu padel v vodo. Vse ponudbe so bile ocenjene kot previsoke ali lokacijsko neprimerne. Ena šola tako še naprej deluje v neustreznih prostorih na Dravski in kar kliče po selitvi, drug nekdanji šolski objekt pa že leta sameva in propada.

Dženana Kmetec

Podravje • Za zdaj še srednja požarna ogroženost

Vsako leto kakšen požar uide izpod nadzora

Ob spomladanskem čiščenju vrtov in okolice nastanejo večje količine odpadnega vejevja, plevela in listja, za katere pa mnogi ne vedo, kaj z njimi storiti. Med komunalne odpadke ne sodijo, mnogi se zato odločijo za sežig. Je to v nasprotju z zakonodajo? Enoznačnega odgovora ni. Vsekakor pa je zdravju in okolju škodljivo, predvsem pa nevarno, kar potrjujejo številne intervencije gasilskih društev, tudi v Podravju.

Foto: PGD Majšperk Breg

Gašenje požarov na težko dostopnih terenih od gasilcev zahteva ogromno moči in opreme.

Minule dni so številni podravski gasilci že intervenirali zaradi požarov v naravi. Daljše obdobje brez vidnejših padavin ter veter sta osrednja vzroka, da je ponekod nedolžen ogenj ušel izpod nadzora. »Vsako leto beležimo požare v naravi, ki so posledica kurjenja naravnih odpadkov, prav tako tudi vsakokrat opozarjamo na nevarnost tovrstnega početja, a očitno opozorila ne zaležejo. Morda bi morali gasilci vendarle kdaj izdati račun za intervencijo povzročitelju požara,« je kritičen Dragomir Murko, vodja ptujske izpostave Uprave za zaščito in reševanje. Ob tem opozarja predvsem na problematično kurjenje suhe trave oz. t. i. požigov na strmih haloških terenih, ki so za gasilce zaradi nedostopnosti še posebej velika preizkušnja.

»Požiga se, ker ni več živine«

Da kurjenje travnikov ni rešitev, temveč da je katastrofa za kmetijske površine, pa meni Ivan Brodnjak, strokovnjak za kmetijstvo iz Kmetijsko-gozdarskega zavoda Ptuj ter predani gasilec iz vrst PGD Hajdoše. »Kurjenje je problematično z vidika požarne varnosti in uničuje organske snovi na površinah in tudi v tleh. Z večkratnim požiganjem pa se tla še zakisajo, posledično na teh površinah rastejo zgolj še praproti in slabe travne vrste.« Nadalje še Brodnjak opozarja, da je požiganje trave namesto košnje prepovedano in da ta površina tudi ni upravičena za neposredna plačila. »Požiga se pa zato, ker ni več živine, ki bi popasla ali pojedla krmo,« pa je osrednji razlog za črne lise požgane trave navedel Brodnjak.

Foto: Sta/M24

Pred nami so suhi in sončni dnevi, ki jih bodo mnogi izkoristili za delo v naravi, zato poziv k odgovornosti in previdnosti.

Sicer pa uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju določa, da je treba kurišče v naravnem okolju urediti tako, da je obdano z negorljivim materialom, da je območje vsaj meter od zunanega roba očiščeno vseh gorljivih snovi, kurišče mora ves čas kurjenja nadzorovati polnoletna oseba, po končanem kurjenju pa je ogenj treba popolnoma pogasiti. Prav tako je določeno, da se ob povprečni hitrosti vetra, večji od 20 kilometrov na uro, ali ob sunkih vetra, močnejših od 40 kilometrov na uro, ne sme zakuriti oz. je treba kurjenje takoj prenehati.

Odpadne veje na kompost ali v zbirni center

V izogib nedovoljenemu odlaganju ter prepovedanemu kurjenju zelenih odpadkov z domačih vrtov pa tudi letos v Javnih službah Ptuj marca in aprila organizirajo akcijo zbiranja zelenega odreza po četrtih skupnostih. Med t. i. zeleni odrez sodi odpadno vejevje z dreves, živih mej in grmovja, odpadni plevel in odpadno listje. Iz Čistega mesta Ptuj in Komunale Slovenska Bistrica pa uporabnike obveščajo, da lahko te odpadke, če jih ni mogoče spraviti v zabojnik za biološke odpadke, pripeljejo v zbirne centre in da za to dodatno plačilo ni potrebno. Pokazati je treba le odrezek položnice, ki dokazuje, da je odlagalec vključen v sistem in plačilo ravnanja z odpadki.

Mojca Vtič

Spodnje Podravje • Stavka šolnikov razkriva številne anomalije plačnega sistema

Kuharice in pomočnice vzgojiteljic bi

V sredo je bilo okoli vrtcev, osnovnih in srednjih šol vse mirno, saj so zaposleni v vzgoji in izobraževanju stavkali. Oziroma velika večina. Stavkovni dan je minil brez shoda, transparentov ali večjega pompa. Svoje zahteve so izražali tako, da niso izvajali izobraževanja. V ogrevanih šolskih prostorih so najverjetneje ob kavi ali čaju razpravljali o krivicah, ki se jim godijo.

Včeraj so sicer vsi na račun prejeti plačilo za svoje opravljeno delo in nekateri niti ne tako minimalnih zneskov, ali pa tudi?

Najvišje plače v osnovnih in srednjih šolah se namreč gibljejo od približno 4.300 evrov do 6.100 evrov bruto, v vrtcih pa od 3.300 evrov do 5.500 evrov bruto na mesec. Zgovoren je tudi podatek, da imajo na marsikateri šoli v Spodnjem Podravju učitelji višje plače kot ravnatelji. Po drugi strani je res, da država že leta dopušča številne anomalije, ki se ne dogajajo samo v šolstvu, ampak povsod v javnem sektorju.

Stavka za najslabše plačane vsaj dan oddiha

...

Ob učiteljskih stavkah tudi veliko pomožnega osebja – čistilke, kuharice, hišniki, pomivalke ... to je tako imenovana plačna skupina J (administrativno-tehnični kader), ki je že vrsto let na minimalni plači. Njihov glas je utišan, delo razvrednoteno, večina pa se jih boji javno izpostaviti. Nekateri pa so vendarle zbrali pogum in povedali, kaj vse doživljajo na delovnem mestu, ob pojoju, da njihova identiteta ostane skrita.

Sogovorniki so prepričani, da se jim godi krivica, nekateri stavko podpirajo samo na videz, saj zanje pomeni en dan še kako dobrodošlega počitka. Prepričani so, da se vseh zaposlenih v vzgoji in izobraževanju pač ne bi smelo obravnava enako – še posebej ne tistih, ki dobijo 1.500 ali več evrov neto na mesec ter tistih, ki se komaj prebi-jejo do zneska 800 evrov neto.

Čistilke brez javnih nastopov, a stavke ne podpirajo

Čistilka v eni izmed šol na Ptujskem je povedala, da stavke ne podpirajo: »Učitelji imajo več kot odlično urejen plačni sistem in prav gotovo ne potrebujejo še več denarja in vseh tistih tisoč različnih dodatkov,« je izpostavila sogovornica, ki ima več kot 20 let delovne dobe. »Neverjetno je, da je izhodna plača vsake čistilke (ne glede na starost, delovno dobo) 680 evrov bruto, kar je 400 evrov neto, in nato z dodatki prilezemo na 600 evrov, razliko do 700 evrov pa nam pokrije država. Ob tem se sprašujemo, zakaj ni osnovna bruto plača vsaj 900 evrov, kar bi bilo za nas veliko bolj sprejemljivo. Če pa bi

nica, ki ima več kot 20 let delovne dobe. »Neverjetno je, da je izhodna plača vsake čistilke (ne glede na starost, delovno dobo) 680 evrov bruto, kar je 400 evrov neto, in nato z dodatki prilezemo na 600 evrov, razliko do 700 evrov pa nam pokrije država. Ob tem se sprašujemo, zakaj ni osnovna bruto plača vsaj 900 evrov, kar bi bilo za nas veliko bolj sprejemljivo. Če pa bi

Foto: CG

Med čistilkami in hišniki so tudi taki, ki stavke ne podpirajo.

Podravje, Slovenija • Vrtoglavi stroški HAGT v zadnjem valu epidemije

V treh mesecih 40 milijonov evrov samo

Povprečni dnevni stroški hitrega testiranja na covid so državo v letu 2021 stali 240.000 evrov. V zadnjem, petem valu epidemije, ko so številke okuženih letele v nebo, so se povprečni stroški množičnega testiranja dvignili na 440.000 evrov na dan oziroma na 40 milijonov evrov v treh mesecih, od novembra do januarja. Najvišji račun za izvedbo hitrih antigenskih testov (HAGT) so izvajalci na javno zdravstveno blagajno naslovili za letošnji januar – 17 milijonov evrov ali 57.800 evrov na dan!

Stroški množičnega testiranja za celotno lansko leto bodo javne finance bremenili za 88 milijonov evrov. Toliko znašajo zahtevki, ki so jih izvajalci HAGT izstavili Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS). Dodatnih 24 milijonov evrov so blagajno ZZZS v lanskem letu stali stroški samotestiranja – brezplačni prevzem testov v lekarnah, 53 milijonov evrov stroški PCR testiranja in 40 milijonov evrov stroški cepljenja zoper covid. ZZZS je sicer samo posrednik pri plačilu zahtevkov izvajalcem: sredstva za covid testiranja zagotavlja državni proračun (ministrstvo za zdravje), ZZZS nato izvajalcem plačuje izstavljene zahteve. „Nastopamo v fazi agenta, brezplačnega posrednika,“ so povedali.

Dobro polovico hitrih testov opravili zasebniki

V celotnem dvoletnem obdobju epidemije so izvajalci ZZZS-ju za izvajanje HAGT izstavili za sto milijonov evrov zahtevkov. Dobro polovico vrednosti zahtevkov (54,6 milijona evrov) so predložili

Najvišji zaslužki izvajalcev HAGT (v mio evrov)

Izvajalec	Lastništvo	Celotno obdobje	Od tega 5. val
GroMed	Zasebno	10,8	5,2
Zdravstveni zavod Zdravje (Bitenc)	Zasebno	9	3,1
Estetika Fabjan	Zasebno	6,6	4,3
Ambulanta Košir	Zasebno	4,8	3,3
ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Javno	3,7	0,3
Splošna ordinacija Zlatka Kralj	Zasebno	3,3	1,4
Medical Fabjan	Zasebno	3	2,5
ZD Domžale	Javno	2,6	0,3

Vir: ZZZS, marec 2022

Zneski so zaokroženi in prikazujejo zahtevke izvajalcev, izstavljene na ZZZS. 5. val epidemije predstavlja obdobje november 2021–januar 2022.

zasebniki, javni zdravstveni in socialno-zdravstveni zavodi pa za preostalih 46 milijonov evrov. Zasebni izvajalci so torej opravili več hitrih testov kot vse slovenske bolnišnice, zdravstveni domovi in

socialno-varstveni zavodi skupaj. Še posebej so dejavnost hitrega testiranja izkoristili konec lanskega in v začetku letošnjega leta, ko so njihove mobilne testirne točke rasle kot gobe po dežju.

Največji zaslužkar ima sedež v Slovenski Bistrici

Največ HAGT so opravili v zasebni zdravstveni ustanovi GroMed, ki ima sedež v Slovenski Bistrici in ambulanto v Kranju. Lastnik in direktor podjetja GroMed je Matej Svetec, specialist otorinolaringolog. GroMed je opravil za 10,8 milijona evrov hitrih testov, glavni v drugi polovici lanskega leta in začetku letošnjega. Med večjimi izstavljenimi mesečnimi zahtevki za plačilo so julijski (1,6 mio evrov), avgustovski (2 mio evrov), novem-

Foto: CG

Glavnina testirnih mest je v drugi polovici februarja zaprla vrata.

z veseljem delale za učiteljske plače

Foto: Viktorija Bezjak

Tako so pred OŠ Mladika zaposleni obrnili hrbet kot simbolno gesto skupnega izražanja nezadovoljstva.

vsaka zaslužila vsaj 1.000 evrov, bi bile zadovoljne in bi lahko normalno živlele. S tem denarjem čistilke le težka shajajo in so velikokrat celo na slabšem v primerjavi s tistimi, ki prejema socialno pomoč. Ob neverjetnih podražitvah, ki se napovedujejo, pa se bo v prihodnje še težje prebiti skozi mesec.

Nihče več noče čistiti

Za slabih sedemsto evrov na mesec je treba vsak dan obrisati več sto kvadratnih metrov talnih površin, skupno dvigniti okoli 900 kilogramov raznih bremen (stoli) in narediti 15.000 korakov in več. Včasih so ob koncu dneva tako

zelo utrujene, da niso zmožne postoriti ničesar več. Ob tem trpi tudi njihovo družinsko in družabno življenje, saj so vedno v popoldanski izmeni, ki traja od 14. do 22. ure zvečer. »Ne vidimo svojih otrok, parterjev, smo dobesedno odrezane od sveta.«

Šole pa se v zadnjem času soočajo še z eno težavo, saj tega dela nihče več noče opravljati. Zato bi se lahko zgodilo, da čistilk sploh več ne bo ali pa jih bo treba uvažati iz tujine. »Kaj kmalu se bo zgodilo, da bodo mlade generacije rekle glasen NE vsemu temu izkoriščanju. Tudi v šolskih kuhinjah ni nič boljše. Uboge pomivalke, ki so ves dan za pomivalnim koritom, od

nog do glave dobesedno v vodi kot račke.«

Hišniki so nezadovoljni

Tudi hišniki si želijo boljše pogoje dela, saj so za marsikaj prikrajšani, plačilo za njihovo delo, pa je sramotno. Po besedah enega izmed hišnikov v Spodnjem Podravju nikakor ni pošteno, da so v istem košu z vsemi tistimi, ki imajo dobre plače: »Če bomo s stavko kaj dosegli, bomo mi, najslabše plačani (okoli 800 evrov neto), znova deležni samo drobtin. Država nam tako vsak mesec nameni drobiž, zneski na položnicah pa niso nič manjši. Ta stavka je še toliko

bolj nesmiselna zaradi bližajočih se državnoborskih volitev, saj je vsakomur jasno, da se v tem trenutku aktualna vlada ne bo lotila reševanja plačnih nesorazmerij v vzgoji in izobraževanju.«

Pomočnice vzgojiteljic le malo nad minimalno plačo

Nič bolje niso plačane pomočnice vzgojiteljic, ki stavko sicer podpirajo. Kot je povedala Metka M., pomočnica vzgojiteljice v enem izmed vrtcev na Ptujskem, je nedopustno, da so plače pomočnic vzgojiteljic – začetnic le nekaj evrov višje od minimalnega osebnega dohodka. Sogovornica je mnenja, da nosijo pomočnice vzgojiteljice veliko odgovornost, ves čas so z otroki, izpostavljene boleznim in hrupu. Tudi v času epidemije so bile v prvih bojnih linijah, pa so bili njihovi dodatki minimalni. Ob tem, da bi lahko najele kredit, lahko samo sanjajo. Zgovoren je podatek, da je plača pomočnice vzgojiteljice za januar znašala okoli 774 evrov neto (22. plačni razred). »Vsak od nas bi z veseljem delal za učiteljsko plačo in bil tiho,« je še dodala Metka. Vsi sogovorniki so se strinjali, da bi se morala v prvi vrsti zvišati izhodišča na plača in popraviti plačna nesorazmerja. Z delom bi moral namreč vsak, ne glede na stopnjo izobrazbe, dostojno živeti in preživeti.

Estera Korošec

Foto: DK

V OŠ Ormož večina najnižje plačanih ni hotela stavkati: »S tem ne pridobimo nič!«

Kar 10 od skupno 58 zaposlenih pa se ni pridružilo stavki na OŠ Ormož. Po besedah tamkajšnje sindikalne zaupnice Stanke Hebar so to bili v glavnem prav delavci skupine J, in sicer tehnično osebje. Predstavnik sekcije administrativno-računovodskih in tehničnih delavcev območnega odbora SVIZ Ormož Andrej Hebar, ki je stavko sicer podprl, pa je menil: »Najbrž se stavki niso pridružili zato, ker se bojijo, da bomo v primeru uspešnih pogajanj na koncu spet dobili najmanjši kos pogače.«

Kot je sicer dejal Hebar, ki je zaposlen v vzgoji in izobraževanju 19 let, od tega dve leti kot hišnik na ormoški šoli, je za svoje delo leta prejel minimalno plačo, z napredovanji je prišel v najvišji možni razred, to je 27. Ob tem pa opozoril: »Čistilka starta z 11. plačilnim razredom in v vsej svoji delovni dobi ne more priti do minimalne plače. Edino, kar je, da se ji z leti manjša razlika doplačila države do minimalne plače, izplačilo pa je isto.«

Tudi od nekaterih zaposlenih, ki so na minimalni plači, je bilo slišati, da bodo na račun stavke bistveno več znova dobili tisti z najvišjimi plačami in da se bodo nesorazmerja samo še poglabljala. Menijo, da ta stavka ne bo prinesla zanje nič ali zgolj drobtinice, počutijo se pozabljene. Po njihovem bi bila sicer nasploh potrebna reforma plačnega sistema: »Žalostno je, da si s svojim delom delavec ne more zaslužiti niti minimalne plače, kaj šele dostojno plačilo za preživetje.«

Na Gimnaziji Ormož pa so stavko podprli vsi, razen enega učitelja. Šola je bila za dijake v sredo zaprta.

Monika Horvat

za testiranja

Foto: OG

Največji zaslužki s HAGT so se kovali na testirnih točkah pri nakupovalnih središčih. Na mestu je torej uprašanje, zakaj so se ljudje testirali: v skrbi za svoje zdravje ali za vstopico v nakupovalni center. Glavnino testiranj pred trgovskimi centri so opravili zasebniki.

brski in decembrski 2021 (vsak mesec 1,5 mio evrov). Vse lanske zahtevke v skupnem znesku 8,6 milijona evrov je ZZS plačal. Na plačilo čaka še letošnji januarski zahtevek v višini 2,2 milijona evrov.

GroMed na Ptuj testiral pri Qlandiji

GroMed je imel testirna mesta pred večjimi nakupovalnimi središči v večini slovenskih mest, med drugim so to CityPark Ljubljana, Citycenter Celje, Europark Maribor ter centri Supernova Qlandia Kamnik, Kranj, Maribor, Nova Gorica, Novo mesto in Ptuj. Prisotni so bili tudi v nekaterih Mercatorjevih in Sparovih prodajnih centrih.

Glede na podatke o poslovanju v preteklih letih bi lahko sklepali, da je zasebnemu zdravstvenemu podjetju GroMed s poslom s hitrimi testi padla sekira v med. Kot je razvidno iz javno objavljenih podatkov v bazi Ajpes, je GroMed minula leta na letni ravni beležil prihodke v višini dobrih 200 tisočakov. Lani je samo s hitrimi testi pridelal 8 milijonov evrov in letos 2,2 milijona evrov.

Med večjimi zaslužkarji s hitrimi testi je tudi Zgornjesavinjski zdravstveni dom Nazarje, ki je prav tako imel testirno točko na Ptuj, pri restavraciji McDonalds. Za vsa testiranja na vseh lokacijah, kjer so bili prisotni, so ZZS-ju zaračunali 1,9 milijona evrov.

Modmed 1,2 milijona evrov, ZD Ptuj 1 milijon evrov

Med izvajalci, ki so s testiranjem pridelali več kot milijonski znesek prihodka, najdemo dva ptujška. Zasebno podjetje Modmed, ki se ukvarja s sanitetnimi prevozi, je ZZS-ju izstavilo za 1,2 milijona evrov zahtevkov. Množično testiranje so izvajali v zadnjem valu epidemije, od lanske jeseni do letošnjega februarja. Po besedah direktorja Danijela Modlica so imeli 12 testirnih mest, od tega dve na Ptuj (Q-center in Supermesto, prej PC Platana), eno v Lenartu in februarja 2022 še eno v Gorišnici. Z ukinitvijo PCT-pogoja za večino

dejavnosti so testirne točke zaprli.

Zdravstveni dom Ptuj je s hitrimi testi ustvaril dober milijon evrov pridodka. Imeli so dve testirni mesti, prvo v matični ustanovi in drugo pri Mercatorjevem trgovskem centru na Špindlerjevi ulici na Ptuj. ZD Ptuj izvaja tudi PCR-testiranje, zadnje tri mesece leta 2021 so za PCR-testiranje ZZS-ju izstavili za nekaj manj kot 700.000 evrov zahtevkov, za letošnji januar, ko je bila epidemija v največjem razmahu in je bilo število dnevno okuženih rekordno visoko, pa za 538.000 evrov.

Kaj kažejo številke za ostale izvajalce v regiji

V ZD Ormož so v celotnem obdobju epidemije izvedli za 372.000 evrov hitrih testov. Testirne točke so imeli v ormoškem zdravstvenem domu, v Središču ob Dravi in Sv. Tomažu. V Ormožu so od 18. novembra do sredine februarja izvajali PCR-testiranje, v zvezi s tem so ZZS-ju izstavili zahtevke v skupni vrednosti 148.000 evrov. V ZD Lenart so na račun množičnega testiranja ustvarili 435.000 evrov prihodkov, zasebna ambulanta splošne medicine Marta Tetičkovič Ranfl v Ormožu 172.000, zasebna pediatrična in družinska ordinacija Šolman na Ptuj 117.000 in Ambulanta za vse generacije v PC Platana 91.000. Hitro testiranje izvajajo tudi v SB Ptuj, za paciente, ki pri njih poiščejo pomoč ali so v bolnišnici na zdravljenju. Za čas trajanja epidemije je SB Ptuj na ZZS iz tega naslova izstavila za blizu 200.000 evrov zahtevkov.

Mojca Zemljarič

Foto: profimedia/M24

Za cepiva 68,5 milijona evrov

Ozračja ne segrevajo samo stroški testiranj, temveč tudi nakupa (in količine) cepiv zoper covid. Republika Slovenija vrednosti cepiv ne razkriva, saj da jo k molčečnosti zavezuje pogodbe z evropsko komisijo. Javnosti so predstavili samo podatek o plačilu cepiv: 63,9 milijona evrov v letu 2021 in 4,6 milijona v letošnjem januarju.

V lanskem letu so med državami tekle tudi menjave (izposoje) in donacije cepiv. Najbolj odmevna je bila menjava cepiva AstraZeneca z Madžarsko. Izposojeno cepivo je Slovenija Madžarski vrnila, so povedali na zdravstvenem ministrstvu. Novembra je Slovenija posodila cepivo Pfizer Hrvaški, ki pa ji ga je sosedu tudi že v celoti vrnila.

Donacije državam tretjega sveta

Donacije cepiva brez vračila je Slovenija namenila Bosni in Hercegovini (48.000 odmerkov AstraZeneca in 100.620 odmerkov BioNTech/Pfizerja), Črni gori (42.000 odmerkov Moderne), Egiptu (250.000 odmerkov AstraZeneca) in Zelenortskim otokom (150.000 odmerkov AstraZeneca). „Afrika je naša prednostna regija za donacije preko mehanizma COVAX, v katerega smo namenili skoraj 1,5 milijona odmerkov,“ so pojasnili na ministrstvu za zdravje.

Spodnje Podravje • Uvedba participativnega proračuna

Gajškova, Repič in Klobasa uresničili obljubo, kaj pa drugi?

Pred zadnjimi lokalnimi volitvami naj bi le sedem od skupno 25 spodnjepodravskih županov, vključno z ormoškim in lenarškim območjem, obljubilo uvedbo participativnega proračuna. Tako kažejo podatki spletne strani Danesjenovdan, kjer so zbrali predvolilne obljube vseh županov o tem, ali bodo uvedli direktno udeležbo občanov pri kreiranju občinskega proračuna. Do danes so to obljubo izpolnili benediški in trojiški župan ter ptujška županja.

Za participativni proračun se je v skladu s predvolilno obljubo odločila županja MO Ptuj Nuška Gajšek. Predloge so prvič zbirali lani, občani pa so imeli na voljo 125.000 evrov. Izbrali so 15 projektov, ki jih bodo izvedli (predvidoma) letos. Največ točk na glasovanju je takrat prejela ideja za postavitve fitnesa na prostem v športnem parku Spuhlja, med predlaganimi so bili tudi postavitve defibrilatorja, doživljajski park v Ljudskem vrtu, nova podoba ribnika pri domu krajanov Turnišče in nekateri drugi. Letos je občina zanj namenila še nekaj več denarja, 175.000 evrov.

V lanskem letu so pričeli prvič uresničevati to obljubo tudi v občini Benedikt. Občanom je bilo na voljo 21.000 evrov – po sedem tisoč za vsako izmed volilnih enot. Z glasovanjem so bili izbrani trije projektni predlogi in so po besedah župana Milana Repiča sedaj že v fazi izvedbe. »Poglobil sem se v pomen izvajanja participativnega proračuna in ugotovil, da gre pravzaprav za sodobno obliko sodelovanja ljudi pri načrtovanju in izvajanju različnih projektov, programov ali nalog. Ko sem bil še otrok, se spomnim, da so delovali vaški odbori. Na njih so se ljudje dogovorili, kaj bodo s skupnimi močmi naredili. V glavnem je takrat šlo za urejanje cest in obcestnih jarkov. Ko je bil dogovor oz. načrt usklajen, so prostovoljno in volontersko pris-

topili k nalogi ter jo opravili. In ne samo to, nato so se tudi trudili, da so to vzdrževali. Danes so potrebe ljudi nekoliko drugačne, ne pa bistveno. Prepričan sem, da je velika večina še vedno pripravljena sodelovati v okolju, v katerem živi,« je povedal.

Glazar in Gabrovec trdita, da tega nista obljubila

Med župani, ki po podatkih spletne strani ni izpolnili svoje obljube, je hajdinski Stanko Glazar, a je za naš časopis zatrdil, da te obljube nikoli ni dal. Ob tem je dejal, da imajo sicer v občini že nekaj časa podoben način sestavljanja proračuna: »Glede na to, da je naša lokalna skupnost sestavljena iz vasi, imamo v vsaki vasi vaški odbor, ki ga sestavlja pet članov. Njihova naloga je, da na svojem območju zberejo vse predlagane projekte in jim skupaj z vaščani določijo prioriteto. Glede na višino predvidenih sredstev na letni ravni in vrednosti posameznih projektov nato na občinskem svetu sestavimo končni proračun za celotno občino. To prakso uporabljamo že nekaj let in se je pokazala kot uspešna, saj predlogi in odločitve prihajajo neposredno od občanov. Prednost pa dajemo tistim projektom, ki so sofinancirani iz državnih in evropskih virov.«

Tudi markovski župan Milan Gabrovec je povedal, da se ne spomni, da bi to obljubil. Hkrati je tudi on razložil, da imajo v njihovi občini po njegovem že nekakšno nepravdo različico participativnega proračuna. V proces priprave proračuna namreč pozovejo vso zainteresirano javnost, da poda predloge. Ta ima za to približno mesec dni časa, na osnovi zbranih predlogov pa nato z občinsko upravo pripravi osnutek proračuna za usklajevanje na občinskem svetu. »Do sedaj sem gotovo upošteval 75 %, če ne 85 % vseh predlogov. Teh sicer ni ne vem koliko, saj ima vsaka vas v naši občini športni prostor, najmanj en kraj, kjer so otroška igrala, že v treh vaseh imamo fitnes na prostem, urejene kolesarske steze ... Povečini dobivamo pobude od društev za vlaganja v športno, kulturno ali gasilsko infrastrukturo,« je nadaljeval Gabrovec.

Toda o predlogih na koncu vseeno odločijo organi občine in ne neposredno občani sami, kar je značilno za participativni proračun.

Klobasa z različico participativnega proračuna

Trojiški župan David Klobasa je svojo obljubo izpolnil s projektom pod imenom Moje pobude, preko katerega se v pripravo dela pro-

V MO Ptuj je županja Nuška Gajšek izpolnila obljubo in uvedla participativni proračun; tako je bilo na enem od srečanj občanov, kjer so zbirali in oblikovali predloge.

računa vključujejo občani tako, da podajo predloge za izvedbo investicij v svojem naselju, nato pa zanje glasujejo. Za izvedbo izbranih projektov so na letni ravni namenili 30.000 evrov. Iz tega naslova se denimo v Oseku gradi športni prizidek, pri Sv. Trojici renovira kulturni dom, v Zg. Porčiču so denar porabili za asfaltiranje enega izmed cestnih odsekov ... »V začetku je bilo kar nekaj zagate glede tega, kaj bi z denarjem, danes pa je to že dobro utečeno. Absolutno pa bomo v prihodnje – če bom izvoljen za župana – ta projekt še dopolnili,

saj se je izkazal za dobrega,« je še dejal.

Vrbnjak in Žumbarjeva obljube nista uresničila

Obljube pa ni uresničil ormoški župan Danijel Vrbnjak. Po njegovih besedah so imeli preveč dela z drugimi zadevami in projekti, ki jih je bilo nujno treba izvesti. Vseeno pa v prihodnje ostaja volja po uvedbi tudi resničnega participativnega proračuna, saj se zavedajo pomena sodelovanja z občani. Ti imajo že sedaj možnost sodelovanja v času priprave proračuna: »Partici-

pativni proračun se veže na naslednje leto, zato se v zadnjem letu mandata njegove uvedbe nismo lotili, saj se mi ne zdi pošteno do naslednika. V občini sicer nimamo možnosti, da bi ljudje direktno glasovali za neki projekt, vendar pa že vrsto let namenimo glavarino krajevnim skupnostim, ki se same odločajo za investicije.«

Uvedbo participativnega proračuna naj bi bila obljubila tudi cirkulanska županja Antonija Žumbar, a tega po našem vedenju ni uresničila.

Monika Horvat

Slovenija • Najdražjo državo imajo Francozi, najvitkejšo pa Irca

Za javne izdatke polovico BDP ali 23 milijard evrov

Enotni plačni sistem v slovenskem javnem sektorju, ki je državo v letu 2020 stal 4,7 milijarde evrov, se sesuva kot hišica in kart. Lahko se strinjamo, da je nujno potrebne reforme, predvsem pa odprave plačnih krivic. Nedvomno so v sistemu delovna mesta, na katerih so delavci podplačani, saj 27.000 javnih uslužbencev ne dosega niti zakonsko določene minimalne plače.

Po drugi strani najvišje plače, ki jih ni tako malo, segajo čez 10.000 evrov in dosežejo maksimum pri 17 tisočakih.

Ob vsakem vrenju okoli plač javnih uslužbencev se med ljudmi porajajo vprašanja o učinkovitosti in stroških javnega servisa. Dejstvo je, da se ta, namesto da bi postajal vitkejši in učinkovitejši, vsa leta debeli tako številčno kot stroškovno. V desetletju se je število javnih uslužbencev povečalo za 20.000, stroški plač so zrasli za 1,2 milijarde evrov. Mesečno je za plače 181.000 javnih uslužbencev namenjenih okoli 400 milijonov evrov.

Plače javnih uslužbencev pa še zdaleč niso edini transfer, ki fiksno bremeni javne finance. Država mora vsak mesec med drugim zagotavljati denar za pokojnine, zdravstveno in socialno varstvo ter vse dejavnosti, ki se izvajajo v njeni domeni (obramba, javna

varnost, kultura, izobraževanje, uprava ...). Vse navedeno skupaj zahteva dobrih 23 milijard evrov letno, kar je polovica celotnega BDP države!

Slovenija v zgornji polovici evropske lestvice

Preverili smo, kako drag je pravzaprav slovenski javni servis v primerjavi z državami Evropske unije. Na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) so povedali, da so javni izdatki Slovenije v letu 2020 dosegli 51 odstotkov ustvarjenega bruto družbenega proizvoda (BDP), ki je znašal 46 milijard evrov. V družini 27 evropskih držav se Slovenija po podatkih Eurostata z izdatki države umešča v zgornji rang, višjo odstotno stopnjo ima 10 držav.

Najvišji javni izdatki glede na ustvarjeni BDP bremenijo Franco-

ze (61,6 %), druga pri vrhu je Grčija (59,8 %), tretja Belgija (59,2 %) in četrta Finska (57,5 %). Sledijo vse tri slovenske sosedice Avstrija in Italija (57,1 %) ter Hrvaška (54,5 %). Višje javne izdatke v primerjavi s Slovenijo imajo še Švedska, Danska in Španija.

Medtem pa državni izdatki najmanj bremenijo Irca (27,4 % BDP), Maltežane, Bolgare, Romune, Litovce in Latvijce. Vzhodna slovenska sosedica Madžarska je na osmem mestu.

Kovid kriza javne izdatke dvignila za 8 %

Pri pregledu podatkov za minulo desetletno obdobje ugotovimo, da je drugi val finančne krize leta 2013 v Sloveniji dvignil številke na rekordno raven (60 % BDP), nato se je odstotna stopnja postopoma zniževala, a jo je kovid ponovno dvignil. Leta 2019

Tri od štirih sosednjih držav – Italija, Avstrija in Hrvaška – imajo v primerjavi s Slovenijo glede na ustvarjeni BDP višje javne izdatke.

je bila Slovenija na 43 odstotkih, leto kasneje pa že na 51,3 odstotke porabe javnega denarja glede na ustvarjeni BDP. Za leto 2020 izračunano evropsko povprečje je

sicer znašalo 49,3 odstotka.

Seveda ne gre primerjati številke med državami kar tako čez palec. Treba je tudi vedeti, kaj dejansko ljudje za državni denar dobijo: kaj

jim zagotavljajo zdravstveni, socialni, šolski in pokojninski sistem ter kako delujejo vsi drugi družbeni podsistemi.

Mojca Zemljarič

Spodnje Podravje • Višji stroški ogrevanja, več prošelj za izredno denarno socialno pomoč

Marsikomu 400 evrov pomeni zelo veliko

Življenjske potrebščine se zadnje mesece konkretno dražijo. Cene energentov gredo v nebo, stroški so konstantno višji, prejemki pa temu ne sledijo v zadostni meri. Tisti z minimalnimi prihodki, od upokojevcev do najnižje plačanih profilov in brezposelnih, imajo velike težave. Marsikdo si mora za to, da plača vse stroške, dobesedno trgati od ust. Brez izredne denarne socialne pomoči bi bila stiska še večja. Za to so samo v Podravju lani namenili dobra dva milijona evrov in tako vsaj malo bolj dostojno življenje omogočili 4814 prejemnikom in njihovim svojcem. Glede na napovedi lahko v prihodnje pričakujemo še večji porast števila vlog za tovrstno pomoč.

Dražja elektrika, plin, komunalne storitve, višje cene osnovnih življenjskih potrebščin – vse to so dejavniki, ki močno vplivajo na naš življenjski standard. Številni Slovenci, predvsem tisti z najnižimi dohodki, zelo težko sledijo vsem podražitvam, ki smo jim priča v zadnjih letih, še intenzivneje mesecih. Napovedi za prihodnost še zdaleč niso spodbudne.

Zadnja podražitev cen energentov se posredno že odraža na številu oddanih vlog za izredno denar-

no socialno pomoč.

Na Centru za socialno delo Spodnje Podravje je bilo januarja letos oddanih 498 vlog za izredno denarno socialno pomoč, velika večina, 452, je bila odobrenih. To je v primerjavi z enakim obdobjem lani kar 17 % več, kar pomeni, da je skoraj 70 družin več potrebovalo dodatna sredstva zgolj za golo preživetje in pokritje vseh stroškov. Direktor CSD Spodnje Podravje Miran Kerin ne izključuje možnosti, da se bo v prihodnjih mesecih ta

V stiski so se zaradi vse višjih zneskov na položnicah znašli številni Slovenci.

trend še stopnjeval.

Višje cene so za marsikoga z najnižimi prejemki enostavno prevelik zalogaj, ki ga ob številnih položnicah ne zmorejo pokriti: »Čeprav nekateri ne zaprosijo neposredno za denar za plačilo stroškov ogrevanja, vemo, da je to pomemben razlog za nezmožnost plačila ostalih položnic. Ker plačajo položnico za plin ali kupijo kurilno olje, jim ne ostane za poravnava kakšnega drugega računa ali ne zmorejo kupiti kakšne zadeve, ki jo nujno potrebujejo. Zgodbe ljudi so zelo različne.«

Potrebujejo denar za nakup očal, hrane, plačilo položnic ...

Vlogo za dodelitev izredne pomoči morajo vlagatelji utemeljiti in dokazati namenskost. Razlogi, da za to zaprosijo, so različni, najpo-

gosteje gre za nakup kurjave, korekcijskih očal, pralnega stroja ...

Januarja 2021 je bilo na ptujsko-ormoškem območju 428 prejemnikov izredne denarne socialne pomoči, oktobra pa 585. To je bilo največje število prejemnikov v lanskem letu, kar je razumljivo, saj se jeseni začne kurilna sezona, ko dejansko za pomoč zaprosi največ ljudi. Povprečna višina izplačila je znašala nekaj več kot 400 evrov.

Število upravičencev je še višje od števila prejemnikov, saj so v tem zajeti pari in družine, torej vsi, ki so deležni pomoči v skupnem gospodinjstvu. Celotno lansko leto je tako na našem območju izredno pomoč države pri preživetju potrebovalo kar 8.108 upravičencev. Vsi ti so morali dokazati namenskost porabljenih sredstev. V nasprotnem primeru do javnih sredstev (niti redne denarne pomoči) niso upravičeni kar 14 mesecev.

Izredno denarno pomoč lahko prejmejo tudi redno zaposleni

Velik del prejemnikov izredne denarne socialne pomoči so posamezniki, ki so na zavodu za zaposlovanje in prejema redno denarno pomoč. Še zdaleč pa to niso edini upravičenci. Tudi redno zaposleni z nizkimi prihodki nemalokrat zaprosijo CSD za pomoč pri plačilu stroškov. »Pogosto se posamezniki ali družine znajdejo pred izzivom, kako poplačati vse položnice. Če partnerja delata in prejmeta le minimalno plačo, imata otroke, kredite in dokažejo, da potrebujejo pomoč, jim seveda to odobrimo. To ni redkost, odločitev pa je diskrecijska pravica vsakega centra,« pojasnjuje Kerin. Glavnino tovrstne pomoči, skoraj 90 %, pa še vedno prejema brezposelni.

Manj rednih, več izrednih pomoči

Medtem ko je bilo prejemnikov izredne denarne pomoči januarja letos več kot lani, pa je bilo na našem območju manj prejemnikov redne pomoči. Direktor CSD Spodnje Podravje to pripisuje nizki brezposelnosti. Še vedno pa je od denarne pomoči odvisno ogromno ljudi. Na ptujsko-ormoškem območju so lani za redno denarno pomoč skupaj namenili dobrih 13 milijonov evrov, ta denar so porazdelili med 42.131 prejemnikov. Povprečno mesečno izplačilo je znašalo okrog 310 evrov. Več kot jasno je, zakaj torej mnogi med njimi potrebujejo tudi izredno finančno pomoč, da lahko premostijo težko situacijo, v kateri so se znašli – večina ne po svoji volji – in se z naraščanjem življenjskih stroškov le še poglablja.

Dženana Kmetec

Najprej življenje otežila epidemija, zdaj še vojna

Največji porast števila prejetih vlog za izredno denarno socialno pomoč so na ptujsko-ormoškem CSD zabeležili konec leta 2020 in v začetku leta 2021. Korona kriza se je na tem segmentu močno poznala. V enem samem letu je na območju UE Ptuj za izredno finančno pomoč državo zaprosilo kar 28 % ljudi več kot pred začetkom epidemije. »Žal tudi napovedi za prihodnost niso rožnate,« pravi Kerin.

Sveti Tomaž • KO RK s številnimi dobrodelnimi akcijami

Od prevoza z reševalnim vozilom do dokončanja hiše

V občini Sveti Tomaž med drugim deluje istoimenska krajevna organizacija Rdečega križa, ki jo vodi Jožica Rajh. Odzivajo in prilagajajo se na potrebe občanov v stiski. V preteklosti so tako zbrali že kar nekaj denarja in izpeljali več dobrodelnih akcij in projektov.

Ena največjih je bila zbiranje prostovoljnih prispevkov, s katerim so omogočili prevoz z reševalnim vozilom nenadno obolelega občana iz tujine v domači kraj. Prav tako so osamljenemu gospodu pomagali rešiti stanovanjski problem. Kot je dejala Rajhova, je ta živel v starejši, praktično podirajoči se hiški, zraven pa imel zgrajeno novo, a nedokončano hišo: »Imeli smo aktivista iz vasi, ki je prevzel celotno organizacijo te akcije, od pobiranja prispevkov do izvajanja del na hiši. Zbirali smo denar od vrat do vrat, za pomoč naprosili tudi okoliška podjetja. Uspelo nam je urediti omete ter v celoti kopalnico, kuhinjo in sobo. Vse to s prostovoljnimi prispevki in pomočjo številnih prostovoljcev, ki so pristopili k delu.« Pomagali so tudi Živičevim, ki so živeli v skromnem domu, zadnja večja akcija pa je bila pomoč družini Lah, kjer so poskrbeli za novo kopalnico, uredili mladinsko sobo za osnovnošolca ter pomagali pri pripravi papirologije za pridobitev subvencije Ekosklada za novo streho.

»Pomoči nikomur ne vsiljujemo«

Vsako leto obiskujejo tudi starejše, osamljene in invalide ter jih ob Miklavžu simbolično obdarijo, navadno s kakšno brisačo ali nogavicami in sladkorčkom. Zaradi korone letos tega niso mogli izpeljati, če bo mogoče, načrtujejo obhode pred velikonočnimi prazniki. »Ne gre toliko za pakete, kajti ti so skromni – kar pač zmoremo z denarjem, ki ga imamo na voljo iz članarin. Opažamo namreč, da so starejši bolj veseli obiska, da nekdo pride in z njimi poklepeta, kar pa v času epidemije žal ni bilo mogoče,« pove predsednica in nadaljuje, da jim je kljub temu pred božičem brezkontaktno uspelo obdariti približno 35 družin, ki težje shajajo. Mednje delijo prehranske pakete, ki jih pripravi območno združenje. »Kako sprejemajo ljudje pomoč? Različno, po večini so veseli. Kdaj pa kdaj pa se tudi zgodi, da nekateri ne želijo pomoči. Mi je nikoli nikomur ne vsiljujemo. Vsak ima pravico, da živi

na svoj način. Je pa res, da tisti, ki pomoč potrebujejo, se velikokrat malce skrijejo, vedno pa se najdejo posamezniki, ki izkoriščajo sistem. Spominjam se na primer družine, ki je z enkratno denarno pomočjo kupila drva za ogrevanje, nato pa jih prodajala naprej. Mi sicer skušamo izluščiti zares tiste ljudi, ki so pomoči potrebni, žal pa se najdejo tudi takšne cvetke,« je jasna Rajhova, ki sicer ocenjuje, da huda revščina v občini ne vlada: »Gotovo se najdejo še ljudje, ki živijo v slabih stanovanjskih razmerah, brez kopalnice in podobno, toda da bi vladala neka lakota, si upam trditi, da ni tako. Vseeno smo na podeželju, kjer imajo ljudje svoje vrtičke, še kakšno glavo živine in si pridelajo hrano.«

Na šoli podmladek

V organizaciji, ki šteje 140 članov, pripravljajo tudi številne druge dejavnosti, da bi prostovoljstvo, humanitarnost in pomoč še bolj približali ljudem, obenem pa pritegnili nove prostovoljce. Pred epidemijo so tako redno or-

Foto: arhiv KORK Sv. Tomaž

Člani KORK Sveti Tomaž na podelitvi priznanj na Brdu pri Kranju

ganizirali meritve holesterola, krvnega tlaka in sladkorja, pripravljali razna predavanja, na katera so vabili strokovnjake in druge zanimive goste, izvajali telovadbo za starejše, šolarjem iz socialno ogroženih družin pomagajo tudi pri nakupu

šolskih knjig in učbenikov ...

Rajhovi je še zlasti v veselje, da imajo podmladek: »Na domači osnovni šoli so učenci, ki jih vodi Zvonka Lalič, pred novim letom na lastno iniciativo zbirali prehranske in higienske izdelke ter igrače.

Poklicali so nas, če smo pripravljeno pripraviti pakete in jih razdeliti med občane. V sodelovanju s KORK Rakovci je nastalo 20 paketov, z njimi smo obdarili izbrane iz vsake vasi.«

Monika Horvat

Knjigarnica

Pesmi

V tednu, ko je bil dan žena in ko žal, ne morem zapisati v pretekliku, da je bila vojna; v tednu, ko žal ne morem več zapisati v sedanjiku, kako rada ima moja mama pesmi Simona Gregorčiča; v tem tednu vas spomnim, dragi bralci Štajerskega tednika, da je poezija tista, ki pomirja.

Seveda, če ni zlorabljena. Ker vse oblike umetnosti lahko postanejo priročne trenutnim zlonamernim navdihom, kar velja tudi za vse oblike medijev.

Ta teden sem zato in tako izbrala in ulomila tri pesmi:

- najprej slovenskega pesnika in duhovnika Simona Gregorčiča (1844–1906) iz Izbrane pesmi (Družba sv. Mohorja v Celju, 1934. Zbirka Cvetje iz domačih in tujih logov. Knj. 1. str. 66):

... Po svobodi je hrepenelo,
po luči, sreči ti srce,
k resnici priti je želelo,
izpolnil Bog ti je želje.

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.

Tam rešen reve si in teže ...

- Sledi ruski pesnik Bahit Kenžejev (1950, Čimkent v Kazahstanu, od leta 1953 je živel v Moskvi, od leta 1983 v Kanadi) z odlomkom iz Sodobna ruska poezija (Ljubljana: Center za slovensko književnost, 2010. Aleph; 142. str. 67):

...
Koliko vsega, najverjetneje, ne bom uspel
dočakati. V otroštvu sem mislil, da je sovjetski
znanosti pokorno vse. Sputnik, Lajka,
potem Gagarin, za njim še Titov,
brenčanje mogočnih EVM-ov,
v katerih so brleli zeleni ognji.
Tu-104 na reaktivnem nebu,
najlon, tranzistor, diapozitivi, koruza.

No, odrasel sem in sedaj se predajam
sramotni melanholiji, ker sem se
zmotil. Ja, zmotil sem se! Predpostavljaj
sem, da bodo tovariške, vesele čete
biologov in kemikov, vriskajoče,
po Rdečem trgu sedmega novembra
nekoč korakale in se hvalile z receptom,
če ne že večnega življenja, pa vsaj sreče ...

- In tretji je ukrajinski pesnik, pisatelj, slikar, grafik, politik, folklorist in etnograf, borec za samostojnost Ukrajine Taras Ševčenko (9. 3. 1814–10. 3. 1861) z odlomkom iz knjige Kobzar (Faksimile Abramovih prevodov. Ljubljana: Družina, 2007. str. 182):

Prežil sem v tujih mlade dni,
na starost spet živim v tujini,
a meni samemu se zdi,
da lepšega nikoder ni
pod milim nebom kot Dnipro
ter naša slavna Ukrajina.
A vidim, dobro je samo,
ker nas ni ...

Slovenski. Ruski. Ukrajinski. Je to, navajanje naroda, države, sploh pomembno? Je pomembna veroizpoved? Barva kože? Sta pomembni moškost in ženskost?

Vse kaj drugega, kajti vsem bije srce!

Poezija povezuje, berite jo.

Liljana Klemenčič

Ptuj • Oto Rimele v Galeriji mesta Ptuj

Ko se 'ne bo' lahko spremeni v 'Nebo'

Do 3. aprila bo v Galeriji mesta Ptuj na ogled razstava Ota Rimeleja pod naslovom Lestev in ne bo. Z njo se slikar vrača na Ptuj, kamor je v otroštvu zelo rad zahajal k svoji babici in dedku ter drugim sorodnikom.

Rimelejev oče je bil po rodu Hajdinčan. „Kot otroci smo tekali po mestu in se igrali. To je bilo obdobje, ko še nismo imeli odgovorov na vprašanja, ki smo si jih zastavljali kot otroci. Starša, oba sta že umrla, sta me kot umetnika podpirala. Ptujsko razstavo posvečam nji-ma,“ je ob odprtju razstave povedal Oto Rimele.

Že od nekdaj je poln idej, kreativnosti, ob tem, prizna, je tudi zelo samosvoj. Vse to je s pridom uporabil tudi pri ustvarjanju v skupini Lačni Franc, pri igranju kitare na prav poseben način, tako drugačen od drugih. Slikati in igrati kitaro je začel že pri trinajstih letih. Oče in tudi strici so igrali tamburico na Ptuj. Kvalitete, kaj je dobra slika, se je naučil od svojih profesorjev, ki so bili boljši slovenski umetniki. „Na tebi pa je, da narediš nekaj novega,“ je dejal umetnik.

Pri berlinskih portretih gre za portrete trinajstih ljudi. Vsak ima svoje ime. Vsi pa tudi vemo, da ima vsak izmed nas senčne in bolj svetle plati svojega življenja in osebnosti. „Večkrat tako rečemo: ne zanima me obleka človeka, temveč njegova duša. Kljub temu da gre za konkretna imena, sem se odločil, da bom vsakega upodobil na zelo abstrakten način. Duša je v bistvu nekaj nesnovnega, zato portret ne more biti samo fotografija,“ je še povedal Rimele, ki prvič razstavlja v Galeriji mesta Ptuj.

Foto: Črtomir Goznik

Kustosinja razstave dr. Marjeta Ciglenceki v pogovoru s slikarjem Otom Rimelejem

Nebo, ki si ga moramo ustvariti sami

Oto Rimele se je v slovenskem prostoru uveljavil predvsem kot zelo pronicljiv, poglobljen raziskovalec barve. Za razstavo Iluminacije je prejel nagrado Prešernovega sklada.

„Večina del, ki so na ogled v Galeriji mesta Ptuj, še ni bila razstavljena. Gre za več ciklusov, ki izhajajo iz procesa dematerializacije barve v barvni odsev. Eno so berlinski portreti, ki jih je portretiral v smislu teles iz polnega lesa. Imajo časovno zamejitev med letom 1961, ko je bil postavljen berlinski

zid, in 1989, ko se je ta zid zrušil. Poskušal si je zamisliti, kako so Berlinčani doživljali tisti čas. Trije ciklusi so povezani z lestvijo, ki je tudi del naslova razstave. Gre za Jakobovo lestev iz Stare zaveze. Umetnikove lestve so brez angelov, brez figuralk, vendarle pa pomenijo isto. Prikazujejo vzpon v nebo oz. do nečesa, kar je človeškemu umu nedojemljivo, neznano. Drugi del naslova celotne razstave pod imenom Lestev in ne bo, je nebo. Pri tem pa gre za besedno igro, ki je možna samo v slovenskem jeziku. Imamo nenavadno možnost, da rečemo ne bo ali pa besedi povežemo in nastane nebo.

V tem delu gre za serijo zelo velikih platen, ki so na prvi pogled poslikana abstraktno. Če smo pozorni opazovalci, bomo zaznali, da gre v bistvu za portale, ki se odpirajo iz tostranstva v onstranstvo. Zraven je Rimele ponudil tudi lestve, ki so naslikane na platnih, iz žice pa je spletel tudi majhne lestve in jih nataknil na okvire. Na teh slikah ni upodobljeno nebo, upodobljeni so samo portali; nebo si moramo ustvariti sami. Na nas je torej, da se odločimo, ali smo sposobni ne bo spremeniti v nebo,“ je razstavo predstavila njena kustosinja Marjeta Ciglenceki.

MG

Ptuj • Projekt Voja Veličkovića Ptuj – Beograd

Z največjo sliko intarzije do mednarodnega povezovanja dveh mest

Murkova ulica je postala prava umetniška ulica, ob dveh stalnih galerijah in v neposredni bližini galerije Art Stays je v občasnem ateljeu spremenjena tudi ena bivših modnih trgovin na tem območju. V izložbenem oknu so že nekaj časa razstavljene intarzije Voja Veličkovića (Samo nebo je nad Ptujem), trenutno največja 5-delna slika Ptuj, njegovo doslej največje delo, ki ga je izdelal, veliko 3 m krat 1,2 metra. V teh dneh pa je uveljavljenega intarzysta že mogoče spremljati v živo pri njegovem novem projektu Ptuj – Beograd, s katerim se bo poklonil svojemu rodnemu mestu.

Njegova dolgoletna želja je, da bi se Ptuj partnersko povezal z Beogradom. Najmanj štirikrat tedensko, predvidoma osem mesecev, bo v prostorih, ki so zasebna last (Glaser), nastajal triptih Beograda, mesta, ki ga ima Vojo neizmerno rad, a je že na pretekli razstavi v Beogradu povedal, da ima svoj Ptuj raje od rojstnega mesta. S projektom Ptuj – Beograd Vojo Veličković na neki način ponovno oživlja idejo o povezavi Ptuj in Beograda, ki se mu je porodila že pred več kot desetletjem. V tem času se je zdelo trudil, da bi tudi v praksi prišlo do vzpostavitve partnerstva med mestoma, ki jo povezuje tudi skupna zgodovinska oz. rimska preteklost. Predstavniki Turistične zveze Srbije so takrat tudi že obiskali Ptuj. V tem času se je na pripravah na Ptuj že večkrat mudil srbski nogometni velikan Partizan, tudi letos so bili že na Ptuj, Vojo Veličković jim je z veseljem razkazal staro ptujsko mestno jedo in jih povabil v lokal Lük, kjer so bili njegovi gostje.

Vojo Veličković bo izdelal doslej največjo sliko v tehniki intarzije, veliko 4 m krat 2 metra, posvečeno tako Beogradu kot Ptuj. Za sliko

Foto: David Breznik

Vojo Veličković in Aljaž Romšak iz podjetja Jeles, ki bo pomagalo s furnirjem

bo porabil najmanj 16 m² furnirja, 10 m² lesene plošče, štiri litre lepila za les, več kot 12 m² fotokopij slike Beograda, najmanj 50 specialnih nožev skalpelov in okrog 1500 ur dela. V triptihu bodo upodobljene tri znamenitosti Beograda: kip zmagovalca s Kalemegdana, patriarhijska cerkev in cerkev sv. Save, drugi največji pravoslavni hram v Evropi.

Vojo Veličković bo v času ustvarjanja svoje največje intarzije zelo vesel vsakogar, ki se bo zanimal oz. v živo želel videti, kako ta nastaja. „Ne nazadnje delam kot Ptujčan

in za Ptuj, čeprav delam sliko Beograda,“ je povedal na tiskovni konferenci v Murkovi 4. marca. To je velik izziv, ni enostaven. „Prvič v življenju imam tudi malo treme pred začetkom dela. Upam, da jo bom po enem ali dveh tednih premagal in delal tako kot običajno. Po končanem delu želim intarzijo predati predsednici srbske vlade ali pa županu Beogradu. Hkrati pa si želim, da bi se moji mesti Ptuj in Beograd pobratili. To je tudi osnovno vodilo mojega doslej največjega projekta,“ je na tiskovni konferenci izpostavil Vojo Veličković.

Glavni dobavitelj furnirja za izdelavo doslej največje slike v tehniki intarzije bo podjetje Jeles, proizvodno in trgovsko podjetje z lesom, furnirji in ploščami. Predstavniki podjetja Aljaž Romšak je povedal, da z veseljem sodelujejo pri tem projektu. Vojo Veličković jih je obiskal na sedežu podjetja v Komendi, kjer imajo tudi veliko predstavitevno sobo s furnirji iz Evrope, Amerike, Afrike in Azije. V okviru donacije mu bodo pomagali z domačimi furnirji in furnirjem alpi, ki je umetno pridelan furnir.

MG

Ptuj • Človek drastično posegel v življenjsko okolje žab

»Če en ekosistem propade, bomo tudi mi«

»Ljudje smo le majhen del narave, nismo mi tisti, ki jo nadvladujemo. Premalo se zavedamo, da če neki ekosistem propade, bomo tudi mi,« opozarja Ptujčanka Živa Bombek, ki že sedem let pomaga dvoživkam pri prečkanju ceste v Orešju.

Spomladi, ko se večerne temperature povzpnejo nad 5 °C in je dovolj visoka zračna vlaga, se iz prezimovanja začnejo prebujati dvoživke. V velikem številu se selijo proti mrestiščem, kjer se pariyo in odložijo jajca. Na selitveni poti nanje pretijo številne nevarnosti, med drugim tudi ceste in promet.

Ena od lokacij v Sloveniji, kjer prihaja do množičnih povozov dvoživk, zlasti žab, je tudi v Orešju pri Ptujju, kjer je Živa Bombek s prijatelji prostovoljci lani izvedla že sedmo zaporedno akcijo prenašanja dvoživk čez cesto. Tudi letos je bila mlada naravovarstvenica že na terenu. »V večernih urah se sprehodim ob odseku ceste v Orešju, in če opazim večje število dvoživk, pokličem na pomoč še katerega od prostovoljcev. Za zdaj še ni bilo množičnih selitev, saj so se temperature ponovno spustile,« je povedala Bombekova. S prostovoljskimi akcijami je začela pri rosnih 17. »Med tekom po Orešju pred sedmimi leti sem na cesti zagledala masaker žab. Pogled me je resnično prizadel in rekla sem

Foto: Živa Bombek

Mlade navadne krastače

si, da tega ne morem dovoliti. Za pomoč sem prosila starša, si nato naredila odsevni jopič, ki ga nosim še danes, in jim začela pomagati.« Ob odsevnem jopiču, ki je z varnostnega vidika ključen, saj mnogi vozniki kljub opozorilni tabli ne prilagodijo hitrosti, je obvezna Živina oprema še naglavna svetilka, vedro in beležka. »Dvoživke, ki jih selimo, popišem, določim spol, starost in vrsto.«

Zlate ribice ne sodijo v mlake in mrtvice

Lani so prostovoljci prenesli nekaj več kot 500 žab in žabonov, več kot 100 pa jih prečkanje ceste ni preživelo. Najštevilnejše so bile navadne krastače in rosnice, čez cesto pa smo uspešno prenesli tudi dva navadna pupka, tri zelene žabe, sekuljo ter dva velika pupka. V preteklih letih je bila na cestnem

odseku opažena tudi zelena rega, ki je že dve leti zapored žal niso opazili. »Upam, da še živi in da se nam je zgolj izmaknila. Sicer pa je težava, da so ljudje v ribnikih in mlakah naselili zlate ribice, mnoge namreč v naravi najdejo dom, potem ko se jih lastniki naveličajo. Žal pa zlate ribice jedo jajčeca in ličinke od žab, kar pomeni, da malokateri paglavec preživi. Posledično izumirajo vrste.« Da ljudje nekaj počnemo narobe, sporoča tudi lokacija pri Ljudskem vrtu. »Ta lokacija je bila nekaj črna točka, kar je pomenilo, da je bila tam zaznana množična selitev dvoživk. Sedaj tega ni več. Upam, da so dvoživke le spremenile pot in da niso izumrle. Žabe so del ekosistema, in če en del propade, bomo tudi mi,« je dejala študentka ekologije z naravovarstvom, ki o naravi, reševanju žab, deževnikov, netopirjev govori z zanosom, žarom v očeh. Ob tem pa ima le tri skromne želje, da bi vozniki, ko opazijo prometni znak za žabe, prilagodili hitrost vožnje, da bi se morda kdo ustavil in pomagal pri selitvi ter da bi se v proračunu Mestne občine Ptuj zagotovila finančna sredstva, s katerimi bi omogočili nakup in postavitve začasne varovalne ograje za vse dvoživke.

Mojca Vtič

V desetletju populacija žab v Središču katastrofalno upadla

Dvoživkam, predvsem žabam, pri spomladanski selitvi iz prezimovališč v mrestišča že desetletje pomagajo prostovoljci iz Središča ob Dravi. Ti so nedavno ob finančni pomoči občine ter organizacijski in administrativni pomoči Jožefa Sedonje iz Zavoda RS za varstvo narave na koncu vasi Obrež ob državni cesti, ki iz Središča vodi proti Ormožu, postavili ograjo. Varovalna ograja bo deloma odvrnila žabe od prečkanja ceste, vsaj do prihoda prostovoljcev, ki jih bodo nato prenesli na drugo stran. Zavedajo se, da to ni trajna rešitev, zato odgovorne pri načrtovanju cest pozivajo, da čim prej uredijo podhode za živali. »Na odseku državne ceste Središče ob Dravi-Ormož nastrada preveč živali, poleg dvoživk je zlasti ogromno povozov divjadi, ježkov in tudi muc. Glede na prometno obremenjenost teh cest je absolutno neodgovorno od države, da še ni poskrbela za te težave. Upamo, da se bo rekonstrukcija ceste končno zgodila v naslednjem letu,« je povedala Jana Čavničar.

Foto: Z.B.

Prometni znak, ki voznike opozarja na prehode dvoživk.

Majšperk • Občane želijo spodbuditi h gibanju

V športne objekte po občini več kot 100.000 evrov

Občina Majšperk že leta vlaga v urejanje športnih parkov in intenzivno spodbuja razvoj športa po občini. Letos bodo Majšperčani v športne objekte investirali okrog 100.000 evrov. »Naš osrednji cilj je, da mlade odtegnemo od računalnikov in jih spodbudimo h gibanju ter druženju ob športnih aktivnostih,« je povedala županja Darinka Fakin.

Med večjimi investicijami bo ureditev športnega parka na Ptujjski Gori. Približno 60.000 evrov je letos namenjenih za začetek izgradnje večnamenskega prostora in ureditev okolice športnega parka, prihodnje leto še 150.000 evrov. 10.000 evrov bodo namenili za postavitve hiške za opremo v Sestrzah, nekaj tisoč evrov gre tudi za urejanje parka na Bregu in postavitev zunanjega fitnesa. Dobrih 20.000 evrov pa znaša strošek vzdrževanja rekreacijskega centra v Majšperku. Že lani pa je občina izvedla investicijo na vseh štirih igriščih v občini, to je v Stopercih, na Ptujjski Gori, v Športnem parku Majšperk in v industrijsko rekreativnem območju Breg, ki je bila

zelo dobro sprejeta med občani. Postavili so t. i. zip-line. Za vsa štiri igrala, ki so namenjena predvsem rekreaciji in zabavi otrok in mladine, so odšteli slabih 24.000 evrov. Na območju občine je aktivnih 13 športnih društev. Za programe društev in zavoda namenjajo nekaj več kot 33.000 evrov.

Malomarno obnašanje v športnih parkih

Igrišča so na razočaranje mnogih ponekod tudi tarče malopridnežev. Tako nekateri menijo, da je športni park Majšperk primeren prostor za grafite, spet drugi na Bregu ne zmerejo najti koša, kamor bi odložili prazne steklenice

Foto: Mojca Vtič

Majšperški športni park je bogatejši za zip-line, namenjen predvsem otrokom in mladostnikom.

in platenke ter ogorke. »Vsekakor nas skrbi takšno obnašanje obiskovalcev športnih parkov, še posebej na Bregu, kjer so redni uporabniki

igral tudi vrčevski otroci,« je dejal Krisijan Lovrenčič, majšperški svetnik.

Mojca Vtič

Ptuj • Zlato Cankarjevo priznanje za Zajo iz Olge

Branje knjig mladim vse bolj abstraktno

Tekmovanje iz slovenščine za Cankarjevo priznanje je letos zaradi epidemije potekalo na daljavo. Sodelujoči so preko aplikacije Zoom prejeli navodila za pisanje razlagalnega spisa in bili s pomočjo kamere ves čas pod nadzorom. Po dobri uri in pol so imeli natanko deset minut časa, da so strani poslikali in jih v posebni datoteki posredovali ocenjevalcem.

Foto: OŠ Olge Meglič Ptuj

Osmošolka Zaja Postružnik, učenka OŠ Olge Meglič Ptuj, z mentorico Renato Debeljak

»Naši učenki, Zaja Postružnik in Neja Gajzer, ki se jima je uspelo uvrstiti na državno tekmovanje, sta imeli največ skrbi ravno zaradi pošiljanja datotek. Zgodilo bi se jima namreč lahko, da bi se katera izmed zapisanih strani nehote izmuznila,« je izpostavila mentorica Renata Debeljak iz Osnovne šole Olge Meglič Ptuj. No, pa je šlo vse kot po maslu. Zaja se je uvrstila med najboljše ocenjene tekmovalce in osvojila zlato Cankarjevo priznanje. Njen razlagalni spis je obsegal neverjetnih devet strani, napisanih na roko.

Ob branju knjig se lahko marsikaj naučimo

Tekmovalci so morali prebrati dve knjigi, in sicer mladinska romana Gremo mi v tri krasne avtorice Nataše Konc Lorenzutti in Elvis, genialni štor avtorice Janje Vidmar.

»Obe knjigi sta izjemno zanimivi, saj predstavljata sodobne in zelo aktualne teme, kot so motnje hranjenja pri mladih, odvisnost od računalnikov in mobilnih telefonov, medvrstniško nasilje, ločitev staršev itd. Meni so bile te teme izjemno zanimive in z mentorico sva se lahko nešteto poglabili v razpravo. Vse znanje, mnenje, poglede in izkušnje sem izlila na papir, kar se je tudi obrestovalo. Čeprav sta bili morda komu knjigi neprimerni, sem mnenja, da se lahko mladostniki ob branju knjig s takšno vsebino marsikaj koristnega naučimo,« je svojjo izkušnjo opisala mlada ljubiteljica slovenskega jezika in knjig Zaja Postružnik.

Na Cankarjevem tekmovanju so najboljše ocenjeni tisti učenci, ki imajo sposobnost kritičnega razmišljanja, vrednotenja in komentiranja. Tekmovalci tako v razlagalnem spisu dokazujejo svojo bralno zmožnost (doživljanje, razumevanje, vrednotenje) in zmožnost subjektivnega zaznavanja, doživljanja, razumevanja in vrednotenja leposlovnega besedila ter književno znanje.

OŠ Olge Meglič je edina šola iz ptujске občine, ki se lahko pohvali z zlatim državnim priznanjem iz slovenskega jezika.

Ester Korošec

Mladi ne berejo radi

Priprave na Cankarjevo tekmovanje se začnejo že v začetku šolskega leta, ko Zavod Republike Slovenije za šolstvo objavi seznam knjig, ki jih je treba prebrati. Mladih, ki radi berejo in bi sploh želeli sodelovati na tovrstnem tekmovanju, je iz leta v leto manj. Vse težje jih je namreč motivirati za branje, kar je za marsikaterega učenca celo abstraktno početje. »Nekateri se z veliko muko prebijajo skozi domače branje, pa so na seznamu samo štiri knjižna dela. Opravka imamo s precej »živčno« generacijo mladih ljudi, ki ni sposobna sedeti pri miru in samo brati. Vsi bi se želeli od prve do zadnje strani knjige prebiti takoj, saj niso več navajeni potrpežljivosti. Kljub temu pa učence poskušamo motivirati, saj je samo od nas in staršev odvisno, ali bodo prihodnje generacije še vzele knjigo v roke. Vse bolj pa je pomembna tudi prava izbira knjižnega dela – zelo so priljubljene mladostniške teme, zelo malo pa je zanimanja za knjige, kjer je veliko opisovanja in so glavni junaki samo odrasli,« je dejala Debeljakova.

Pragersko • Gostinec v pižami stekel preko ceste in nemočen opazoval uničujoč požar

Kriminalisti sumijo na požig

»Nikoli v življenju si ne bi predstavljal, da bo noč s 3. na 4. marec 2022 ena najtežjih v mojem življenju.« je na družbenem omrežju zapisal gostinec Uroš Šinkovec, čigar lokal je minuli petek kljub trudu gasilcev popolnoma uničen. A zgodba gostinca – najemnika, izvorno iz Ljubljane, se bo na Pragerskem nadaljevala, zagotavlja.

Iz spanja je Uroša Šinkovca v noči, ko je zagorelo v lokalu, ki ga ima v najemu, zbudila tašča. Kar v pižami je stekel preko ceste v lokal, ki predstavlja njegove sanje, zgodbo in kraj, kjer je spoznal iskrene prijatelje. »Srce se mi je ustavilo, ko sem zagledal ogenj in vse gasilce, kako se borijo čim prej te og-

njene zublje ustaviti. Nemoč, da ne moreš narediti nič več, je zbolela tako zelo, da se ne da opisati. Minil je dan, dva ... Bolečina in vprašanje – zakaj – ostajata, čas pa bo prinesel resnico! Zagotovo bo! Jaz pa imam iz ure v uro več motivacije, da zgodbo spišem/o na novo,« je zapisal v ganljivem sporočilu. In

zgodba se je že začela ponovno sestavljati, seveda pri temeljih. V teh dneh je ekipa najemnika lokala in na drugi strani tudi lastnika zavihala rokave in začela čistiti notranjost, terase. Naslednji korak bo obnova. Kdaj bo kuhana prva kava, je še prezgodaj napovedati. »Z lastnikom se trenutno pogo-

Foto: Mojca Vtič

Gostinec Uroš Šinkovec z ekipo si želi, da bi se zgodba Loca caffeja čim prej nadaljevala.

Foto: Loco caffe

Z ognjenimi zublji so se v nočnih urah borili člani gasilskih društev Pragersko, Zgornja in Spodnja Poljskava ter Slovenska Bistrica.

varjamo, kako naprej, upamo pa, da bo lahko prva kava skuhanja in postrežena do poletja.« Rešitve Šinkovec išče tudi za dve zaposleni. »V neposredni bližini Loca caffeja imam manjšo restavracijo s hitro prehrano Domači Grill, kjer bomo skušali razširiti ponudbo in s tem ohraniti delovna mesta.«

Sicer pa so na kraj pogorišča minuli petek prispeli tudi kriminalisti. Prva ocena škode je znašala 150.000 evrov, točno višino pa še ugotovljajo. Se je pa kmalu po požaru razširila govorica, da naj bi bil ogenj podtaknjen in da naj bi storilca posnela celo varnostna kamera.

Za informacijo o vzrokih požara smo se obrnili na PU Maribor, od koder so odgovorili, da kriminalisti sumijo na požig. Zagrožena kazen za tovrstno dejanje je od enega do osmih let zapora.

Enormne količine hrane v kesone

V požaru pa ni bil poškodovan le gostinski objekt, temveč tudi Mercatorjeva trgovina Market Pragersko, ki ima prav tako že od petka zaprta vrata. Poškodovana sta bila notranjost ter ostrešje. Kdaj naj bi trgovina ponovno odprla vrata, še

ne vedo. »Prizadevali pa si bomo, da bo to čim prej, predvidoma naslednji teden,« so odgovorili iz Mercatorja. Na vprašanje, kaj so oziroma bodo storili z izdelki iz trgovine ter zakaj živih in neživilskih izdelkov niso podarili v humanitarne namene (še posebej detergentov, konzerv oz. drugih prehranskih izdelkov, ki so embalirani), pa so odvrnili, da morajo v primerih požara glede ravnanja z izdelki upoštevati strokovne postopke in navodila. »Tako smo del izdelkov, ki so neoporečni, ohranili, del pa je moral na uničenje.«

Mojca Vtič

Spodnje Podravje • Povečana vojaška aktivnost v našem zračnem prostoru

Hrup Natovih letal povzroča nelagodje

Vse od začetka ruskega napada na Ukrajino se zlasti prebivalci severovzhodne Slovenije večkrat zaskrbljeno ozirajo v nebo, saj zaznavajo več letalskega prometa kot običajno.

Vojna v Ukrajini je marsikoga vrnila v čas osamosvojitvene vojne v Sloveniji in kasnejše krvave morije na Balkanu ob razpadu nekdanje skupne države. Skozi podobe nesrečnih ukrajinskih žena in otrok, ki so ostali brez vsega in bežijo na Zahod, medtem ko njihovi možje in očetje branijo domovino, so oživeli spomini, hkrati s njimi se je vrnil tudi prvobiten strah pred izgubo največje vrednote – miru. Zato ne preseneča nelagodje, ki ga ljudje občutijo ob bobnenju vojaških letal nad sabo.

Na obrambnem ministrstvu so potrdili povečan letalski promet v našem zračnem prostoru. Dejali so, da ne gre za slovenska vojaška letala, pač pa je hrup na nebu posledica aktivnosti zavezniških letal zveze Nato in dogajanja v Ukrajini. »Natova letala preletavajo zračni prostor Republike Slovenije, kar se bo skoraj gotovo nadaljevalo tudi v prihodnjih dneh, ko pričakujemo še več takšnih preletov. Po naših podatkih Nato razmešča enote na vzhodnem krilu organizacije, pri tem pa mu nudi ustrezno koordinacijo naša civilna kontrola zračnega prometa.« Hkrati mirijo, da omejene aktivnosti v ničemer ne ogrožajo varnosti prebivalcev Slovenije.

Kot je znano, je slovenska vlada 25. februarja na izrednem zasedanju ob ruski vojaški agresiji v Ukrajini sprejela odločitev o omejitvah v slovenskem zračnem prostoru, s katerimi je vojaškim letalom zavezniških držav omejeno poenostavljeno uporabo našega zračnega prostora. Ob tem je poudarila, da omejitve ne bodo vplivale na izvajanje rednega letal-

Foto: STA/M24

Fotografija je simbolična.

skega prometa. V teh dneh je tudi na brniškem letališču pristalo več večjih letal, ki bi lahko bila povezana s trenutnimi razmerami v Ukra-

jini, na spletni strani flightradar24.com, kjer je mogoče spremljati aktivnosti v zračnem prostoru, pa je videti Natova letala, ki vzletijo v

italijanskem Trevisu, poletijo proti Romuniji, nato pa se zvečer vrnejo v bazo.

SD

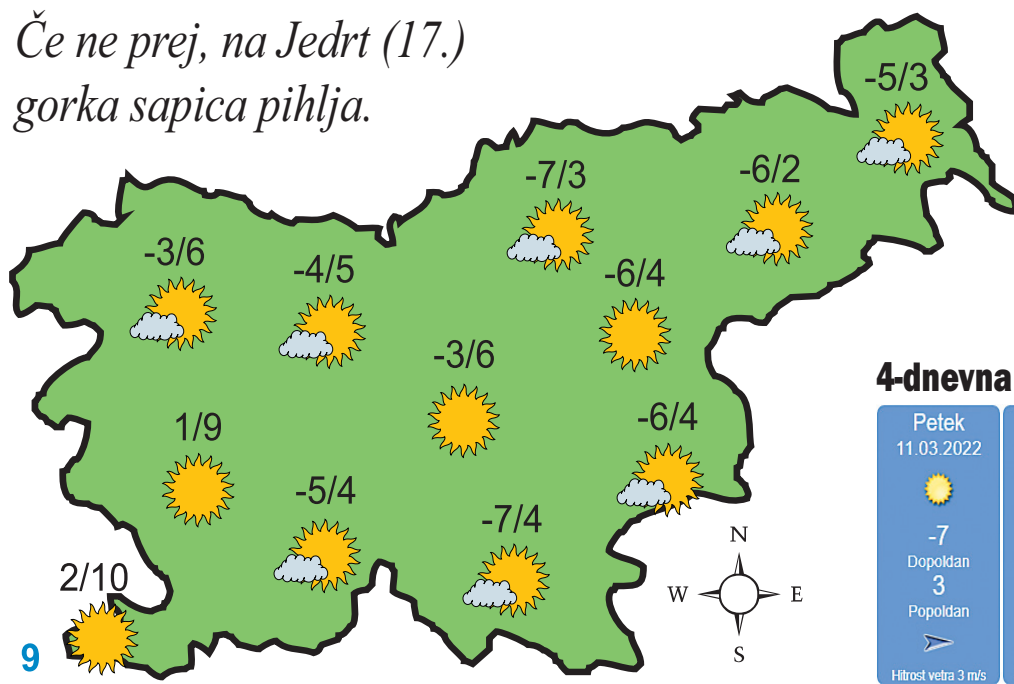
Slovenija, Podravje • Črna statistika

Lani v nesrečah umrlo 15 pešcev

- Lani je v prometnih nesrečah umrlo 15 pešcev, od tega 11 v trčenju z osebnim, štiri pa v trčenju s tovornim vozilom. Pešči so bili udeleženi v 548 prometnih nesrečah, policisti pa so pri pešcih ugotovili 3.730 kršitev cestnoprometnih pravil.

- Leta 2021 je umrlo osem pešcev več kot leta 2020. Skoraj polovica lani umrlih pešcev je bila starejša od 55 let, štiri so bili stari med 55 in 64 let, trije pa so bili starejši od 65 let. Umrli pa je tudi otrok, mlajši od sedem let. Devet od 15 pešcev ni povzročilo nesreče, v kateri so umrli. Med letoma 2017 in 2021 je umrlo sedem alkoholiziranih pešcev, ki so bili tudi povzročitelji smrtnih prometne nesreče. Povprečna stopnja alkoholiziranega pešca, ki je povzročil nesrečo, je bila 1,63 g/kg krvi. Glavni vzroki za nastanek smrtno prometne nesreče pešcev v zadnjih petih letih so bili nepravilna vožnja voznikov, zaradi katere je umrlo 17 pešcev, nepravilnosti pešca, zaradi katerih je umrlo 16 pešcev, in premik z vozilom, zaradi česar je umrlo osem pešcev. Od 60 umrlih pešcev v zadnjih petih letih jih je 30 umrlo v naselju, 30 pa izven naselja. Hudo poškodovanih je bilo v naselju 447 pešcev, izven naselja pa 71. (Sta)

Če ne prej, na Jedrt (17.) gorka sapica pihlja.

Danes dopoldne se bo povsod zjasnilo, dan bo sončen in hladen. Pihal bo veter vzhodnih smeri. Najvišje dnevne temperature bodo od 2 do 6, na Primorskem ob šibki burji do 9 °C.

OBETI: V soboto in nedeljo bo jasno, a hladno vreme. Veter bo v nedeljo oslabil.

4-dnevna napoved za Podravje

Petek	Sobota	Nedelja	Ponedeljek
11.03.2022	12.03.2022	13.03.2022	14.03.2022
☀️	☀️	☀️	☀️
-7	-6	-6	-7
Dopolodan	Dopolodan	Dopolodan	Dopolodan
3	6	10	12
Popoldan	Popoldan	Popoldan	Popoldan
☁️	☁️	☁️	☁️
Hlilost vetra 3 m/s	Hlilost vetra 3 m/s	Hlilost vetra 3 m/s	Hlilost vetra 3 m/s

Boks
Uspešen povratek Lorenčiča
in prva zmaga Rimeleja
Stran 14

Rokomet
Zaključni turnir pokalnega
tekmovanja v Ormožu
Stran 14

Nogomet
V Cirkulanah več odhodov
kot prihodov
Stran 15

Judo
Strelčeva prva, Polančeva
druga
Stran 15

Urednik športnih strani:

Jože Mohorič.

Sodelavci:

David Breznik, Uroš Krstič,
Niko Šoštar, Simeon Gönc,
Franc Slodnjak,
Silva Razlag,
Črtomir Goznik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-vednik.si

Poslušajte nas
na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Nogomet • Robert Pevnik, NK Aluminij

»Vrniti moramo šumarski nogomet«

Po polomu z Olimpijo (6:0 v Stožicah) je bilo kaj kmalu jasno, da se bo Oskar Drobne težko obdržal na trenerski klopi. Potrditev zamenjave je sledila že v ponedeljek dopoldan, na njegov mesto je sedel Robert Pevnik.

53-letnik je nazadnje deloval kot trener mladinske selekcije Aluminija, v njegovem poklicnem življenjepis pa je navedena še množica klubov, ki jih je že vodil v svoji trenerski karieri, od Drave, Domžal, Rudarja, Olimpije, Mure, Radomelje, Dravinje, pa do mladincev Celja in Rudarja, vmes sta bila tudi izziva v Makedoniji (Rabotnički)

in dvakrat na Poljskem (Legionovia).

Na klop prvotnega iz Kidričevega ne bo sedel prvič, klub je že vodil v sezoni 2013/14, a takrat še v 2. ligi. Nov izziv ga čaka vsaj do konca sezone. »Najprej se zahvaljujem predsedniku in upravi, da so mi znova zaupali vodenje ekipe Aluminija, ki ima dolgoletno tradicijo. Izziva se lotevam s pozitivnimi občutki, glede na videno na uvodnih treningih sem tudi prepričan, da imamo dovolj kakovosti za izpolnitev zastavljenih ciljev. Če bomo vsi skupaj na in ob igrišču dali maksimum, je obstanek v 1. ligi dosegljiv. Ne bomo se preveč ozirali na druge klube, ampak bomo energijo usmerili v sebe in svoje predstave. Najpomembnejše je, da se ekipa psihološko dvigne, da si fantje med

sabo zaupajo in da na igrišču pokažejo strast in željo do nogometa ter odgovornost. To si okolje in klub s svojo odlično organiziranostjo in pogoji za delo tudi zasluži. Publiko moramo vrniti šumarski nogomet, da se ne prilagajamo drugim in da verjamemo vase,« je v uvodu povedal Pevnik.

»Razvoj mladih nogometašev je velika odgovornost«

Dotaknil se je tudi obeh dosežanih izkušenj v šumi: »Izkušnja z Aluminijem izpred nekaj let je bila pozitivna, zato sem se tudi vrnil v tukajšnji klub in delal z mladinci. Zelo rad delam z mladimi, razvoj nogometašev je velika odgovornost, morda celo še večja kot vodenje članov. Ob tej priložnosti se zahvaljujem ekipi U-19 za odlično sodelovanje. Iz te ekipe vidim kar nekaj fantov, ki imajo potencial, treba pa jih je postopoma in z občutkom priključevati k članom. Upam, da se čim prej dokopljemo do varne cone, kjer bi bilo vključevanje mladih lažje. Bo pa na vsakem članskem treningu prisotnih nekaj mladincev.«

Z vami je prišel k članski ekipi tudi Mario Lucas Horvat. »Mario je duša kluba, je fant, ki mu zaupam. Pri mladincih sva skupaj delala nekaj mesecev, pozna moje delo, tako da sva uigran tim. Ob tem je odličen dečko, umirjen, ima odlično komunikacijo z okolico – pravi za to delo,« je o tem povedal 53-letni Celjan.

»Ne maram izraza po tekmi, češ 'nismo bili pravi'«

Do reprezentančnega premora čakajo Aluminij še tekme z Mariborom (pogovor je bil posnet pred

tekmo, op. a.), Taborom in Koprom. »Razpored je težak, a moramo verjeti v to, da lahko premagamo vsakega. Ne maram izraza po tekmi, češ 'nismo bili pravi'. Mi enostavno moramo biti pravi, pa četudi bo to pomenilo poraz proti boljšemu od nas, kar bomo tudi športno priznali. Zaupam v te fante, želim si le še kanček športne sreče,« je povedal Pevnik.

V podobnem položaju je bil Pevnik tudi ob prevzemu Drave leta 2008, takrat mu je s ptujskimi modrimi preko dodatnih kvalifikacij uspelo ohraniti prvotni status. »Takrat je bilo manj tekem, a se je pozitivno razpletlo. Tukaj nas čaka še 11 tekem, v teh moramo iskati šest zmag. Zavedam se, da je to optimističen načrt in da bo potrebno tudi nekaj rizika, a z glavo – v nekaterih delih igre bomo morali več tvegati. Moj način je takšen, da imam raje zmago in poraz kot pa dva remija. Nočem se ozirati v preteklost, tisto je zaprta knjiga, od danes naprej imamo samo en cilj – obstanek. To bo za nas enak izziv, kot če bi osvojili naslov prvakov,« je zaključil Pevnik.

Jože Mohorič

Foto: Agencija DAMN

Robert Pevnik: »Nočem se ozirati v preteklost, tisto je zaprta knjiga, od danes naprej imamo samo en cilj – obstanek. To bo za nas enak izziv, kot če bi osvojili naslov prvakov.«

Foto: Črtomir Goznik

Oskar Drobne je od decembra 2020 do marca 2022 Aluminij vodil na 46 tekmah, pri tem je v statistiko vpisal 11 zmag, 17 remijev in 18 porazov.

Atletika • AK Ptuj

Podvinčanu na tekmi »nekaj zmanjkalo«

Član AK Ptuj Kristjan Čeh je v nedeljo nastopil na zimskem prvenstvu Hrvaške v metih v Splitu. V konkurenci osmih domačih atletov je suvereno slavil v metu diska, njegov najboljši rezultat je znašal 65,84 metra.

»Zmaga je tu, nisem pa dosegel tako dobre daljave kot konec prejšnjega tedna na Ptuj (67,27, op. a.). Ogrevanje je bilo sicer zelo uspešno, nato pa mi je na tekmi nekaj zmanjkalo in nisem mogel narediti metov tako, kot sem si želel. Ne glede na to pa sem vseeno dosegel kar dober izid,« je po tekmovanju povedal Čeh.

Podvinčanu je najboljši met uspel v zadnji, šesti seriji, pred tem je nanizal daljave 63,81 m, 64,66 m, 65,15, prestop in 64,61 metra. Drugo mesto je osvojil Martin Markovič, disk je zalučal 62,22 metra daleč.

Čeha konec tedna čaka še evropski pokal v metih na Portugalskem.

Andraž izpolnil normo za EP za mlajše mladince

Iz AK Ptuj je na tekmovanju v Splitu nastopil tudi Andraž Rajher v metu kladiva (5 kg) med mlajšimi mladinci, z rezultatom 66,81 metra je zanesljivo zmagal. S tem dosežkom je močno popravil izid iz prejšnjega tedna na domačem Mestnem stadionu, kjer je ob petih neveljavnih poskusih zmagal »le« 59,32 metra. V njegovi tokratni seriji so bili kar trije poskusi daljši od 65 metrov (65,64 m, prestop, 66,32 m, prestop, 64,57 m, 66,81 m).

»Andraž je tokrat nastopil bistveno bolj sproščeno. Pomembno je bilo, da je imel na ogrevanju več časa za pripravo in na voljo več poskusnih metov. V pozitivnem vzdušju je potem steklo tudi v uradnem delu in norma za nastop na evropskem prvenstvu za mlajše mladince in na festivalu evropske mladine - 62,5 metra - je bila že v prvem metu presežena brez težav,« je o nastopu Andraža povedal Gorazd Rajher.

JM

Korak v pravo smer: podpis pogodbe z domačim mladincem

V NK Aluminij so po podaljšanju pogodbe z Nikom Marinškom storili še en majhen, a zelo pomemben korak v zagotavljanju dolgoročne stabilnosti kluba, prvo profesionalno pogodbo so sklenili z obetavnim 17-letnim mladeničem iz lastne nogometne šole, Rokom Schaubachom. Veljavnost pogodbe je tri leta. Pred lanskoletnim prihodom v Kidričevo je bil Rok član mlajših selekcij Maribora.

Branilec, ki bo prag polnoletnosti prestopil šele letošnjega oktobra, je še vedno član mladinske selekcije Aluminija. V letošnji sezoni je že dobil priložnost tudi pri članih, ob pomanjkanju centralnih branilcev (kazni, poškodbe) je vseh 90 minut prebil na igrišču na tekmi z Olimpijo in tako sodeloval pri eni najodmevnejših zmag šumarjev v sezoni (1:0).

»Vesel sem podpisa pogodbe, vesel sem, da je klub v meni prepoznal potencial in mi s pogodbo izkazal zaupanje. Sedaj je moja skrb, da to zaupanje skozi neko obdobje vrnem, da rastem skupaj s klubom. Veselim se sodelovanja z rdeče-belimi, v Kidričevem sem sedaj že dobro leto, igram za mladinsko ekipo, a sem že okusil tudi članski nogomet, za kar sem klubu neizmerno hvaležen,« je ob podpisu pogodbe dejal Schaubach.

1. SNL

REZULTATI 26. KROGA:
Bravo – CB24 Tabor Sežana 0:1 (0:1); strelci: 0:1 Stančič (24.);
Celje – Domžale 2:1 (1:0); strelci: 1:0 Kuzmanović (27.), 2:0 Maevisky (86.), 2:1 Saitoski (88.). Rdeči karton: Ibrčić (Domžale, 92.);
Kalcer Radomlje – Koper 0:1 (0:1); strelci: 0:1 Đira (44.).

Tekmi Aluminij – Maribor in Mura – Olimpija sta bili odigrani v četrtek.

1. MARIBOR	25	15	3	7	39:26	48
2. KOPER	26	13	7	6	42:32	46
3. OLIMPIJA	25	13	6	6	34:22	45
4. BRAVO	26	10	8	8	25:23	38
5. MURA	25	9	10	6	33:33	37
6. DOMŽALE	26	9	8	9	35:32	35
7. CELJE	26	8	5	13	29:36	29
8. KALCER RADOMLJE	26	7	6	13	30:38	27
9. TABOR SEŽANA	26	6	7	13	23:27	25
10. ALUMINIJ	25	4	8	13	22:43	20

RAZPORED 27. KROGA, V SOBOTO OB 15.00: Domžale – Kalcer Radomlje; **V NEDELJO OB 15.00:** CB24 Tabor Sežana – Aluminij; **OB 17.30:** Maribor – Mura; **OB 20.15:** Koper – Bravo; **V PONEDELJEK OB 17.30:** Olimpija – Celje.

Foto: Črtomir Goznik

Nogometaši Aluminija in Maribora so se v četrtek pomerili tretjič v sezoni, v prvih dveh tekmah sta si moštvi razdelili izkupiček, vsaka je z identičnim rezultatom 3:0 slavila doma.

Rokomet • 1. A SRL (ž) - modra skupina

Zaostanka iz prvega polčasa se ni dalo nadomestiti

Zagorje - Ptuj 25:23 (13:6)

ŽRK PTUJ: Korpar; Bedrač 7(3), Kolenko 7(3), Planinc 4(1), Želj 2, Puž 2, Rukelj 1, Ciglar, Orešek, Luknjar. Trener: Matej Bračič.

SEDEMOMETROVKE: Zagorje 4/5; Ptuj 7/11.

IZKLJUČITVE: Zagorje 6 minut; Ptuj 6 minut.

1. A SRL (ž), modra skupina

ZAOSTALI TEKMI 13. KROGA: Zagorje - Ptuj 25:23 (13:6); Trgo ABC Izola - Zelene Doline Žalec 28:25 (17:12).

1. MLINOTEST AJDOVŠČINA	15	12	2	1	26
2. Z' DEŽELE	15	12	1	2	25
3. KRIM MERCATOR	12	12	0	0	24
4. KRKA	14	9	1	4	19
5. ZAGORJE	12	5	1	6	11
6. LITUA	13	4	1	8	9
7. VELENJE	15	3	1	11	7
8. PTUJ	15	3	1	10	7
9. ZELENE DOLINE ŽALEC	14	2	2	10	6
10. TRGO ABC IZOLA	15	3	0	12	6

Zaključni turnir pokalnega tekmovanja v Ormožu

Vrsta ŽRK Ptuj se je ob ekipah Krma, Z' dežele in Zelene doline Žalec uvrstila na zaključni turnir najbolje četverice v pokalnem tekmovanju v sezoni 2021/22. Ptujski klub se je potegoval za organizacijo tega turnirja.

»Danes že lahko sporočim, da smo bili pri tem uspešni in da smo pridobili organizacijo tega zaključnega turnirja. Ne bo pa potekal na Ptuj, kjer dvorana ne izpolnjuje ustreznih pogojev, ampak v Ormožu, na Hardeku. Tam je ekipa izkušenih organizatorjev, ki nam bo pomagala pri izpeljavi dvodnevnega dogodka, termin pa je 9. in 10. april.« je sporočil predsednik ŽRK Ptuj Robi Krasnič.

Ptujске rokometiške so sredi tedna odigrale zaostalo tekmo 13. kroga. Na gostovanje v Zagorje so se odpravile optimistično razpoložene, čeprav sta manjkali Tajda Tripković (manjša poškodba mišice na reprezentančni akciji) in Alja Polona Krasnič (bolezen).

Ptujška vrsta bi se bila v primeru zmage točkovno izenačila z gostitelji, prav ta (prevelika) želja po uspehu pa je bila na koncu zanje od-

ločilna za poraz. »Prvi polčas je bil z naše strani slab, predvsem v napadu so dekleta zastreljala ogromno lepih priložnosti. Šest golov v prvih 30 minutah tekme je enostavno pre malo,« je prvi polčas povzel trener ŽRK Ptuj Matej Bračič.

Drugi je bil veliko boljši, vendar ... »Z močnejšim tempom smo se uspeli približati, za kar dekletom čestitam - pokazala so veliko volje in želje. Še vedno pa so storila nekaj nepotrebnih

Nika Bedrač (ŽRK Ptuj, v modrem dresu)

Rokomet • Jeruzalem Ormož

Zmaga bo tokrat vredna štiri točke

V športni dvorani Hardek bo v soboto, 12. marca, ob 19.00 tekma 18. kroga NLB lige, pomerili se bosta ekipi Jeruzalema (11. mesto) in Ljubljane (13. mesto). Trenutno stanje na lestvici kaže, da gostje za Ormožani zaostajajo le za dve mesti, vendar je točkovna razlika med ekipama precejšnja.

Miha Kolmančič ter Vid in Jure Lukman igrajo v Ljubljani kot posojeni igralci Jeruzalema. Vid (starejši izmed bratov) in Miha za »mulce« iz Ljubljane igrajo že peto sezono, Jure pa igra v glavnem mestu države prvo leto. Trenutno je s 109 goli prvi strelec NLB lige. Ljubljano smo imeli priložnost spoznati pred kratkim, ko je v pokalnem tekmovanju osmine finala gostovala pri Veliki Nedelji in se po veliki meri sreče izognila bolečemu izpadu.

»Če smo v popolni zasedbi, potem je vse jasno, kdo je favorit na tekmi. Tega se v Ormožu popolnoma zavedamo in od te vloge favorita ne bežimo. Zdaj pa bo to vloga favorita treba še potrditi na igrišču. V ekipo se vrača Rok Žuran, mogoče celo Tilen Kosi. Verjamem, da bo tudi tokrat dvorana na Hardeku lepo polna in da bo na koncu zadovoljna zapuščala prizorišče.« je še o vlogi favorita povedal kapetan Jeruzalema Bojan Čudič.

Tudi v taboru gostov se zavedajo, da jih čaka težka naloga. »Ormožani se veselimo tekme na domačem Hardeku. Seveda smo željni dokazovanja pred bivšimi trenerji, soigralci in publiko, upam samo, da ne pregorimo v preveliki želji po dokazovanju. Osnovni cilj je, da v zadnjih deset minut tekme pridemo izenačeni z Ormožani, nato pa je vse mogoče, tudi naša zmaga.« je o pričakovanjih Ljubljane na gostovanju v Ormožu povedal Vid Lukman.

JM

ščeno Kočevje. Glede na trenutno stanje so se pri Veliki Nedelji bali prvega poraza v sezoni. Toda vodilni tretjeligaš je v Radencih odigral odlično in popolnoma nadigral gostitelje. Že do odmora je prednost »zelenih« znašala deset zadetkov. V 2. polčasu je prednost samo še naraščala do končnih +13. V naslednjem krogu Veliko Nedeljo čaka zahtevno gostovanje v Ajdovščini.

Velika Nedelja ostaja prva s 100 % izkupičkom točk (12 tekem, 24 točk), Radgona je ostala na 7. mestu z 8 točkami.

Enej Kovačec, Velika Nedelja: »Zares smo odigrali odlično tekmo, po naših podatkih smo storili le štiri tehnične napake. Obramba je znova delovala vrhunsko, vsak posameznik je dal vse od sebe in res je bilo užitek igrati. Storili smo še dodaten korak k osvojitvi naslova prvakov v 2. DRL. Z zmago v Ajdovščini pa bi to samo potrdili.«

Neno Potočnjak, trener Arconta Radgona: »Čestitke Veliki Nedelji za odlično predstavo. Pred tekmo smo upali na presenečenje in zmago, ampak je bila Velika Nedelja dobesedno odlična. Mogoče smo sami pregoreli v želji po zmagi. Manjka nam tista zmagovalna mentaliteta, ki jo igralci Velike Nedelje imajo.«

KU

Rokomet • 2. SRL (m), zaostala tekma

Kljub težavam do visoke zmage

Arcont Radgona - Velike Nedelje 17:30 (7:17)

VELIKA NEDELJA: Mesarec (12 obramb), D. Kovačec; Zorec 1, Kosi, Munda 6, Kovačec 7, Kralj 2 (1), Sovič 4, Boriko 10 (2). Trener: Uroš Krstič.

SEDEMOMETROVKE: Arcont Radgona 2/2; V. Nedelja 3/3.

IZKLJUČITVE: Arcont Radgona 6; V. Nedelja 8 minut.

Ekipa Velike Nedelje je v Radence prispela v zelo okrnjeni zasedbi, saj je ekipo - podobno kot v Ormožu, skupni treningi - napadla trebušna gripa. Poleg težav z boleznijo je ekipo zapustil Gašper Pungartnik, Ognjen Savković pa si je zlomil roko in je že zaključil sezono.

Radgona je v letu 2022 odigrala nekaj odličnih tekem in odvzela točko drugouvršeni Ajdovščini ter gladko premagala petouvr-

Enej Kovačec (Velika Nedelja)

Foto: Črtomir Goznik

Boks • Slovenska liga 2022

Uspešen povratak Lorenčiča in prva zmaga Rimeleja

Športna dvorana Campus Sava Ptuj je bila v soboto popoldan v znamenju boksa. Boksarska zveza Slovenije in Boksarski klub Dejan Zavec Boxing sta na Ptuj izpeljala 2. krog slovenske boksarske lige 2022 in Pokal Ptujja. Za slednjega se je borilo 52 bokсарjev in bokсарk. Pokal za najboljšega bokсарja je prejel Marko Makovec, ki je v odličnem dvoboju premagal Ivana Gorbunova.

Ptujski boks so v 2. krogu lige predstavljali štiri tekmovalci, po dva iz Boksarskega kluba Dejan Zavec Boxing in Boks kluba Ptuj. Iz kluba našega nekdanjega svetovnega prvaka je v ring po osmih mesecih po poškodbi tekmovalno po-

novno stopil **Tom Lorenčič**. Ta je v kategoriji do 75 kg nastopil proti

Sadiku Gashiju (ŽBK MB). Gashi je nadarjen bokсар, ki ima bistveno

Tom Lorenčič (BK Dejan Zavec Boxing, desno) je tekmovalno stopil v ring po osmih mesecih premora zaradi poškodbe.

Foto: Črtomir Goznik

manj kilogramov kot Lorenčič, kar je slednji tudi s pridom izkoristil.

Tom Lorenčič je bil lačen tekmovalnega boksa, kar se je videlo v silovitem

Andrej Rimele (BK Ptuj, desno) je uspešno debital na uradnem tekmovanju.

Foto: Črtomir Goznik

začetku, ko je tekmeču že v prvi rundi podelil številne natančne in močne udarce. Dvoboj se je zaključil v drugi rundi, saj je bil Lorenčič premočan in je zaslužen slavlilm zmago pred svojimi številnimi navijači.

Drugi predstavnik BK Dejan Zavec Boxing **Miha Hribovšek** se tokrat ni pojavil v ringu zaradi administrativne napake.

Sto se pa v ringu prvič tekmovalno pojavila dva predstavnik Boks kluba Ptuj. Prvi je bil mladinec **Andrej Fideršek**, ki se je dobro postavil po robu Klemnu Miheliču (Ring Velenje). Slednji je unovčel nekaj več izkušenj in je izenačen dvoboj odločil v svojo korist. V članski kategoriji pa je na uradnem tekmovanju med člani do 80 kg debital **Andrej Rimele**. Tri-desetletni bokсар se je hrabro postavil proti Sašu Kovačiču (Legionar), saj je predvsem v prvih dveh rundah popolnoma dominiral, medtem ko je v tretji nekoliko popustil. Kljub temu so mu sodniki prisodili zmago, ki sta je bila Rimele in njegov trener Leon Lovrec zelo vesela.

David Breznik

Ptuj • Doc dr. Aleš Maver o Ukrajini

Gre za spopad civilizacije in barbarstva

V refektoriju minoritskega samostana na Ptujju je minulo soboto v okviru srečanja bratov in sester Frančiškovega svetnega reda o Ukrajini predaval doc. dr. Aleš Maver. Po njegovih besedah gre za lepo deželo prijaznih ljudi, zelo dobre hrane in tudi ljudi, ki imajo izjemen duhovni talent. Ob zdajšnjem dogajanju občuti zelo veliko žalost zaradi izjemne nemoči, ker so, kot trdi, na delu sile, na katere nimamo vpliva, omračen um, v katerega nimamo vpogleda, in hkrati bes. Gre za spopad civilizacije in barbarstva.

Zgodovina Ukrajine in Ukrajincev je v veliki meri podobna zgodovini Slovenije in Slovencev. Beseda Ukrajina sama po sebi pomeni deželo na meji. Tudi za Slovenijo se je zelo uveljavilo prepričanje, da je to neka dežela na stičišču svetov ali pa na meji. Slovenci smo nekako mejaši romanskega sveta (Italijani), smo na meji z germanskim svetom (Nemci) in tudi na meji z madžarskim svetom. Obenem pa smo relativno blizu meje med različnimi oblikami ver v Kristusa, blizu pravoslavcem, del naše zgodovine pa so zaznamovali protestanti. Kot dežela na meji je imela Slovenija v svoji zgodovini težave. Tudi Ukrajinci so na meji, njihova zgodovinska zadrega je v tem, da imajo neprimerno večje in močnejše sosesde. Četudi so tudi sami veliki, bodo vedno v senci velikega ruskega naroda. V ukrajinskih deželah se je uveljavila vzhodna oblika krščanstva (pravoslavje). Za narodno uveljavitev Ukrajincev pa je največ naredila

čisto posebna oblika tega vzhodnega krščanstva, t. i. grškokatoliška cerkev. V zgodovini slovenskega naroda pa so bili katoliški duhovniki tisti, ki so ogromno prispevali k temu, da smo obstali kot narod in se razvili v popolnoma samostojen narod. V evropski zgodovini Slovenci veljamo za enega bolj razdeljenih narodov, ni pa to delitev na vzhodnjake, zahodnjake, severnjake, južnjake. Ukrajina pa je prava lepljenka, kolaž različnih območij. Pri vseh območjih pa je bilo ključno vprašanje, kakšen je odnos teh območij do Rusije. Do nedavnega so se Ukrajinci delili na tri dele. Najbolj je na Rusijo navezan vzhodni del. Tako Slovenci kot Ukrajinci smo skozi vso zgodovino spadali v neke večje državne tvorbe. V okviru Rusije je bilo veliko manj možnosti, da bi v javnosti uporabljali ukrajinsko. Ruske carske oblasti so trdile, da posebnega ukrajinskega jezika ni. Ukrajinsko je jezik, ki je nekje vmes med poljščino in ruščino.

Doc. dr. Aleš Maver, slovenski politični analitik, publicist, prevajalec, profesor, vrhunski strokovnjak za zgodovino Ukrajine in dogajanje v tem delu sveta.

Ruščino uporablja polovica Ukrajincev, četudi ni uradni jezik

Svojo državo so Ukrajinci poskušali ustanoviti že po I. svetovni vojni, kar jim ni uspelo.

Ukrajina in Slovenija sta se zelo podobno osamosvajali. Dogodek, ki jih je najbolj razjezil in ki je pospešil razmišljanje o tem, da je čas, da se osamosvojijo od Sovjetske

zveze, je bila jedrska nesreča v Černobilu konec aprila leta 1986. Samostojna je postala dva meseca po osamosvojitvi Slovenije, 24. avgusta leta 1991. V Sloveniji danes velikokrat slišimo, da je ruščina v Ukrajini diskriminirana. Putin je tudi to navedel za razlog za napad Ukrajino. Ukrajina posebej ščiti ukrajinsko, kar pa ne pomeni, da ni medijev v ruščini in šol v ruščini, da ni TV-programov v ruščini. Četudi ruščina nima statusa

uradnega jezika, ruščino uporablja polovica prebivalcev Ukrajine. Slovenci ne moremo razumeti, da je nekdo Ukrajinec in govori rusko.

Po osamosvojitvi je imela Ukrajina velike gospodarske težave, čeprav je zelo bogata dežela. Velja za žitnico Evrope, ima veliko rudnega bogastva. Doživela je popoln gospodarski zlom, zlasti zato, ker je izgubila skupni sovjetski trg. Življenje ljudi v Ukrajini je bilo resni-

no težko. Ukrajinci so kljub temu drugače kot Rusi ohranili osnovno demokracijo, delujočo demokracijo, delujoče različne medije. To je tisto, kar Putina najbolj skrbi in moti, ker se boji, da bi vendarle ukrajinski zgled pljusnil v Rusijo.

V zgodovini so se večkrat dogajali čudeži, dejansko potrebujemo čudež, ker je to edino, kar lahko ta zamotani klobčič razreši, meni dr. Aleš Maver.

MG

Slovenija, Ptuj • Pomoč Ukrajini

Številni kamioni solidarnosti

Na pobudo veleposlaništva Ukrajine so Ukrajinci, ki živijo in delajo v Sloveniji, ter podjetja Perutnina Ptuj, Marifarm Maribor, Duol in nekatera druga vzpostavili nekaj zbirnih mest, kjer zbirajo humanitarno pomoč za Ukrajino. Eno od zbirnih mest v okviru Perutnine je tudi na njenem sedežu Potrčeva 10 na Ptujju, kjer so na podlagi seznama potreb, ki jim ga sproti dostavlja veleposlaništvo Ukrajine, 8. marca zbirali svetilke, generatorje, polnilce za telefone, baterije, otroško hrano, plenice, čokolado, konzerve, spalne vreče, nogavice, rokavice. Skoraj vsak dan z vsakega zbirnega mesta odpelje vsaj en kamion pomoči za Ukrajino.

August Šibila, Marina Krajnc in Miran Golub pred zbirnim mestom za pomoč Ukrajini na sedežu Perutnine na Ptujju, Potrčeva 10.

„V imenu vseh Ukrajincev se zahvaljujem za vso pomoč in prispevke vsem ljudem v Sloveniji, ki nam v tem izjemno hudem času tako nesebično pomagajo,“ je povedala Ukrajinka Marina Krajnc, prevajalka, zaposlena v Perutnini. Mamo je v Slovenijo pripeljala prvi dan vojne, oče je ostal v Ukrajini, ker se je odločil, da bo branil njihovo domovino.

Osmega marca so v zbirni center za pomoč Ukrajini na sedežu Perutnine na Ptujju humanitarno pomoč pripeljali tudi ptujski ro-

tarijci. Predsednik Rotary kluba Ptuj Avgust Šibila je povedal, da je to prva njihova pomoč za Ukrajino. Če bo treba, bodo še naprej pomagali v okviru svojih zmožnosti. Rotary klub Slovenija se je na poziv Rotary kluba Kijev odločil, da jim bodo pomagali. Na različne načine Ukrajini ne pomagajo samo slovenski rotarijci, temveč rotarijci po celem svetu. Zbirajo finančna sredstva in materialne dobrine, potrebščine, ki jih prizadeti ljudje v tem trenutku najbolj potrebujejo.

V Rotary klubu Ptuj so se na pobudo svojega člana odločili, da bodo darovali otroško hrano za dojenčke v skupni vrednosti okrog 3.000 evrov oz. 230 zavitek, ki so jih kupili pod ugodnejšimi pogoji. Pri tem se je zelo angažiral lastnik lekarne Rače Miran Golub. „Naše osnovno poslanstvo je pomagati ljudem. Ko pa so v takšni stiski, še posebej misliš na to. Otroška hrana pa je tista, ki jo še posebej potrebujejo.“

MG

Gremo na prosto

Naj vam bodo pomladna opravila v neizmerno veselje – za vse to poskrbi OBI – največji trgovec z izdelki za gradnjo, dom in vrt. Na Ptujju so vam na voljo v Puhovi, v Qcentru.

V pestri ponudbi izdelkov boste pri njih našli vse potrebno za vaše domače projekte gradnje ali obnove ter širok izbor izdelkov, ki bodo vaš vrt ali teraso spremenili v prostor za popolno sprostitve.

OBI v tem mesecu po ugodnih cenah ponuja najboljše čistilnike za vaš dom Kärcher, s katerimi se boste brez težav lotili majhnih, srednje velikih in zahtevnih projektov. Da bo vaš vrt urejen in negovan, v OBI-ju dobite kakovostne travne mešanice, zemljo za trate in rože, gnojila in semena, pa tudi kakovostne kosilnice in drugo vrtno orodje.

Če želite, da bi tudi vas razveseljeval pogled na lep, cvetoč vrt, zavijte v OBI, kjer vas čaka pestra ponudba pomladnih cvetlic, pri njih pa lahko kupite tudi rastline za živo mejo, ciprese ter spomladni cvetoče grmovnice. Da boste svoj vrt zaščitili pred ne-

želenimi pogledi in obiskovalci, v OBI-ju ponujajo tudi različne vrtno in zaščitne ograje, pa tudi markize in nadstreške za avto.

Za prijetno in sproščeno posedaenje na terasi si priskrbite udobno sedežno garnituro, za vaše najmlajše pa dobite v trgovini OBI tudi otroške igralne hiške in peskovnike. Seveda pa ne pozabite na žar, s katerim boste v zavetju svojega vrta pripravljali dišeče dobrote.

Pri izbiri vam bodo s strokovnim svetovanjem pomagali njihovi zaposleni. Pomagajo vam tudi pri večjih projektih – njihovi projektni svetovalci vam bodo svetovali, kaj vse potrebujete za izvedbo projekta ter vam pripravili individualno ponudbo, prilagojeno vašim meram. Preverite pa tudi njihove ostale storitve – mešalnico barv, razrez lesa in še marsikaj.

Za boljše domove in lepše vrtove – OBI v Qcentru Ptujju.

Promocijsko sporočilo

Slovenija, Podravje • Ustvarjanje panike zaradi morebitne uporabe jedrskega orožja

Nepravilno zaužitje kalijevega jodida je lahko zelo nevarno

Skrb pred jedrsko krizo je prisotna tudi v Sloveniji. Po dveh letih bojazni za zdravje zaradi možnosti posledic okužbe z virusom smo se prebudili v novo realnost, mnogi se zdaj bojijo jedrske vojne. V Lekarnah Ptuj opažajo povečano povpraševanje po kalijevem jodidu, zdravilu, ki sicer brez recepta ni dostopno. V prosti prodaji je nekaj drugih prehranskih dopolnil, ki vsebujejo jod, a je njihova uporaba za namen preprečitve privzema radioaktivnega joda v ščitnico nesmiselna in neučinkovita.

Foto: ČG

Tablet kalijevega jodida ni možno dobiti brez recepta, so pa v prosti prodaji izdelki, ki vsebujejo jod. Pa je njihova raba smiselna?

Kalijev jodid je zdravilo, ki je na voljo v obliki tablet, teh pa je, kot zagotavljajo na ministrstvu za zdravje, v Sloveniji zaenkrat dovolj. Pravočasna uporaba teh tablet povzroči začasno nasičenje ščitnice z jodom, s čimer se prepreči privzem radioaktivnega joda v ščitnico in nadalje raka ščitnice.

»Kalijev jodid štiti pred radioaktivnim jodom, ne pa pred drugimi radioaktivnimi snovmi ali zunanjim sevanjem v okolju, zato so potrebni tudi drugi zaščitni ukrepi. Ukrep je najbolj smiseln pred izpostavljenostjo ali v prvih urah po izpostavitvi sevanju, učinkovitost jodovih tablet je namreč zelo odvisna od časa zaužitja,« pojasnjujeta Nataša Peklar in Marjetka Korpar iz Lekarn Ptuj.

Povečano zanimanje za omenjeno zdravilo in ostala dopolnila, ki vsebujejo jod, pomeni tudi večje tveganje. Nepravilna uporaba namreč lahko povzroči več škode kot koristi.

Jemanje tablet na lastno pest nevarno

Največjo korist od zdravljenja s tabletami z jodom po izpostavljenosti radioaktivnemu jodu naj bi imeli novorojenčki, dojenčki, otro-

Lekarne kalijevega jodida nimajo na zalogi

V izrednih razmerah je preskrba s tabletami kalijevega jodida v domeni Ministrstva za zdravje in Uprave RS za zaščito in reševanje. Zalogo teh tablet skladišči Zavod RS za blagovne rezerve, porazdeljene pa so po regijah in se hranijo v bolnišnicah oz. drugih zdravstvenih organizacijah. »Lekarne na našem območju in drugje po Sloveniji kalijevega jodida nimajo na zalogi. Izjema so lekarne na območju Krškega zaradi bližine jedrske elektrarne za upravičene prebivalce tega območja,« pojasnjujejo v Lekarni Ptuj.

Uporaba tablet je predvidena le ob sprostitvi radioaktivnega izotopa joda v okolje, zaužitje pa se odredi na ravni države. Na Ministrstvu za zdravje pravijo, da je zaloga dovolj za vse državljane do dopolnjene 40. leta starosti.

ci, mladostniki, nosečnice in doječe matere. Pri starejših od 40 let se zaužitje teh tablet ne priporoča, saj naj bi bila manjša verjetnost, da bodo imeli korist od zdravljenja, nevarnost kopičenja radioaktivnega joda v ščitnici je pri njih namreč bistveno manjša.

Ob nepravilni rabi lahko ima to zdravilo številne, za zdravje zelo resne in nevarne neželene učinke, zlasti pri bolnikih z boleznijo ščitnice ali ledvic. Iz Lekarn Ptuj zato opozorilo: »Jemanje kalijevega jodida na lastno pest ali celo preventivno se ne priporoča! Bistve-

na za učinkovitost in varnost sta ustrezen čas zaužitja in pravilen odmerek. Zdravilo je treba jemati v skladu z navodili strokovnjakov, le ko je to potrebno in ko korist pretehta tveganje za zaplete.«

Tablete nas lahko le delno »zaščitijo«

Na ministrstvu za zdravje pravijo, da je pripravljenost na morebiten izredni dogodek v Sloveniji in soseski skladna z vzpostavljenimi varovalnimi protokoli, dodatno kalijevega jodida ne naročajo, o njegovih koristih pa: »V primeru jedrske nesreče se lahko v okolje sprosti znatna količina radioaktivnega joda, ki potem v naše telo vstopi z vdihavanjem, hrano in vodo. Radioaktivni jod se nabira v ščitnici in jo lahko poškoduje ali povzroči rak ščitnice v prihodnjih letih. Če pa oseba pred vnosom radioaktivnega joda zaužije tableto radioaktivnega kalijevega jodida, se ščitnica zasiči z neradioaktivnim jodom in je s tem zaščitena, dodatne količine joda pa se izločijo iz telesa. Ministrstvo za zdravje trenutno še pridobiva informacije, ali bi bil v primeru izstrelkov z jedrske konice v oblaku po eksploziji prisoten tudi radioaktiven jodid, pred katerim bi bila zaščita s stabilnim jodidom smiselna.« V vsakem primeru pa nenadzorovano zaužitje omenjenega zdravila, ki ne štiti pred vsemi radioaktivnimi snovmi in ne pred zunanjim sevanjem, odsvetujejo.

Dženana Kmetec

Slovenija, Ptuj • Branko Lah, prejemnik zlatega znaka CZ

»Še naprej bom pomagal, ko bo potreba«

Na Brdu pri Kranju so 1. marca, ob dnevu civilne zaščite, podelili priznanja in nagrade za izstopajoče dosežke na tem področju. Letos so podelili 284 priznanj (132 bronastih, 82 srebrnih in 29 zlatih priznanj), 40 plaket in en kipec. Z območja ptujske izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje je zlato priznanje CZ za leto 2022 prejel Podvinčan Branko Lah, ki je večji del svojega življenja in dela posvetil gasilstvu ter zaščiti in reševanju.

V gasilske vrste je vstopil leta 1970, 27 let je bil poveljnik sektorskega oz. kasneje občinskega gasilskega poveljstva v MO Ptuj. Do lanske skupščine gasilske organizacije je bil tudi namestnik poveljstva Območne gasilske zveze Ptuj. Do novembra lani pa je bil tudi član štaba Civilne zaščite MO Ptuj. Za svoje delo na področju gasilstva je prejel številna gasilska odlikovanja, lani kipec gasilca, ki je drugo najvišje gasilsko priznanje v državi. Gre za priznanje za izjemne zasluge, pomembne za razvoj in napredek gasilske organizacije in požarnega varstva v RS. Pred tem pa je že prejel bronasti in srebrni znak CZ. V sistemu zaščite in reševanja je opravljal najodgovornejše gasilske naloge.

Branko Lah ob vseh prejetih priznanjih za svoje požrtvovalno, srčno, nesebično in predano delo na področju gasilstva ter zaščite in reševanja ostaja skromen z besedami, ker so dejanja tista, ki največ štejejo. Na nek način so nagrada za vse, kar je delal od leta 1970, ko je vstopil v gasilske vrste in nato v civilno zaščito. Član štaba CZ MO Ptuj je bil 26 let, odgovarjal je za požarno varstvo. Priznanja ga spominjajo na številne intervencije, v katerih je sodeloval in v katerih je skupaj z drugimi pomagal reševati življenja in premoženje posameznikov in skupnosti. Leta 2008 je bila to pogubno neurje s točo, kjer se je še posebej angažiral, bil je gonilna sila intervencij, gasilci so pri sanaciji streh pomagali cela dva meseca. Tudi pri poplavih v Markovcih in Spuhlji so imeli ogromno dela, ko so iz poplavljenih hiš črpali vodo, pa pri poplavih na

Foto: zasebni arhiv

Branko Lah, prejemnik zlatega znaka CZ.

Ptjuju, ko so poleg črpanja vode iz objektov čistili tudi odtočne jarke. »Naše gasilske enote so prek CZ in Gasilske zveze Slovenije sodelovale tudi pri sanaciji pustošenja, ki ga je povzročil žledolom na Postojnskem, velikokrat pa so bile angažirane tudi zaradi plazov na širšem območju Ptujja. Pomagali smo tudi pri reševanju begunske problematike, nazadnje pa smo sodelovali pri sanaciji razmer zaradi koronavirusa. Skoraj šest mesecev smo razvažali malice socialno ogroženim učencem in dijakom,« je povedal Branko Lah. Čeprav je

formalno vse funkcije, ki jih je opravljal v gasilski organizaciji in sistemu CZ, predal, ostaja zvest gasilstvu in prostovoljstvu. Še naprej bo pomagal, ko bo to potrebno. Ker to nosiš v srcu, v sebi, to živiš, rad poudari.

V teh dneh je prejel številne čestitke za prejeta priznanja. Sprejel ga je z veliko hvaležnostjo, hkrati pa odgovornostjo, da bo tudi kot veteran z izjemnim znanjem in izkušnjami še naprej pomagal graditi gasilsko organizacijo ter sistem zaščite in reševanja.

MG

Lenart • Dom svetega Lenarta v petih letih dražji za desetino

Z aprilom minimalni dvig oskrbnin

Cene oskrbnin v domovih starejših se z rastjo življenjskih stroškov in višjimi plačami v javnem sektorju praviloma usklajujejo enkrat letno.

Foto: SD

Cena oskrbnine v obeh lenarških domovih za starejše bo s prvim aprilom višja za dva do tri odstotke.

S prvim aprilom se bodo po besedah direktorja Zlatka Gričnika povišale tudi v Domu svetega Lenarta in novozgrajenem Domu svete Agate v Lenartu. »Računamo, da bo oskrbnina dražja za dva do tri odstotke.«

V zadnjih petih letih, torej od leta 2016 do 2021 oziroma vse

do danes, se je oskrbnina zvišala šestkrat in tako s slabih 20 evrov za osnovno dnevno oskrbo (Oskrba 1) brez dodatkov v dvoposteljni sobi narasla na 22,10 evra. Bivanje za starostnike se je v lenarškem domu v tem obdobju podražilo za 2,12 evra na dan, kar pomeni 65,72 evra več na me-

sečni ravni, ob predpostavki, da ima mesec 31 dni, letno pa so vse podražitve njihove denarnice dodatno obremenile za 788,64 evra.

Osnovna dnevna oskrba v Domu svete Agate je za slaba dva evra dražja od tiste v središču Lenarta in stane 23,99 evra.

SD

						PLETENO PECIVO IZ MASTNEGA TESTA	HITER, MOČEN CUREK	TOLMAČENJE	SPOLNA NEMOC	ORIS, PRIKAZ	RUDNIŠKI JASEK
						PREGRADA, ZAPORNICA					
						ODSTRANITEV IZ ČESA S PIHANJEM					
						ZLOBNOST, HUĐOBNOST SALJIVKA VUČAK MARKEŽ					
						ROD NENA-VADNA, IZREDNA LEPOTA				SVALJEK IZ KROMPIRJEVEGA TESTA	IME VEČ SLOVENSKIH VASI
						NASELJE V SUHI KRAJINI JUGOZHODNO OD ŽUŽEMBERKA					
						JAVNO IZRAŽENO MNENJE					
						NADEV IZ PRAŽENIH LEŠNIKOV ČVEK, ŠUS, KOL					
						KOČAR, BAJTAR					
						OMOGOČANJE PRIHAJANJA ČESA VEV					
						PINGVINU PODOBNA PTICA SEVERNIH MORJIH				NASELJE NAD VIPAVSKO DOLINO	
						NAJBOLJ ZIMSKE MESEC POMEMBNA PREDIVNICA				DREVO TROPSKE AFRIKE	
AVTOR: TOMAŽ KRALJ	MURENČEK	PRIHRANKI, ZALOGA ZA POSERBE NAMENE ALI POTREBE	UŽIVAC	PETO OZVEZDJE ŽIVALSKEGA KROGA STARI OČE		ZVEPLOVA KISLINA	GRŠKA BOGINJA PLODNOSTI NA KRETI	Republika meri le 21 km ² in ima 13.650 prebivalcev. Je majhna otoška država, ki leži v južnem delu Tihega oceana. Je tretja najmanjša popolnoma neodvisna država na svetu. Najbližji otok je Banama, ki leži okoli 300 km vzhodno od države in pripada državi Kiribati. Država nima glavnega mesta, saj je poselitev razpršena vzdolž vse obale in je Yaren le eno od 14 okrožij v upravni delitvi države, kjer se nahaja večina državnih ustanov. Tako da je edina država na svetu, ki nima uradnega glavnega mesta. V okrožju Yaren je tudi letališče. Geografsko se deli na osrednjo planoto z laguno, ki jo obdaja pas rodovitne prsti, in na rodovitni obalni pas, kjer je skoncetrirana poselitev. Najvišji vrh je visok 70 m in otok obdajajo koralni grebeni. Državna denarna enota je avstralski dolar, spletna domena pa .nr.			
KOS SPRUJETE PRSTI					AMERIŠKA IGRALKA GARDNER AM. IGRALLEC PESCI						
REZINA					IRIDIJ OSEL GLEDE NA BARVO DLAKE						
REZULTAT TEKME					VILICE ZA LOVLJENJE RIB TRDA KOVINA						
PREMIKANJE PO ZRAKU				IGRALKA KNIGHTLEY JAPONSKA NABIRALKA BISEROV							
PISEC, PISUN					STAND-UP KOMIK VALIČ SPELA BRACUN						
NAŠA PEVKA ZABAVNE GLASBE											
RUMENI TROPSKI SADEŽ ZVEZDASTE OBLIKE											

? **ARIADNA** - boginja plodnosti na Kreti v grški mitologiji, hči kralja Minosa, **NUGAT** - nadev za sladice iz praženih lešnikov ali mandeljnov, **VITRIOL** - žveplova kislina

Tedenski horoskop

OVEN
(21. 3. – 20. 4.)

Razigrano se boste lotili vseh novih nalog in zamisli. Pojem ustvarjanja vam bo vtilil energije in s tem pridobite motivacijo za prihodnost. V veliki meri se posvetite družabnim obveznostim in razširite kontakte z ljudmi. Družba bo za vas pomemben in ploden dejavnik ustvarjanja!

BIK
(21. 4. – 20. 5.)

Na delovnem mestu bo čas za novosti in pometanje stvari z novo metlo. Izvirnost in spontanosti ne bo videti konca in tako bo uspeh zagotovljen. Vsekakor bo čas dinamične energije tudi v tem, da zberete v sebi moč in zasijete s svojimi talenti. Ne pozabite na svojo dušo!

DVOJČKA
(21. 5. – 20. 6.)

Svobodno gledanje na življenje bo v tem tednu velik plus in zdi se, da ne boste odnehali toliko časa, dokler ne dobite svojega. Možna je, da se odpravite na neko pot, kjer se boste napolnili s pozitivno energijo in uspehi bodo gotovo zagotovljeni v izobraževalnih vodah.

RAK
(21. 6. – 22. 7.)

Srečen teden in čeprav bo resnica tudi ta, da nimate in da se pri ključnih trenutkih težko odločite. Na drugi strani boste sami s seboj pripravljeni sprejeti kompromise. Odločnost bo vrlina, ki vam bo pomagala pri reševanju vsega in skozi to boste pridobili samozavestno držo!

LEV
(23. 7. – 22. 8.)

Sodelovanje bo nekaj, kar vam bo pomagalo in vas učilo. Na lastni koži boste spoznali, da je življenje prijetna igra. Ljubezensko življenje bo zanimivo in čas bo, da se s partnerjem iskreno pogovorite. Svoja stališča boste izkazovali jasno in glasno, kanček diplomacije ne škodi!

DEVICA
(23. 8. – 22. 9.)

Počasi boste sami ugotovili, kako stvarjem najlažje pridete do dna in da je pri vsem možno narediti logične zaključke. Naredite selekcijo, kaj je zares pomembno in kaj vas ovira. V pogledu duhovnega življenja vas čaka napredek. Še vedno je čas za stilsko spremembo!

TEHTNICA
(23. 9. – 23. 10.)

Vaše ideje bodo napredne in na svoj način nekoliko ekstravagantne. Strmeli boste, da greste po svoji poti in si naredi pionirsko noto. Če dobro pomislite, zelo uživate in se predajate sanjarjenju. Vezane čakajo prijetne zakonske dolžnosti in nevezane Amorjeva puščica.

ŠKORPIJON
(24. 10. – 22. 11.)

Marca bodo ptički že glasno peli in oznanjali pomlad. Tako boste sami ugotovili, kako pomembno je, da ste srečni in zaupate v val življenja. Zdi se, da boste pojem sreče iskali vsepovsod in jo nazadnje našli v svojem srcu in okrilju doma. Čas sprememb in novosti je blizu!

STRELEC
(23. 11. – 21. 12.)

Pomladno hrepenenje vas bo počasi prebudilo in tako boste videli v vsem priložnosti, da dokažete komunikativne in intelektualne sposobnosti. V besednem izražanju vas bo zaznamovala odločnost, ampak tudi prijetnost. Kлеpet s prijateljem vam bo vtilil dodatnega zaupanja.

KOZOROG
(22. 12. – 20. 1.)

Razpeli boste svoja krila in leteti zelo visoko, kar pomeni, da vam bo življenje ponudilo kar nekaj možnosti za uspeh in za vse tisto, kar ste si v preteklosti zelo želeli. Zaščitni znak bo potreba po varnosti in le tako lahko pogumno stopate naprej. Razburljivo bo v pogledu denarja!

VODNAR
(21. 1. – 18. 2.)

Intenziven in prodoren čas je pred vami, pogum in notranja volja ne bosta zapustila. Sreča se bo okrepila, seveda bo potrebna neka zdrava previdnost, kajti v nasprotnem primeru bi se stvari speljale drugam. Moč besednega izražanja bo pustila svojevrsten pečat.

RIBI
(19. 2. – 20. 3.)

Smysel življenje je, da lahko iz dneva v dan ustvarjate in dobite tudi elan za naprej. Močan pečat bo pustilo znanje iz duhovnosti. Energija bo skrita v vas in po potrebi jo boste aktivirali. Sanje bodo plod ustvarjanja! Skozi lastno osamitev pridobite notranji mir in ravnovesje.

Ormož • Izbrana imena dveh novih naselij

Ulici Stanka Čurina in Mirka Havlasa

Občina Ormož bo, če bo tako na občinskem svetu potrjeno tudi v drugo, dobila dve novi ulici, poimenovani po pomembnih rojakih, Stanku Čurinu in Mirku Havlasu.

Na območju novega naselja pri Vinski kleti, kjer delno že stojijo prve novogradnje, v delu pa se v kratkem obeta komunalno opremljana zemljišč, ki jih namerava občina ponuditi mladim po nižani ceni za stanovanjsko gradnjo, je bilo še pred selitvijo v že zgrajene hiše treba nove ulice poimenovati. Občina je zbiral predloge o imenih dveh ulic, te so lahko podali župan ter člani občinskega sveta in sveta tamkajšnje krajevne skupnosti pa tudi širša javnost, in sicer krajani KS Ormož in pravne osebe s sedežem v občini. Do roka je skupno prispelo 14 predlogov, od tega sedem za ulico številka 1 in prav toliko za ulico številka 2. Predlagane so bila naslednja imena: Ulica Stanka Čurina ali Čurinova ulica, Ob kleti, Vinska ulica, Na jasi (dvakrat), Pri parku, Ulica ob kleti, Ulica grofice Irme in Ulica grofice Wurmbrand-Georgievich, Jeruzalemska ulica, Nova ulica ter Ulica Frica Havlasa ali Ulica Mirka Havlasa Frica.

Člani občinske komisije za poimenovanje naselij in ulic so izmed predlaganih izbrali imeni Ulica Stanka Čurina ter Ulica Mirka Havlasa. Prva ulica se bo tako imenovala po svetovno priznanem prlekem vinarju, rojenem leta 1929 na Kogu, ki je oral ledino pri razvoju sodobne vinogradniške in vinarske tehnologije, velja pa tudi za pionirja pri vzpostavljanju in oblikovanju sodobnih pristopov trženja vina na domačih in tujih trgih. Druga pa po častnem predsedniku RK Jeruzalem Ormož, ki ima veliko zaslug zlasti za razvoj rokometnega športa ter nasploh na športnem področju v občini. S poimenovanjem naj bi se strinjali njuni svojci.

Foto: MH

Ta ulica bo najbrž nosila ime rojaka, častnega občana in vinskega svetovljana Stanka Čurina. Občina je sicer pred dobrima dvema letoma ob 90. obletnici njegovega rojstva postavila tudi doprsni kip.

Monika Horvat

Zdravstveni nasveti

Zdravila za zdravljenje povišanega krvnega tlaka

Povišan krvni tlak je dejavnik tveganja za srčno-žilne bolezni. Vendar samo višina izmerjenega tlaka ne zadošča za oceno tveganja pri posamezniku, niti za izbor zdravljenja. Pomemben podatek so pri posamezniku prisotni dejavniki tveganja, med katerimi so najpomembnejši: višina sistoličnega (zgomljenega) in diastoličnega (spodnjega) krvnega tlaka, starost, kajenje, alkohol, abdominalna (trebušna) debelost, povišan krvni sladkor, povišane maščobe in holesterol ter družinska obremenjenost.

Dodatna pomembna dejavnika tveganja, ki ju je težko izmeriti, sta še stres in telesna neaktivnost. Za intenzivnost pristopa je pomembno tudi, koliko časa so dejavniki tveganja prisotni, kar pa je velikokrat težko oceniti.

Naj namenim nekaj besed najprej nefarmakološkim ukrepom. Veliko ljudi tudi ne ve, da imajo povišan krvni tlak, saj ta ne boli. Zato je priporočljivo občasno merjenje, ki pa mora biti izvedeno na pravilen način! Med ukrepi, ki lahko preprečijo nastop povišanega tlaka in ki močno prispevajo k njegovemu znižanju, ko je ta že prisoten, pa sta zagotovo prehrana in gibanje. Zelo jasna je povezava med preveliko telesno težo oziroma med znižanjem telesne teže in znižanjem tlaka. Izgubljen kilogram teže prinese znižanje tlaka vsaj za en milimeter živega srebra. Na prvi pogled ni veliko, je pa zelo pomembno. In nikoli ne gre samo za nekaj kilogramov, običajno je to deset in več. Pri prehrani je treba izločiti predvsem procesirano hrano, ki je bogata z nasičenimi maščobami, enostavnimi sladkorji in soljo. Sol neposredno vpliva na

Foto: Dreamstime/M24

krvni tlak, saj se zaradi preveč soli v telesu zadržuje več vode. To pa obremenjuje celotni krvožilni sistem ter ledvice. Zmanjšati je treba vnos soli, okus hrane pa lahko brez težav izboljšate z začimbami.

Še o zdravilih. Zdravljenje z zdravili zdravnik uvede takoj, ko oceni, da je tveganje pri bolniku za srčno-žilne zaplete veliko ali zelo veliko. Veliko tveganje predstavlja zelo visok krvni tlak sam po sebi, lahko pa

je krvni tlak samo mejno povišan, pa so prisotni drugi dejavniki tveganja, kot npr. sladkorna bolezen.

Za zdravljenje se uporabljajo zdravila iz petih farmakoloških skupin. To so: diuretiki, blokatorji receptorjev beta, kalcijevi antagonist, zaviralci angiotenzinske konvertaze in blokatorji receptorjev angiotenzina. Zdravila iz teh skupin namreč ob učinkovitem znižanju krvnega tlaka dokazano zmanjšajo srčno-žilno obolevnost in umrljivost. Uvajanje praviloma poteka postopoma, s spremljanjem rezultatov. Pomemben rezultat je dejansko znižanje krvnega tlaka. Tako zdravniki kot farmacevti bolniku pojasnimo, da so ob uvedbi zdravljenja možni prehodni neželeni učinki in da naj bolnik sam nikakor ne prekine zdravljenja.

Žal so prav neželeni učinki največkrat vzrok, da bolniki zdravila prenehajo uporabljati. Kar je zelo slaba odločitev. Glavobol, vrtoglavica, slabost – to so najpogostejši neželeni učinki, ki praviloma v nekaj dneh do nekaj tednih izginejo. Da bi se čim bolj izognili pojavu neželenih učinkov, je treba dosledno

upoštevati navodila za uporabo zdravil. Tako npr. diuretike jemljite zjutraj, kalcijeve antagonist zvečer. Če je zdravilo treba vzeti dvakrat dnevno, ni potrebno na 12 ur, je pa priporočeno, da so razmiki dokaj enakomerni, saj tako zagotovite enak nivo učinkovine v telesu.

Z zdravili in drugimi ukrepi lahko zelo učinkovito znižate krvni tlak. Vendar to ne pomeni, da ste zdaj »zdravi« in zdravila lahko ukinite. Če ste bili zelo uspešni pri znižanju telesne teže in spremembi življenjskih navad, pa je seveda možno, da bo odmerke zdravila zdravnik znižal oziroma prilagodil, kakšnega morda tudi ukinit. Vendar tega nikar ne počnite sami. Z ukinitvijo zdravil začnejo delovati spet vsi mehanizmi in procesi, ki so privedli do povišanega tlaka in spet se znajdete na začetku. Pomembno je torej zdravila jemati redno, o vseh težavah, povezanih z uporabo zdravila, pa se lahko kadar koli posvetujete tudi s svojim farmacevtom.

Mag. Darja Potočnik Benčič, mag. farm., spec.

Foto: Črtomir Goznik

Mag. Darja Potočnik Benčič, mag. farm., spec.

Tedenski mikroskop

Pomoč za hudo bolne ukrajinske otroke

Društvo Viljem Julijan je začelo zbirati pomoč za otroke v Ukrajini, ki so hudo bolni ali imajo redko bolezen. Hkrati so začeli zbirati akcijo, s katero želijo v Ukrajino poslati zdravila in medicinske pripomočke za otroke z redkimi boleznimi.

Ukrajinski otroci denimo z rakom, težkimi imunskimi pomanjkljivostmi, cistično fibrozo in spinalno mišično atrofijo so se v vojni znašli v grozljivih razmerah, so opomnili v društvu.

Ukrajinske in evropske organizacije za redke bolezni so jim povedale, da v Ukrajini kritično primanjkuje zdravil in medicinskih pripomočkov za te otroke. Prav tako so številni otroci ostali brez medicinske oskrbe, saj zaradi vojne ne morejo do otroških bolnišnic.

Foto: Dreamstime/M24

Tako otroci z redkimi boleznimi po navedbah društva niso v življenjski nevarnosti samo zaradi bomb, ampak tudi zaradi onemogočenega dostopa do zdravil in zdravljenja. Največja otroška bolnišnica v Ukrajini, ki je v Kijevu, je za večino preostale države postala povsem nedostopna. Bolnišnica Ohmatdit deluje v kritičnih razmerah, otroci in mladi pa se morajo skrivati v kletnih prostorih zaradi raketnih in bombnih napadov. Glede na to tudi v bolnišnici potrebujejo pomoč, so izpostavili v društvu.

Po njihovih navedbah je nujna evakuacija otrok z rakom in drugimi redkimi boleznimi iz Ukrajine, da bi lahko dobili ustrezno zdravstveno oskrbo v tujini. Društvo je ministrstvo za zdravje že prosilo, da Slovenija po zgledu nekaterih drugih evropskih držav sporoči Ukrajini pripravljenost, da sprejme otroke z rakom in drugimi težkimi boleznimi ter jim omogoči potrebno zdravstveno oskrbo in nastanitev.

Hkrati je društvo začelo akcijo, s katero želijo v Ukrajino poslati zdravila in medicinske pripomočke za otroke z redkimi boleznimi. Ti med drugim potrebujejo zdravila proti bolečinam, hemostatike, prenosne inhalatorje oz. respiratorje, koncentradorje kisika, antibiotike, encime in hemostatske povejce, poleg tega pa tudi spalne vreče. Pri tem se obračajo na slovenske proizvajalce ali uvoznike zdravil in medicinskih pripomočkov, da prispevajo za ukrajinske otroke.

Sta

Pomagajmo si

Je uživanje prehranskih dopolnil pametna ali nepotrebna izbira

Na trgovskih policah z zdravo prehrano in izdelki pogosto naletimo tudi na prehranska dopolnila ali dodatke.

Med njimi se po navadi skrivajo različni vitamini, minerali, skupine enih in drugih, ki tako rekoč obljublajo boljše počutje skoraj takoj in kleno zdravje.

Vse to si zagotovo želi vsak izmed nas, pa vendar se lahko vprašamo, ali jih zares potrebujemo.

Kaj so prehranska dopolnila

V prehranskih dopolnilih največkrat najdemo koncentrirane vire hranil, ki imajo fiziološki učinek in služijo kot dopolnilo vsakodnevni prehrani. Nedvomno drži, da pomanjkanje vitaminov in mineralov vodi do slabega počutja in utrujenosti, na dolgi rok tudi do zdravstvenih težav in oviranja optimalnega delovnega procesa. A zavedati se je treba, da prehranska dopolnila niso nadomestek zdrave in uravnotežene prehrane, ki jo potrebujemo za optimalno delovanje. Z uživanjem zgolj prehranskih dopolnil ne moremo povsem nadomestiti zdravega načina življenja. K temu prispeva še zmeraj zadostna količina gibanja na svežem zraku,

redna vadba, uravnotežen vnos sadja, zelenjave, mesa in drugih hranil. Zavedati se moramo tudi, da prehranska dopolnila niso zdravila, ki bi bila v pomoč pri zdravljenju ali preprečevanju določenih bolezni.

Lahko imajo negativen vpliv

Po prehranskih dopolnilih navadno posežemo v zreli dobi, z željo telesu zagotoviti čim več vitamini

nov in mineralov, ki jih potrebuje za optimalno delovanje. Pogosto slišimo, da pomanjkanje vitaminov in mineralov vodi tudi do hitrejšega staranja, razvoja kroničnih bolezni, slabega počutja, a zgolj to še ne

Foto: Dreamstime/M24

Prehranska dopolnila ne zdravijo, a so občasno koristna

S prehranskimi dopolnili ne bomo pozdravili prehlada, niti boleče rame, ne bomo odpravili zaprtosti ali driske. V tem primeru moramo poseči po zdravilih. Pomembno je vedeti, da prehranska dopolnila prehrano le dopolnjujejo. A če prehrane nimamo uravnotežene, je jemanje v več primerih lahko celo nesmiselno. Pri težavah z zaprtjem ali drisko si lahko najbolj pomagamo z vlakninami iz prehrane, razen ko nastopi akutno ali kronično stanje, takrat posežemo po zdravilih. Stroka torej navaja, da so prehranska dopolnila lahko primerna v času, ko določenih hranil primanjkuje. V zimskem času recimo vitamina D, ki ga telo ne more biosintetizirati, s hrano pa ne absorbiramo dovolj količin. A še preden se odločite za uživanje, je smiselno preveriti potrebo telesa po tem vitaminu in šele nato začeti z uživanjem.

ustvarja potrebe po prehranskih dopolnilih. Pomanjkanje določenih snovi v starosti je v prvi vrsti posledica slabše absorpcije prebavil, ki pa je prehranska dopolnila niso zmožna zmeraj izboljšati. Posebej previdno je treba ravnati pri ljudeh, ki že imajo pridružene bolezni in uživajo določena zdravila. Tam je dodatno uživanje prehranskih do-

polnil lahko še bolj rizično, saj lahko povzročajo prevelike ali premajhne učinke zdravil, kar lahko vodi do poslabšanja stanja. Strokovnjaki svetujejo, da se pred začetkom jemanja prehranskih dopolnil in ob nezmožnosti uživanja uravnotežene prehrane posvetujete z zdravnikom ali farmacevtom.

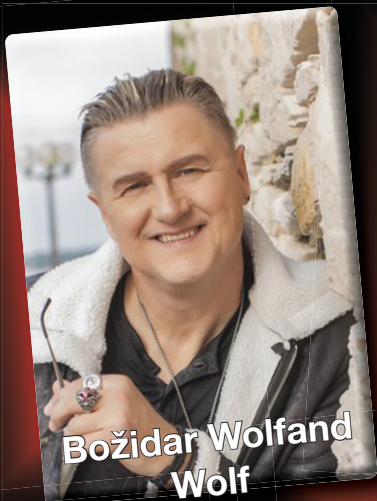
Zoran Franc

Z GLASBO DO SRCA

Nedelja, 27. marca 2022, ob 16.00

Športna dvorana Ljudski vrt na Ptuj

RADIOPTUJ
Štajerski **TEDNIK**

Božidar Wolfand
Wolf

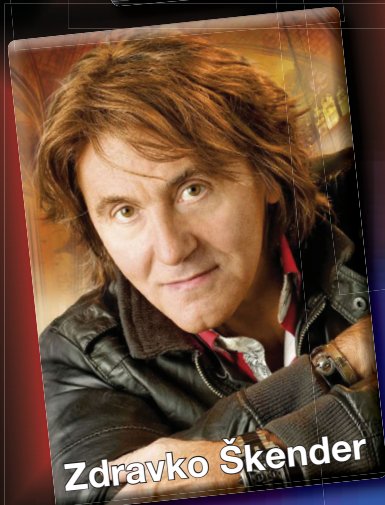
Nika Zorjan

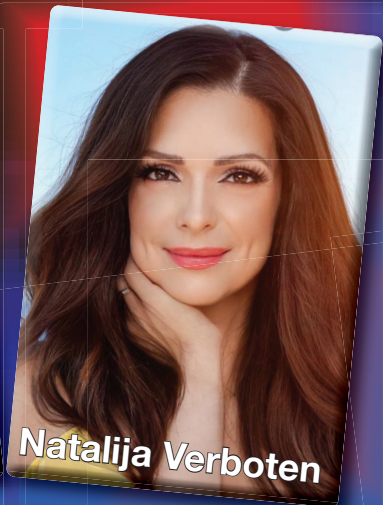
Kvatropirci

Alya

Zdravko Škender

Natalija Verboten

Marko Škugor

IN ŠE KAKŠNO
 PRESENEČENJE

TELEING
GRADNJE d.o.o.
POKROVITELJ

20 let oddaje

Cena vstopnice: 12 € v predprodaji, na dan dogodka 15 €.
Prodaja vstopnic: ŠPIC BAR IN MARKET Markovci,
PRI ŽIHRI Moškanjci, Gostilna PRI POŠTI Ptuj,
Okrepčevalnica pri DARINKI Juršinci, Eventim
in TAJNIŠTVO Radio-Tednik Ptuj.
Informacije na tel.: 02 749 34 10.

Organizator: Družba Radio-Tednik Ptuj, d. o. o.

Družba Radio-Tednik Ptuj skupaj z občinama Juršinci, in Sveti Tomaž ter tamkajšnjima osnovnima šolama prireja oddajo

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

Z nami bodo peli slovenske pesmi učenci Osnovne šole Juršinci ter Osnovne šole Sveti Tomaž.

Oddaja bo v sredo, 16. marca, ob 18. uri na Radiu Ptuj ter Facebook profilu Radia Ptuj.

Spremljajte nas in uživajte v družbi najboljših, v družbi otrok.

Projekt podpirata občini Juršinci in Sveti Tomaž.

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov, ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje, in si naročite arhivsko številko Štajerskega tednika zase ali jo kot izvirno in unikatno darilo podarite sorodniku, znanцу!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

www.tednik.si

PTUJSKA TELEVIZIJA PISANA - ZABAVNA - AKTUALNA

PETEK 11. marec

7:30 Glasbena osmica (tujja)
8:00 Kuhinjica
8:25 Futsal magazin
8:50 Aktualna oddaja KTV Dravograd
9:45 Film Campus
10:00 Tele M
10:25 70 let dr. Ljudevita Pivka
11:15 Pogled nazaj
11:40 In Pictura / v Sliki
12:00 Ptujska kronika
12:25 Portal
12:55 Čista umetnost – marec
13:25 Aktualna oddaja KTV Dravograd
14:15 Tele M
14:45 Videostrani
17:10 Kuhinjica
17:40 Bralni razgledi
18:00 Ptujska kronika
18:25 Glasbena osmica (slo.)
18:55 Pomurski tednik
19:25 Futsal magazin
19:50 Arbitrium
20:00 Ptujska kronika
20:25 Utrip Ormoža
21:15 Čista umetnost – marec
21:35 Pogled nazaj
22:00 Ptujska kronika
22:25 Portal
22:35 Obzornik TV Dravograd
23:40 Dober večer
00:50 Videostrani

SOBOTA 12. marec

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Risanke
9:00 Varuhi veselja
10:05 Futsal magazin
10:30 Transsibirska železnica
11:50 Kdo?
12:00 Pregled tedna
12:30 Portal
12:40 Aktualna oddaja KTV Dravograd
13:35 Glasba za vse
14:05 Čista umetnost – marec
14:25 Pogled nazaj
14:55 Videostrani
17:10 Kuhinjica
17:40 Bralni razgledi
18:00 Ptujska kronika
18:25 Glasbena osmica (tujja)
18:55 70 let dr. Ljudevita Pivka
19:45 Večerja za enega
20:00 Pregled tedna
20:30 Obzornik TV Dravograd
21:35 Pogled nazaj
22:00 Ptujska kronika
22:25 Portal, pon.
22:35 Čista umetnost – marec
22:55 Rudniki kralja Solomona
00:45 Videostrani

NEDELJA 13. marec

7:30 Glasbena osmica (tujja)
8:00 Guliverjevo potovanje
9:20 Lovca na vampirje »D«
11:05 Glasba za vse
11:35 Pogled nazaj
12:00 Pregled tedna
12:30 Portal
12:35 Čista umetnost – marec
12:55 Darfur: Vojna za vodo
14:30 Videostrani
16:50 Kuhinjica
17:40 Bralni razgledi
18:00 Ptujska kronika
18:25 Pogled nazaj
18:50 Glasbena osmica (slo.)
19:20 In Pictura / v Sliki
19:40 Čista umetnost – marec
20:00 Pregled tedna
20:30 Portal
20:40 Obzornik TV Dravograd
21:45 Večerja za enega
22:00 Ptujska kronika
22:25 Vsega je kriva Nina
23:45 En teden
00:30 Videostrani

PONEDELJEK 14. marec

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Kuhinjica
8:50 Obzornik TV Dravograd
10:00 Preglednik TV Maribor
10:30 Tadej Toš in odpadki
11:15 Čista umetnost – marec
11:35 Pogled nazaj
12:00 Pregled tedna
12:30 Portal
12:40 Glasba za vse
13:10 Aktualna oddaja KTV Dravograd
14:05 Preglednik TV Maribor
14:40 Videostrani
17:10 Kuhinjica
17:40 Bralni razgledi
18:00 Ptujska kronika
18:25 Glasbena osmica (tujja)
18:55 Tabu
20:00 Pregled tedna
20:30 Portal
20:40 Čista umetnost – marec
21:00 Pogled nazaj
21:25 In Pictura / v Sliki
21:45 Film Campus
22:00 Ptujska kronika
22:25 Na vse ali nič
00:15 Videostrani

PTUJSKA TELEVIZIJA PtUJ, T: 02 590 880 28, info@petv.tv, www.petv.tv

Snemanje porok

BK PRODUKCIJA

REC
www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

VRATA, OKNA
Tuning design

OKNA
SENČILA
NOTRANJA VRATA

02 / 780 04 240
INFO@VRATA-TUNING.SI
OSOJNIKOVA 12, PTUJ

Program TV Ptuj

12. in 13. marca 2022, sobota ob 21.00, nedelja ob 10.00: Oblast na Ptuj se je na pustni torek znova vrnila v roke Nuške Gajšek. Prvega marca 2022 je pred Mestno hišo 18. princ ptujkega karnevala vitez Hinko Sodinski plemeniti Gal predal ključ mesta in s tem vrnil mestno oblast ptujski županji Nuški Gajšek. Galerija Mesta Ptuj je 3. marca 2022 odprla razstavo Lestev in NE BO. Akademski slikar Oto Rimele se je zapisal kot pronicljivi raziskovalec barve. Razstavo je predstavila kustodinja dr. Marjeta Ciglencečki. Pred ptujsko porodnišnico je potekala uradna predaja najnovejše naprave BL70 za fototerapijo novorojenčkov, ki jih ogroža zlatenica. Dobrodelna akcija poteka v okviru T-2 Življenje v sodelovanju družbe T-2. Znani ptujski umetnik Vojo Veličkovič bo v Murkovi ulici izdelal največjo intarzijo, sliko mesta Ptuja in Beograda z željo, da se mesti pobratita. Srečanje z metalcem diska Kristjanom Čehom in njegovo ekipo v grand hotelu Primus na Ptuj. Najboljšega slovenskega atleta so prišli pozdravit hajdinski kurenti. Metalec diska je predstavil svoje delo na pripravah in tekmovalne načrte za leto 2022 in sodelovanje z novim trenerjem Gerdom Kanterjem. Lovska oddaja Dober pogled. Problem lovcev ob prevelikem številu medvedov v slovenskih gozdovih. Glasbena oddaja Graška Gora poje in igra. Pred male ekrane vas vabi Televizija Ptuj, Videoprodukcija Tinček Ivanuša.

Pro SIGMA PLUS

ČISTILNE NAPRAVE in RABA DEŽEVNICE

PREDNOSTI ZA VAS:

- številni zadovoljni kupci,
- monolitna izvedba,
- 20 - letne izkušnje,
- poštena cena in kvaliteta,
- Made in Germany,
- do 35 let garancije.

www.dezevnica.si
www.cistilne-naprave.si

SONČNA ELEKTRARNA ZA LASTNO RABO

PREDNOSTI ZA VAS:

- energetska neodvisnost,
- 10 - letne izkušnje,
- plačate le razliko med porabljeno in proizvedeno energijo,
- Made in EU,
- preprosta in hitra izvedba.

www.solarna-tehnologija.si

BREZPLAČNI TELEFON
080 88 55

PVC okna, vrata, senčila

ROLETE, SENČILA **ABA** PVC OKNA, VRATA

PTUJ

GSM: 041 716 251
www.oknavrata.com

www.tednik.si

Liza Maja DIETNI NASVETI V 7 DNEH 1 ŠTEVILKO MANJŠA OBLAČILA

VEDNO POLNA DOBRIH IDEJ

16 STRANI RECEPTOV ZA VSE OKUSE
Mleto meso, zelenjava, vietnamska kuhinja, torte in sladoled

DIETNI NASVETI
V 7 dneh 1 številko manjša oblačila

MANCA KOŠIR
Tišina je naše resnično zavetje

TEMA TEDNA: DEBELOST JE BOLEZEN!
Genetika k nastanku debelosti prispeva od 30 do 70 odstotkov

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu s časopisom Jana, za samo 4,79 EUR.

www.salomongroup.si

Na voljo mobilni aplikaciji Radio Ptuj in Štajerski tednik za iOS in Android naprave

www.tednik.si

www.radio-ptuj.si

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
Direktor: Drago Slameršak
Odgovorna urednica: Simona Meznarič
Urednik športnih strani: Jože Mohorič
Novinarji: Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu, Estera Korošec
Fotoreporter: Črtomir Goznik
Lektorica: Lea Skok Vaupotič

Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: Slavko Ribarič, Daniel Rižner
Naročniška razmerna: Majda Šegula (02) 749-34-16
Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si
Oglasno trženje: Marjana Pihler (02) 749-34-10
Sprejem oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si
Marketing: Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marjana Gobec Doki (02) 749-34-20, Patricija Majcen (02) 749-34-30, Megamarketing, d.o.o. (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)
Internet: www.tednik.si, www.radio-ptuj.si
Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.
Cena izvida v torek je 1,55 EUR z revijo Zvezde, cena izvida v petek z revijo Stop je 1,65 EUR. Celoletna naročnina: 159,51 EUR, za tujino v torek 165,82 EUR, v petek 184,55 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopišev ne vračamo in ne honoriramo.
Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvida in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).
Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranja pridobi eno točko.
Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE ZA TORKOVO IZDAJO

DO PONEDELJKA ZJUTRAJ DO 9. URE

ZA PETKOVO IZDAJO

DO ČETRTKA ZJUTRAJ DO 9. URE

majda.segula@radio-tednik.si, tel. 02 749 34 16
oli.marjana.pihler@radio-tednik.si, tel. 02 749 34 10,
za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski **TEDNIK**

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

PETEK, 11. marec

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 Kicar poje in igra
11:10 Srečanje oktetov in pevskih skupin
12:20 Utrip Ormoža
13:00 Starpoint prodajno okno
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Odprtje Doma kulture Lenart
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Ljudska glasba v spomin
21:50 Astro – v živo
23:00 Video strani

SOBOTA, 12. marec

00:30 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 Fašenk Zabovci - Markovci
10:00 Ptujska kronika
10:30 Utrip Ormoža
11:15 1. Festival o vinu
13:15 Video strani
17:00 Starpoint prodajno okno
18:00 9. Cecilijin koncert, Stoperce
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Prikaz etnografskih pustnih likov
22:30 Ujemi sanje
23:55 Video strani

NEDELJA, 13. marec

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Otroški oder
09:00 Kronika iz občine Hajdina
10:00 Martinova maša na Hajdini
11:00 Izredna seja sveta Videm
11:30 Veseloigra - Podnajemnik
13:00 Fašenk v Mezgovcih
13:30 Praznik občine Dornava, 2006
15:00 Ljudska glasba v spomin
16:30 Odprtje Doma kulture Lenart
18:00 27. praznik Občine Juršinci
19:00 Alfi po Sloveniji
20:00 25 let ZPZ KUD Ivan Lončarič
21:30 Video strani

PONEDELJEK, 14. marec

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 21. redna seja Videm
11:00 Ptujska kronika
11:30 Ujemi sanje
12:50 Starpoint prodajno okno
13:50 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Izredna seja sveta Videm
18:30 Veseloigra - Podnajemnik
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Prikaz etnografskih pustnih likov
23:00 Video strani

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@sttv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.sttv.si

Ptuj • Slovesnost ob praznovanju okroglega jubileja

40 let organiziranega delovanja Korantov Rogoznica

Koranti Rogoznica so prav na pustni torek obeležili 40 let organiziranega delovanja. Ob tej priložnosti so v Domu krajanov Rogoznica pripravili krajšo slovesnost, ki ji je sledila pustna veselica.

Foto: Blanka Širovnik

Zbrane, ki so se po dolgem času srečali v živo, so ob tem spomnili na bogato pustno izročilo, ki se je po vaseh ČS Rogoznica ohranjalo že dolgo pred uradno ustanovitvijo skupine. Takrat so ga ohranjali zaposlenjaki, ki so se združili v manjšo skupino. Slednja se je med drugim že od sedemdesetih let prejšnjega stoletja redno udeleževala ptujskega Kurentovanja, sčasoma pa je pritegnila nove člane in se postopno večala. Zaradi potreb po ureditvi

pravnega statusa se je skupina leta 1982 tudi uradno organizirala kot sekcija takratnega PD Alojza Arnuša Rogoznica, zdajšnjega KD Rogoznica, kjer deluje še danes. Koranti Rogoznica tako veljajo za eno najstarejših organiziranih skupin korantov na območju Ptuja. Njihovo osnovno poslanstvo je obiskovanje hiš v vaseh ČS Rogoznica, občasno pa se udeležujejo tudi karnevalov v Sloveniji in v tujini. V sekciji zraven skupine korantov deluje tudi skupi-

na oračev. Še posebej so ponosni na dejstvo, da je njihov član Marjan Cajnko leta 2005 postal princ ptujskega Kurentovanja, Plemeniti Holeniški VI.

Odločeni so, da bodo svoje poslanstvo nadaljevali tudi v prihodnje. Prepričani so namreč, da je treba etnografsko izročilo ohranjati tudi v sodobnih časih, ko ljudje sicer vse prevečkrat živimo vsaksebi in ne znamo več pristno praznovati.

Nino Galun

Podravje • Akcija zbiranja starih telefonov

Foniraj za zeleno prihodnost

Lions klub Ptuj je pred nekaj dnevi v sodelovanju s podjetjem Blok iz Logatca začel akcijo zbiranja starih mobilnih telefonov. Zbirajo tudi uničene ali poškodovane aparate.

Akcija, ki bo trajala do konca marca, ima poleg okoljskega tudi dobrotelni značaj, saj bo podjetje Blok del sredstev namenilo dobrotelni organizaciji, s katero sodeluje v določenem lokalnem okolju. Tako

bodo v Lions klubu Ptuj zbrana sredstva namenili lajšanju stisk starejših v našem širšem okolju, ki so se v trenutni situaciji znašli v težkem položaju in ne zmorejo dostojno preživeti brez pomoči.

Lokacije, na katerih je mogoče oddati svoj star mobilni telefon: pritličje nakupovalnega centra Supernova Ptuj (prej Qlandia), v podjetjih Perutnina, Talum, Boxmark, TPV Prikolice, Frangež transporti, v enotah Vrta Ptuj, v osnovnih šolah Olge Meglič, dr. Ljudevita Pivka in Mladika ter v Gimnaziji Ptuj.

Letošnja akcija bo potekala do konca marca 2022.

Ur

Cerkvenjak • 18. rez potomke najstarejše trte na svetu

Razdelili Johanezove cepiče

Mnogi se sprašujejo, zakaj se potomka Stare trte z mariborskega Lenta imenuje Johanezova trta. Odgovor je preprost – ker raste ob Johanezovi kapeli.

Potomko najstarejše trte na svetu, ki je stara več kot 500 let in vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov, so v Cerkvenjaku od Maribora dobili leta 2004. Vse od takrat zanjo družno skrbita Občina in Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak oziroma v njunem imenu župan in občinski viničar. Ta vloga je zadnja leta zaupana Marjanu Žmavcu in Damjanu Brezniku, sicer znanemu cerkvenjaškemu vinogradniku.

Minulo nedeljo so organizirali že 18. rez trte, na ploščadi pred gasilskim domom pa po dolгих mesecih družabnega posta zaradi epidemije pripravili odlično obiskano prireditev, ki so se je udeležili tudi vitezi evropskega in slovenskega reda vitezov vina. Seveda ni manjkalo zvokov dobre domače glasbe, ki jih lahko izvabi le harmonika, za jedadčo so poskrbele članice Društva kmečkih deklet in žena Cerkvenjak,

Foto: SD

Rez Johanezove trte je v Cerkvenjak privabila tudi viteze evropskega in slovenskega reda vitezov vina.

za pijačo pa že omenjeno društvo vinogradnikov. Podelili so tudi cepiče Johanezove

SD

AFORIZMI BY FREDI

Ker se žena skadi nad mano petnajstkrat na dan, mi ni treba kupovati cigaret.

Matilda se najbolj boji, da bi prekosila sama sebe.

Politiki takoj po izvolitvi preidejo od besed k jemanjem.

Nihče mi še ni uspel prodati mačka v žaklju, mi ga pa gostilničar vsak drugi večer v fraklju.

Slovenec bi v puščavi z zadnjimi kapljicami vode napolnil žlico, v kateri bi utopil soseda.

Letos je sežig pusta v naši vasi odpadel. So bili pogrebci preveč skurjeni.

Nagradno turistično vprašanje

Na sejmu zelenega in aktivnega turizma tudi pohodne poti

V ptujskih galerijah in razstaviščih je v tem času na ogled več razstav. V Galeriji mesta Ptuj so 3. marca odprli razstavo Ota Rimeleja Lestev in ne bo, ki bo na ogled do 3. aprila. TD Ptuj pa se pripravlja na srečanje turističnih društev, ki bo 16. marca in na katerem se bodo še pred 32. sejmom Alpe – Adria v Ljubljani predstavila turistična društva našega okolja s svojimi dediščinskimi in drugimi dogodki.

Sprostitutvijo epidemioloških ukrepov sta lažje zadihala tudi slovenski turizem in gostinstvo. Čaka pa ju težko leto, predvsem zaradi pomanjkanja turističnih in gostinskih kadrov. Po raziskavi Zavoda RS za zaposlovanje ima kar 61,2 odstotka delodajalcev težave z iskanjem kadra.ocene kažejo, da bo v glavni turistični sezoni letos manjkalo okrog 15 odstotkov kadra.

Januarja so v Sloveniji po podatkih Statističnega urada Slovenije domači in tuji gostje ustvarili skupaj 564.500 prenočitev. Domačih prenočitev je bilo 277.300 (toliko kot januarja leta 2020), tujih pa 287.200, kar je kar 42 odstotkov manj kot januarja 2020. Največ tujih prenočitev so ustvarili Hrvati, sledijo Italijani, Srbi, Madžari in Avstrijci. Največ prenočitev je bilo v gorskih občinah, okrog 40 odstotkov. Tako domači kot tuji gostje so največkrat prenočili v občini Kranjska Gora.

Letošnji spomladanski teden restavracij se bo začel 25. marca in končal 3. aprila. Rezervacije v gostilnah in restavracijah sprejemajo do 14. marca. Letos sodeluje že 105 gostiln in restavracij, ki bodo svoje goste razvajale s kakovostno lokalno hrano.

Zavezo za manj plastike za enkratno uporabo je doslej podpisalo že več kot 80 deležnikov. Cilj je, da bi se v vseh gostinskih in turističnih objektih do konca letošnjega leta odrekli uporabi plastike. Nagrado za najinovativnejšo kolesarsko doživetje Jakob je letos prejel projekt Kolesarstva za gibalno ovirane osebe Ars Viva, Zavoda za kulturno integracijo in socialno družbenih skupin. Gre za projekt, ki gibalno oviranim omogoča aktivno preživljanje prostega časa in spoznavanja naravnega in kulturnega okolja na lokalni in regionalni ravni.

N sejmu Alpe – Adria, 32. sejmu za zeleni in aktivni turizem, ki bo potekal med 23. in 26. marcem, bo Turistična zveza Slovenije predstavila 10 zmagovalnih tematskih poti. Poleg tega pa aktivni oddih v naravi, oddih ob/nar vodi, zdraviliški turizem in lokalno kulinariko. V okviru projekta Moja dežela – lepa in gostoljubna je TZ Slovenije z Zavodom za gozdove Slovenije in Slovenia Outdoorom v obdobju 2011/2021 ocenila več kot 400 tematskih

poti v Sloveniji. Najboljše v tem obdobju so bile: Učna pot Škocjan, Pot kulturne dediščine Žirovnice, Vinotour pot Svečina – Ratsch a.d. W, Solčavska panoramska cesta, Pot najboljših razgledov, Strunjan v podobah morja, Živi muzej Krasa, Kneippova bosonoga pot, Učna pot škrata Bisera, Učna Pot drvošec, Pot po Logarski dolini. Med najboljšimi kulturnimi (tematskimi) potmi v Sloveniji pa je zagotovo tudi ptujska kulturna pot Po poti Ivana Potrča in Matija Murka. Le da je ocenjevalcem doslej, kot kaže, še ni uspelo odkriti.

Nagrado za pravilen odgovor na vprašanje o tem, kdaj je bil ustanovljen Svet princev karnevala in kdo ga vodi, da leta 2008 in da ga vodi Jože Gašperšič, tudi prvi princ karnevala, bo prejela Karmen Jug (Zabovci). Častni predsednik društva je Branko Brumen („ata princev“). Za častne člane pa so bili imenovani: Štefan Čelan, Henry van der Kroon (ustanovni predsednik Evropskega združenja karnevalskih mest), Andrej Klasinc in Marija Hernja Masten. Danes sprašujemo, kateri potok je najdaljši potok v MO Ptuj in v katerem viteškem romanu se domnevno omenja prvič. Nagrada za pravilen odgovor je vstopnica za kopanje v Termah Ptuj. Odgovore pričakujemo v uredništvu Štajerskega tednika, Osojnikova 3, do 18. marca.

Foto: Črtomir Goznik

Ptujska kulturna pot Po poti Ivana Potrča in Matija Murka z novo zloženko.

NAGRADNO TURISTIČNO VPRAŠANJE

Kateri potok je najdaljši potok v MO Ptuj in v katerem viteškem romanu se domnevno omenja prvič?

.....

Ime in priimek:

Naslov:

Davčna številka:

Kupon pošljite ali prinesite na naslov: Radio-Tednik Ptuj, Osojnikova 3, 2250 Ptuj.